

माध्यमिक शिक्षा (कक्षा ११) को पाठ्यक्रममा आधारित

विशिष्टीकरण तालिका

(नमुना प्रश्नपत्रसमेत)

Specification Grid **(Including sample questions)**

२०७७ सालको बाह्य परीक्षादेखि लागु हुने

ऐच्छिक विषय
(पृष्ठपोषण प्रति)

नेपाल सरकार

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय

पाठ्यक्रम विकास केन्द्र

सानोठिमी, भक्तपुर

प्रकाशक

नेपाल सरकार

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय

पाठ्यक्रम विकास केन्द्र

सानोठिमी, भक्तपुर

© पाठ्यक्रम विकास केन्द्र

यस सामग्रीको सर्वाधिकार यस केन्द्रमा सुरक्षित रहेको छ । लिखित स्वीकृतिविना यसको पूरै वा आंशिक भाग हुबहु प्रकाशन गर्न, परिवर्तन गरेर प्रकाशन गर्न, कुनै विद्युतीय साधन वा अन्य प्रविधिबाट रेकर्ड गर्न र प्रतिलिपि निकाल्न पाइनेछैन ।

प्रथम संस्करण : २०७७ चैत

मूल्य :

हाम्रो भनाइ

विद्यार्थीको सर्वाङ्गीण विकासका लागि आवश्यक पर्ने ज्ञान, सिप र अभिवृत्ति, मूल्य र तत्परता विकासको विस्तृत योजना पाठ्यक्रम हो । पाठ्यक्रमको सही रूपमा कार्यान्वयन हुन सकेमा मात्र शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न सकिन्छ । पाठ्यक्रमले विषयगत विशिष्ट उद्देश्य, विषयवस्तु, शिक्षणसिकाइ क्रियाकलाप, शैक्षिक सामग्री, शिक्षण विधि र मूल्याङ्कन प्रक्रिया आदिको व्यवस्था गरेको हुन्छ । त्यसैले शिक्षण सिकाइ प्रक्रियालाई उद्देश्यपूर्ण र प्रभावकारी बनाउनका लागि शिक्षकले पाठ्यक्रमलाई मूल आधार वा माध्यम बनाउनुपर्दछ ।

सिकाइ सहजीकरण प्रक्रियालाई प्रभावकारी बनाउन उपयुक्त मूल्याङ्कन प्रणालीको प्रयोग आवश्यक हुन्छ । पाठ्यक्रमद्वारा निर्दिष्ट उद्देश्य केकति मात्रामा प्राप्त भए भएनन् भनेर सही रूपमा मूल्याङ्कन गर्न मूल्याङ्कन प्रक्रियालाई व्यवस्थित र वैज्ञानिक बनाउन आवश्यक हुन्छ । मूल्याङ्कन प्रक्रियालाई वस्तुनिष्ठ र उद्देश्यपूर्ण बनाउन विशिष्टीकरण तालिकाले महत्वपूर्ण सहयोग पुऱ्याएको हुन्छ । त्यसैले पाठ्यक्रमको सही रूपमा कार्यान्वयन होस् र मूल्याङ्कन प्रक्रिया अझ वस्तुनिष्ठ, विश्वसनीय र वैध हुन सकोस् भन्ने अभिप्रायले विशिष्टीकरण तालिका निर्माण गरिन्छ ।

विद्यालय तहका लागि राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप, २०७६ अनुसार निर्माण भएका माध्यमिक शिक्षा (कक्षा ११ र १२) पाठ्यक्रम, २०७७ शैक्षिक वर्ष २०७७ देखि कक्षा ११ बाट क्रमशः लागु भएका छन् । उक्त पाठ्यक्रमअनुसार विद्यार्थीको बाह्य मूल्याङ्कन गर्नका लागि कक्षा ११ मा पठनपाठन हुने ऐच्छिक विषयको विशिष्टीकरण तालिका तयार पारी यस रूपमा प्रकाशन गरिएको हो । प्रस्तुत विशिष्टीकरण तालिकाको प्रयोगले परिमार्जित पाठ्यक्रमअनुसार लिइने परीक्षा विद्यार्थीका लागि सरल र सहज भई विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि प्राप्त दरलाई अभिवृद्धि गर्न सहयोग पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको छ । यसमा केही सुधारको अपेक्षा भएमा विज्ञ प्रयोगकर्ताको सुझावका आधारमा परिमार्जन समेत गरिने छ ।

यो विशिष्टीकरण तालिका र नमुना प्रश्नपत्र निर्माण गर्न विषयगत रूपमा शिक्षक तथा विशेषज्ञ सम्मिलित मस्यौदा कार्यदल गठन गरिएको थियो । मस्यौदा कार्यदलले तयार पारेको सामग्रीमाथि शिक्षकहरूको कार्यदलद्वारा थप परिमार्जन गरी सम्बन्धित विषय समिति र समन्वय तथा सम्पादन समितिमा छलफल गरी संशोधन तथा सुधार गरेपछि यस रूपमा तयार पारिएको हो । यहाँ राखिएका प्रश्न पाठ्यक्रमका आधारमा निर्मित नमुना प्रश्न मात्र हुन् । परीक्षा सञ्चालन विशिष्टीकरण तालिकामा फरक नपर्ने गरी अन्य प्रश्न निर्माण गरी प्रयोग गर्नु उपयुक्त हुन्छ । यसको निर्माण कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने सम्बन्धित क्षेत्रका शिक्षक, यस केन्द्रका विशेषज्ञलगायत सम्बद्ध विषय समितिका महानुभावहरू एवम् सम्बन्धित सबै पक्षप्रति पाठ्यक्रम विकास केन्द्र हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछ । यसमा कुनै कमी कमजोरी भए औल्याई यसलाई अझ परिमार्जित र स्तरीय बनाउन सम्बद्ध सबैबाट रचनात्मक सुझावको अपेक्षा गरिएको छ ।

विषयसूची

क्र.सं.	विषय	पृष्ठसङ्ख्या
१.	विशिष्टीकरण तालिकाको परिचय	१ - ७
२.	पहिलो समूहका विषयहरूको विशिष्टीकरण तालिका र नमूना प्रश्नहरू	
	Physics	८-१६
	लेखाविधि	१७-२९
	ग्रामीण विकास	३०-३४
	Jurisprudence Legal Theories	३५-३९
	बाल विकास र सिकाइ	४०-४४
	Psychology	४५-४९
	इतिहास	५०-५५
	लैङ्गिक अध्ययन	५६-५९
	Hospitality Management	६०-६२
	मानव मूल्य शिक्षा	६३-६८
३.	दोस्रो समूहका विषयहरूको विशिष्टीकरण तालिका र नमूना प्रश्नहरू	
	Biology	६९-७४
	शिक्षा र विकास	७५-८०
	भूगोल	८१-८६
	कार्यविधि कानून	८७-९१
	समाज शास्त्र	९२-९५
	व्यवसायिक अध्ययन	९६-१०१
	भाषा विज्ञान	१०२-१०५
	जनसङ्ख्या अध्ययन	१०६-११२
	नृत्य	११३-११४
४.	तेस्रो समूहका विषयहरूको विशिष्टीकरण तालिका र नमूना प्रश्नहरू	
	Chemistry	११५-१२३

अर्थशास्त्र	१२४-१३१
पर्यटन तथा पर्वतारोहण	१३२-१३४
मार्केटिङ	१३५-१४०
बुढ्यौली तथा स्याहार शिक्षा	१४१-१४३
वाद्यवादन	१४४-१४६
Constitutional Law	१४७-१५३
संस्कृति	१५४-१६०
Fashion Designing	१६१-१६४
Livestock, Poultry and Fish Farming	१६५-१६७
नेपाली (ऐच्छिक)	१६८-१७२
English (Optional)	१७३-१७७
पाककला	१७८-१८०
Applied Mathematics	१८१-१८८
Business Mathematics	१८९-१९४
५. चौथो समूहका विषयहरूको विशिष्टिकरण तालिका र नमूना प्रश्नहरू	
Library and Information Science	१९५-१९८
Home Science	१९९-२०५
Environment Science	२०६-२०९
General Law-I	२१०-२१५
वित्त शास्त्र	२१६-२२४
गायन	२२५-२२६
Computer Science	२२७-२३०
Apiculture and Sericulture	२३१-२३४
सौन्दर्य कला र केश कला	२३५-२३९
Plumbing and Wiring	२४०-२४२
Hotel Management	२४३-२४५

आम सञ्चार	२४६-२४९
स्वास्थ्य तथा शारीरिक शिक्षा	२५०-२५४
खेलकुद विज्ञान	२५५-२५९
सामाजिक अध्ययन तथा जीवनोपयोगी शिक्षा	२६०-२६५

१. विशिष्टीकरण तालिका (Specification grid) को परिचय

१. परिचय

शिक्षाका राष्ट्रिय उद्देश्य परिपूर्ति गर्ने महत्त्वपूर्ण साधन पाठ्यक्रम हो । पाठ्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन सकेमा मात्र शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धि हुन सक्दछ । पाठ्यक्रमको सही रूपमा कार्यान्वयन गर्नका लागि प्रभावकारी सहजीकरण प्रक्रियाका साथै मूल्याङ्कन प्रणालीको विशेष भूमिका रहेको हुन्छ । तसर्थ पाठ्यक्रमको पूर्ण कार्यान्वयनमा मूल्याङ्कन प्रणाली प्रभावकारी हुनु जरुरी हुन्छ ।

पाठ्यक्रमका निर्दिष्ट सक्षमता पूर्ति भए भएनन् भन्ने कुराको लेखाजोखा गर्ने प्रक्रिया मूल्याङ्कन हो भने मूल्याङ्कन प्रक्रियालाई योजनाबद्ध तथा प्रभावकारी बनाउने महत्त्वपूर्ण साधनमध्ये विशिष्टीकरण तालिका पनि एक हो । शिक्षाको गुणस्तर र प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न मूल्याङ्कन प्रणालीमा सुधार गर्न अत्यावश्यक हुन्छ । मूल्याङ्कन प्रणालीमा सुधार गर्न पाठ्यक्रमका सम्पूर्ण पक्ष समेटेर मूल्याङ्कनका साधन निर्माण गरी मूल्याङ्कन प्रक्रिया सञ्चालन गर्नु अपरिहार्य हुन्छ । हाम्रो वर्तमान शैक्षिक प्रक्रियामा मूल्याङ्कनको अभिन्न अङ्गका रूपमा परीक्षालाई लिइने गरिएकाले परीक्षाका प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा वैज्ञानिक आधार तय गरी प्रश्नपत्र निर्माण गर्नु आवश्यक छ । पाठ्यक्रमका उद्देश्य प्राप्त हुने गरी पाठ्यक्रमका सबै विषयवस्तु समेटेर पाठ्यक्रमद्वारा निर्दिष्ट मूल्याङ्कन प्रक्रिया अपनाई मूल्याङ्कनका साधनका रूपमा परीक्षालाई प्रयोगमा ल्याउन विशिष्टीकरण तालिकाको महत्त्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ । परीक्षा सञ्चालन गर्नुअगाडि प्रश्नपत्रहरू बनाउन कुन एकाइ वा पाठबाट कुन प्रकारको प्रश्न सोध्ने, कुन उद्देश्यको मूल्याङ्कन गर्न कस्तो प्रश्नपत्र तयार गर्ने, प्रश्नको अङ्कभार कति दिने, कुन प्रश्नलाई कति समय निर्धारण गर्ने जस्ता कुराहरू विचार गरेर प्रश्नपत्र निर्माण गर्नु आवश्यक हुन्छ । हरेक शिक्षकले परीक्षा सञ्चालन गर्नुअगाडि यिनै कुराहरू समावेश गरी तयार पारिने तालिकालाई नै विशिष्टीकरण तालिका भनिन्छ । यसरी उक्त तालिकामा पाठ्यक्रमका उद्देश्य, विषयवस्तु, अङ्कभार, समय आदिलाई ख्याल गरी कुन एकाइबाट कस्ता र कतिओटा प्रश्नहरू सोध्ने, कुन प्रश्न कति अङ्कको राख्ने, कुन प्रश्नलाई कति समय दिने, प्रश्नमा ज्ञान, सिप र उच्च क्षमतालाई कुनकुन प्रश्नबाट मूल्याङ्कन गर्ने जस्ता कुराहरू समावेश गरिएको हुन्छ ।

विशिष्टीकरण तालिकाकै अङ्गका रूपमा नमुना प्रश्नपत्र निर्माणकर्ता र उत्तरपुस्तिका परीक्षकका लागि एकप्रकारको मार्गदर्शन वा निर्देशिका पनि हो । त्यस्तै शिक्षकले शिक्षण प्रक्रिया सञ्चालन गर्दा पनि कुन विषयवस्तु, कसरी, कुनै उद्देश्य प्राप्तिका लागि गर्ने भन्ने मार्गनिर्देश पनि यस तालिकाले गर्दछ ।

विशिष्टीकरण तालिकाले शिक्षक तथा प्रश्नपत्र निर्माणकर्तालाई प्रश्नपत्र बनाउँदा विषयवस्तुगत वैधता निर्धारण गर्न निर्देशित गर्दछ । यसमा पाठ्यक्रमको उद्देश्यअनुसार परीक्षा र मूल्याङ्कन प्रतिविम्बित भएको हुन्छ । परीक्षाको स्तरीकरण, एकरूपता र वैधताका लागि विशिष्टीकरण तालिकाले महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेको हुन्छ । यसमा सिकाइका सम्पूर्ण पक्ष समेटिएको हुनुपर्छ । पाठ्यक्रमका सम्पूर्ण क्षेत्रबाट प्रश्न निर्माण गर्न सकिने गरी ज्ञान, बोध र अन्य तहका प्रश्नहरू निर्माण गर्न, प्रश्न सङ्ख्या, समय र अङ्क निर्धारण गर्न तथा मूल्याङ्कन गर्ने प्रक्रियासमेतलाई निर्धारण गर्ने हुँदा शिक्षणसिकाइ प्रक्रियामा यसको अहम् भूमिका रहेको हुन्छ ।

कुनै पनि विषयको पाठ्यक्रमअनुसार विशिष्टीकरण तालिका फरकफरक ढङ्गले निर्माण गर्न सकिन्छ । त्यस्तै विषयको प्रकृति र स्वरूपअनुसार पनि विशिष्टीकरण तालिका निर्माण हुन सक्दछ । सामान्यतया विशिष्टीकरण तालिका निर्माण गर्दा निम्नलिखित कुराहरूमा विचार गर्न आवश्यक हुन्छ :

- (क) पाठ्यक्रमका सक्षमता र सिकाइ उपलब्धि
- (ख) विषयवस्तुका क्षेत्र वा सिकाइका विधाहरू
- (ग) सिकाइका विभिन्न तहहरू सम्झाइ, बुझाइ, प्रयोग, विश्लेषण, मूल्याङ्कन, सिर्जना आदि पक्षहरू
- (घ) पाठ्यक्रमद्वारा निर्दिष्ट पाठ्यघण्टा र विषयवस्तुको व्यापकता
- (ङ) परीक्षामा सोधिने प्रश्नका प्रकार, प्रश्नका स्तर, प्रश्नका सङ्ख्या, अङ्कभार र समय
- (च) प्रश्न निर्माणका लागि स्पष्ट मार्गनिर्देशन
- (छ) विशिष्टीकरण तालिकाअनुसारको नमुना प्रश्नपत्र निर्माण

२. प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा प्रयोग हुने मुख्य क्रियापदहरू

प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा प्रश्नलाई मापनीय, वस्तुगत, विश्वसनीय र वैध बनाउन धेरै कुरामा ध्यान पुर्‍याउन आवश्यक हुन्छ । त्यस्तै ज्ञान, बोध र अन्य तहका प्रश्नहरू निर्माण गर्न निश्चित क्रियापदहरूको प्रयोग गर्नुपर्दछ । प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा कुन तहको प्रश्नमा कस्ता क्रियापद प्रयोग गर्न उपयुक्त हुन्छ भन्ने सामान्य जानकारीका लागि यहाँ केही क्रियाहरू उदाहरणस्वरूप प्रस्तुत गरिएको छ :

- (क) **संज्ञान तहका क्रियापदहरू:** ज्ञान तहका प्रश्नमा विषयवस्तुको ज्ञानलाई जोड दिइने हुनाले त्यसअनुरूपका क्रियापदहरू राखी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्दछ । जस्तै: परिभाषा दिनु, व्याख्या गर्नु, पहिचान गर्नु, सूची तयार गर्नु, तुलना गर्नु, नाम दिनु, रेखाङ्कन गर्नु, उल्लेख गर्नु, लेख्नु आदि ।
- (ख) **बोध तहका क्रियापदहरू:** कुनै पनि विषय अध्ययन गरेर, सुनेर वा पढेर बुझ्ने क्षमता वा सिप नै बोध गर्ने क्षमता पनि यसमा पर्दछ । तसर्थ यस खालको प्रश्नमा छुट्याउनु, देखाउनु, छान्नु, सूचित गर्नु, रूपान्तर गर्नु, निर्णय दिनु, पुष्टि गर्नु, उदाहरण दिनु, व्याख्या गर्नु, तुलना गर्नु जस्ता क्रियापद प्रयोग गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्दछ ।
- (ग) **अन्य तहका क्रियापदहरू:** ज्ञान, बोधभन्दा उच्च दक्षता र व्यावहारिक समस्या समाधान गर्ने सिपसँग सम्बन्धित प्रश्नका तहलाई यहाँ अन्य तह भनिएको हो । यस तहमा सामान्य ज्ञान र बुझ्नेभन्दा उच्च दक्षता र क्षमताको परीक्षण गरिने हुनाले त्यस्तै खालका क्रियापदहरू प्रश्नपत्रमा प्रयोग गरिनुपर्दछ । जस्तै: परिवर्तन गर्नु, प्रदर्शन गर्नु, खोज गर्नु, सुधार गर्नु, व्याख्या गर्नु, तयार गर्नु, सम्बन्ध देखाउनु, समाधान गर्नु, विभाजन गर्नु, फरक देखाउनु, छनोट गर्नु, विस्तार गर्नु, निर्माण गर्नु, पुनर्लेखन गर्नु, सारांश लेख्नु, विवेचना गर्नु, विश्लेषण गर्नु, समीक्षा गर्नु, पुष्टि गर्नु, मूल्याङ्कन गर्नु, छलफल गर्नु, चित्र बनाउनु, सिर्जना गर्नु आदि ।

३. विशिष्टीकरण तालिकाको प्रयोग

वर्तमान मूल्याङ्कन प्रक्रियामा सुधार गरी पाठ्यक्रमको मूल्याङ्कन प्रक्रियाअनुरूप

विशिष्टीकरण तालिका निर्माण गर्ने, विशिष्टीकरण तालिकाअनुसार नमुना प्रश्नपत्र बनाई परीक्षा सञ्चालन गर्ने र तदनुरूप शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूमा यसको प्रयोग गर्ने बानी विकास गर्नु आवश्यक छ, छ । पाठ्यक्रमले निर्धारण गरेका सक्षमता तथा सिकाइ उपलब्धि पूरा गर्नका लागि विशिष्टीकरण तालिकाको निर्माण गरी सम्पूर्ण पक्षलाई समेट्ने गरी प्रश्नपत्र तयार गरी सोअनुसार परीक्षा सञ्चालन एवम् परीक्षण र पृष्ठपोषण गर्न अत्यावश्यक भएकाले यसको महत्त्वपूर्ण भूमिका रहेको छ । मूलतः विशिष्टीकरण तालिकाको प्रयोग निम्नलिखित कार्यका लागि गर्न सकिन्छ :

- (क) **शैक्षणिक योजना निर्माण गर्न** : हरेक प्रकारका शैक्षणिक योजना निर्माण गर्न विशिष्टीकरण तालिकाले सहयोग पुऱ्याउँछ । विद्यार्थीहरूका सिकाइउपलब्धि मापन गर्न आवश्यक मूल्याङ्कन सामग्री कस्तो खालको, कति भारको हुने र प्रश्न सङ्ख्या जस्ता कुराहरू अध्यापन योजनामा राख्न सहयोग पुग्ने हुँदा मूल्याङ्कनको अभिन्न अङ्गका रूपमा योजना निर्माणमा विशिष्टीकरण तालिकाको प्रयोग गर्नुपर्दछ ।
- (ख) **उपयुक्त प्रश्नपत्रको निर्माण गर्न** : एक निश्चित समयावधिभित्र पाठ्यक्रम वा उद्देश्यअनुरूप विद्यार्थीहरूका सिकाइउपलब्धि मूल्याङ्कन गर्न सिकाइका तहअनुरूप प्रश्नहरूका निश्चित प्रकार र सङ्ख्या, अङ्कभार, समय आदि यसमा राखिने हुँदा प्रश्नपत्र निर्माण गर्न यसले मार्गदर्शन गर्छ । तसर्थ मूल्याङ्कनलाई प्रभावकारी रूपमा प्रयोग गर्न यसले सघाउँछ ।
- (ग) **विद्यार्थीहरूको सिकाइमा अभिवृद्धि गर्न** : यस तालिकामा सिकाइका कुनकुन तहहरूलाई मापन गर्ने र हरेक तहका सिकाइलाई कति भार दिने भन्ने जस्ता कुराहरू राखिएको हुन्छ । तसर्थ शिक्षणसिकाइ क्रियाकलापमा यी कुराहरूलाई सामञ्जस्य कायम गराउन सकिएमा विद्यार्थीको सिकाइमा अभिवृद्धि हुन जान्छ । यस तालिकामा ज्ञान, बोध, व्यावहारिक सिप तथा उच्च दक्षता मापन गर्ने गरी प्रश्नहरू तहअनुसार निर्माण गर्ने प्रक्रिया उल्लेख हुने हुनाले पनि यस तालिकाको प्रयोग सही रूपमा भएमा विद्यार्थीको सिकाइ अभिवृद्धिमा सहयोग पुग्न जान्छ ।

४. विद्यार्थी मूल्याङ्कन प्रक्रिया

विद्यालय तहमा विद्यार्थी उपलब्धि मूल्याङ्कनका लागि निर्माणात्मक मूल्याङ्कन प्रक्रिया

अवलम्बन गरी सिकाइ सुधारका लागि निरन्तर पृष्ठपोषण प्रदान गरिनुका साथै निर्णयात्मक मूल्याङ्कन प्रक्रियालाई अवलम्बन गरी विद्यार्थीको सिकाइस्तर निर्धारण गर्नुपर्छ ।

(क) आन्तरिक मूल्याङ्कन

(अ) आन्तरिक मूल्याङ्कन निर्माणात्मक मूल्याङ्कनका रूपमा सम्पन्न गर्नुपर्ने छ । निर्माणात्मक मूल्याङ्कनको मुख्य उद्देश्य विद्यार्थीहरूको सिकाइ स्तरमा सुधार गर्नु हो । यसका लागि शिक्षकले विद्यार्थीको व्यक्तिगत सिकाइ उपलब्धिका आधारमा पटक पटक सिकाइ अवसर प्रदान गर्नुपर्ने छ । विद्यालय तहको निर्माणात्मक मूल्याङ्कनमा कक्षागत सिकाइ सहजीकरणको अभिन्न अङ्गका रूपमा गृहकार्य, कक्षाकार्य, प्रयोगात्मक तथा परियोजना कार्य, सामुदायिक कार्य, अतिरिक्त क्रियाकलाप, एकाइ परीक्षा, मासिक तथा त्रैमासिक परीक्षा जस्ता मूल्याङ्कनका साधनहरूको प्रयोग गर्न सकिने छ । यस्तो मूल्याङ्कनमा विद्यार्थीको अभिलेख राखी सिकाइ अवस्था यकिन गरी सुधारात्मक तथा उपचारात्मक सिकाइबाट सुधार गर्ने पक्षमा जोड दिइने छ । विशेष सिकाइ आवश्यकता भएका विद्यार्थीका लागि विषय शिक्षकले नै उपयुक्त प्रक्रिया अपनाई मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने छ ।

निर्माणात्मक मूल्याङ्कनको नतिजालाई अभिलेखीकरण गरी विषयगत पाठ्यक्रममा तोकिएअनुसार निश्चित भार आन्तरिक मूल्याङ्कनका रूपमा निर्णयात्मक मूल्याङ्कनमा समावेश गरिने छ ।

(आ) प्रत्येक अनिवार्य तथा ऐच्छिक विषयमा विद्यालयले प्रयोगात्मक/व्यावहारिक अभ्यास गराउनुपर्ने छ । यस्तो अभ्यासमा विषयको प्रकृतिअनुसार प्रयोगात्मक कार्य, परियोजना कार्य, सामुदायिक कार्य, प्रस्तुतीकरण, खोज, इन्टर्नसिप, अतिरिक्त कार्यकलाप, खेलकुद, गायन आदि कार्य गराउन सकिने छ । तर सम्बन्धित विषयको पाठ्यक्रमले तोकेअनुसारको प्रयोगात्मक अभ्यास गराउनुपर्ने छ ।

(ख) निर्णयात्मक मूल्याङ्कन : माध्यमिक तह (कक्षा ११ र १२) मा निम्नानुसार निर्णयात्मक मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने छ :

- (अ) निर्माणात्मक मूल्याङ्कनबाट प्राप्त नतिजाका आधारमा आन्तरिक मूल्याङ्कनको र अन्तिम/बाह्य परीक्षाको नतिजाका आधारमा तोकिएको भार समावेश गरी विद्यार्थीको निर्णयात्मक मूल्याङ्कन गरिने छ ।
- (आ) आन्तरिक मूल्याङ्कनका रूपमा निर्माणात्मक मूल्याङ्कनबाट प्राप्त विषयगत पाठ्यक्रममा तोकिएअनुसारको भारको मूल्याङ्कन निर्णयात्मक मूल्याङ्कनमा समावेश गरिने छ । आन्तरिक मूल्याङ्कनका तरिकामा विषयगत विविधता हुन सक्ने भए पनि निम्नलिखित पक्षको मूल्याङ्कन सबै विषयमा समावेश हुने छ :
- **कक्षा सहभागिताको मूल्याङ्कन** : विद्यार्थीको नियमितता (उपस्थिति) र कक्षा क्रियाकलापमा सहभागिताको अभिलेखका आधारमा गरिएको मूल्याङ्कन ।
  - **त्रैमासिक परीक्षाहरूका अङ्कका आधारमा प्राप्त अङ्क** : पहिलो त्रैमासिक अवधिभरमा पठनपाठन भएका विषयवस्तुबाट पहिलो त्रैमासिक परीक्षा सञ्चालन गरिने छ भने पहिलो र दोस्रो त्रैमासिक अवधिभरमा पठनपाठन भएका विषयवस्तुबाट दोस्रो त्रैमासिक परीक्षा सञ्चालन गरिने छ ।
  - **प्रयोगात्मक तथा परियोजना कार्यको मूल्याङ्कन**
  - **विषयगत पाठ्यक्रममा तोकिएअनुसारका अन्य आधारहरू**
- (इ) कक्षा ११ र १२ मा विषयगत पाठ्यक्रममा तोकिएअनुसारको भारको बाह्य परीक्षा हुने छ । बाह्य परीक्षा सैद्धान्तिक वा सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक दुवै हुन सक्ने छ । सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक दुवै मूल्याङ्कनको छुट्टाछुट्टै श्रेणीकरण गरिने छ ।
- (ई) प्रयोगात्मक, सैद्धान्तिक तथा अन्य पक्षको मूल्याङ्कनको भार, विधि तथा साधन सम्बन्धित विषयको पाठ्यक्रममा उल्लेख भएअनुसार हुनुपर्ने छ । सैद्धान्तिक पक्षको मूल्याङ्कनका लागि विशिष्टीकरण तालिका निर्माण गरिने छ । सैद्धान्तिक मूल्याङ्कनका लागि ७५ प्रतिशत भार हुने विषयमा ३ घण्टा र ५० प्रतिशत भार हुने विषयमा २ घण्टा समय निर्धारण गरिने छ ।

- (उ) परीक्षामा विशेष सिकाइ आवश्यकता भएका विद्यार्थीहरूलाई केही खास खास विषयहरूमा अरू साधारण विद्यार्थीहरूलाई दिइने प्रश्नभन्दा अलग प्रश्न बनाई मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने छ । विशेष आवश्यकता भएका विद्यार्थीका लागि परीक्षाको समय थप गर्न सकिने छ । विद्यार्थी मूल्याङ्कन गर्दा शिक्षकले अपाङ्गता भएका र विशेष सिकाइ आवश्यकता भएका विद्यार्थीहरूका लागि उपयुक्त हुने मूल्याङ्कन प्रक्रिया अपनाउनुपर्ने छ ।
- (ऊ) विद्यार्थीको स्तर निर्धारण (*Grading*) अक्षराङ्कन पद्धतिबाट हुने छ ।

२. पहिलो समूहका विषयहरूको विशिष्टिकरण तालिका र नमूना प्रश्नहरू

PHYSICS

Specification Grid 2077

Grade: 11

Subject : Physics Theory (Phy. 101)

SN	Content Area	Working hour	Competency level																Unit wise Marks						
			Remembering				Understanding				Applying				Higher Ability										
			MCQ		SAQ		MCQ		SAQ		LAQ		MCQ		SAQ		LAQ								
			No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks							
1	Mechanics	45																	26						
2	Heat and Thermodynamics	26																	15						
3	Wave and Optics	15	2	2	2	10	5	5	1	5	1	8	3	1	2	10	1	8	1	1	3	15	1	8	9
4	Electricity and Magnetism	27																							16
5	Modern Physics	15																							9
Total Marks		128	12				18				21				24				75						

Item format plan					
S.N.	Type of item	Score per item	Total item	Total score	Time
1	Multiple Choice Questions	1	11	11	25 minutes
2	Short Question Answer	5	8	40	155 minutes
3	Long Question Answer	8	3	24	
Grand Total			22	75	3 hours

Remarks:

- Item format in composite should be met as per the specification grid.
- Designated weightage of the units/content areas should be met.
- In the case of SAQ and LAQ, these should ensure that 1 mark will be assigned per element expected as correct response.
- The distribution of cognitive domain of questions should be nearly 15% knowledge/remembering, 25% understanding, 30% applying and 30% higher ability level.
- SAQ and LAQ can be structured (have two or more sub-items). SAQ and LAQ can be distributed to two or more cognitive behaviors.
- In such case these will be added to their respective cognitive behavior. In sum the distribution of cognitive behavior should be approximately to the required distribution. In case of SAQ there will be 2 "OR" questions and in case of LAQ there will be 1 "OR" question

Model questions

Grade XI

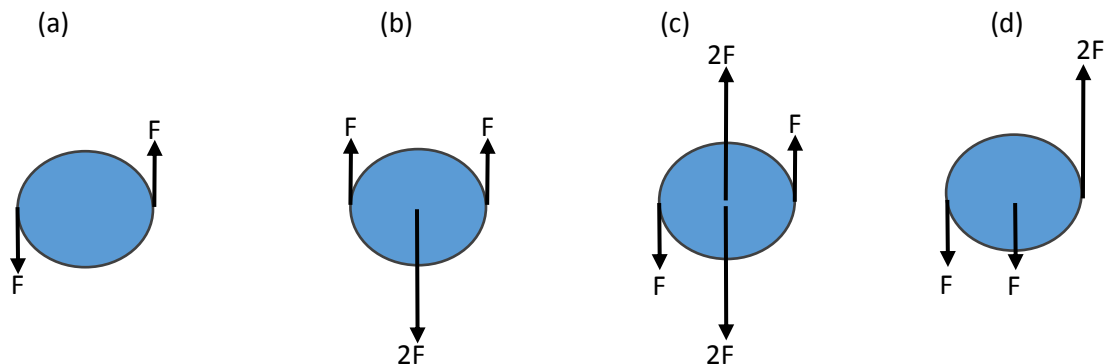
Attempt all questions

Group 'A'

Circle the best alternative to the following questions.

(11×1 = 11)

1. A metre rule is used to measure the length of a piece of string in a certain experiment. It is found to be 20 cm long to the nearest millimeter. How should this result be recorded in a table of results?
(a) 0.2000m (b) 0.200m (c) 0.20m (d) 0.2m
2. Forces are applied to a rigid body. The forces all act in the same plane. In which diagram is the body in equilibrium?

3. An athlete makes a long jump and follows a projectile motion. Air resistance is negligible.

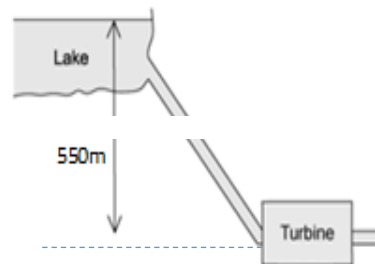
Which one of the following statements is true about the athlete?

- (a) The athlete has a constant horizontal and vertical velocities.
- (b) The athlete has a constant horizontal velocity and constant downward acceleration.
- (c) The athlete has a constant upward acceleration followed by a constant downward acceleration.
- (d) The athlete has a constant upward velocity followed by a constant downward velocity.

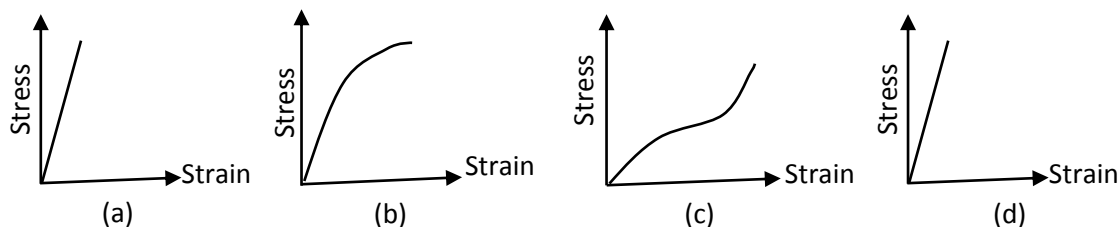

4. At Kulekhani-I Hydro-power station, water flows from Indra Sarowar into the turbines that are a vertical distance of 550 m below the lake, as shown in the diagram. Generally, 780 000 kg of water flows into the turbines every minute. The turbines have the efficiency of 85%. What is the output power of the turbines?

- (a) 71 MW   (b) 60MW   (c) 4.2 GW   (d) 3.6 GW
5. Graphs of stress-strain for four different materials are shown below. Which graph represents the stiffest material?

6. A boy walks towards a stationary plane mirror at a speed of 1.2 ms^{-1} . What is the relative speed of approach of the boy and his image?
- (a) zero   (b) 1.2 ms^{-1} (c) 2.4 ms^{-1} (d) 1.44 ms^{-1}
7. The critical angle between an equilateral prism and air is 45° . What happens to the incident ray perpendicular to the refracting surface?
- (a) It is reflected totally from the second surface and emerges perpendicular from the third surface.
 (b) It gets reflected from second and third surfaces and emerges from the first surface
 (c) It keeps reflecting from all the three sides of the prism and never emerges out.
 (d) After deviation, it gets refracted from the second surface.
8. In the formation of a rainbow, the light from the sun on water droplets undergoes which of the following phenomenon/phenomena?
- (a) dispersion only   (b) only total reflection.
 (c) dispersion and total internal reflection (d) scattering
9. In what unit is the power of lens measured?
- (a) watt   (b) metre   (c) dioptre   (d) Hertz

10. A piece of wire of resistance R is bent through 180° at mid-point and the two halves are twisted together. What is the resistance of the wire thus formed?
 (a) $R/4$ (b) $R/2$ (c) R (d) $2R$
11. What are the elementary particles with half spin called?
 (a) quarks (b) bosons (c) fermions (d) hadrons

Group 'B'

Answer the following questions.

(8 × 5 = 40)

1. (a) State the law of conservation of momentum. [2]
- (b) A jumbo jet of mass 4×10^5 kg travelling at a speed of 5000 m/s lands on the airport. It takes 2 minutes to come to rest. Calculate the average force applied by the ground on the aeroplane. [2]
- (c) After landing the aeroplane's momentum becomes zero. Explain how the law of conservation holds here. [1]

OR

- (a) State Hook's law. [2]
- (b) The walls of the tyres on a car are made of a rubber compound. The variation with stress of the strain of a specimen of this rubber compound is shown in Fig. 1.2.

As the car moves, the walls of the tyres end and straighten continuously. Use Fig. 1.2 to explain why the walls of the tyres become warm. [3]

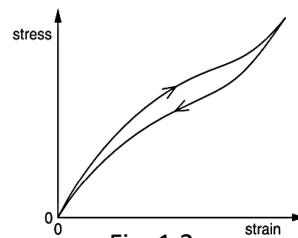

Fig. 1.2.

2. (a) What is meant by specific latent heat of vaporization of water = 2.26 MJ kg^{-1} ? [1]
- (b) A 1.0kW kettle contains 500g of boiling water. Calculate the time needed to evaporate all the water in the kettle. (Specific latent heat of vaporization of water = 2.26 MJ kg^{-1}). [3]
- (c) Explain why the actual time needed is a little longer than the time calculated in 2(b). [1]
3. (a) State any three properties of an ideal gas as assumed by the kinetic theory of gas. [3]
- (b) A student needed to use the ideal gas for a certain experiment. But, the ideal gas does not exist. Suggest what two different things this student could do to solve his problem. [2]
4. (a) Define temperature gradient in an object. [1]

- (b) An electric kitchen range has a total wall area of 1.40 m^2 and is insulated with a layer of fiber glass that has a temperature of 175°C and its outside surface is 35°C . The fiber glass has a thermal conductivity of $0.040 \text{ Wm}^{-1}\text{K}^{-1}$. Calculate the rate of flow of heat through the insulation, assuming the fibre as a flat slab of area of 1.40 m^2 . [3]
- (c) How might the rate of conduction be affected if the fiber absorbs moisture? Justify your answer. [1]

5. Figure 5.1 shows a ray of light is entering and emerging through a part of a convex lens.

- (i) Define 'convex lens', and state one daily application of it. [2]
- (i) Explain why this lens is also called converging lens? [1]
- (ii) Calculate the refractive index of the material of the lens shown in the figure. [2]

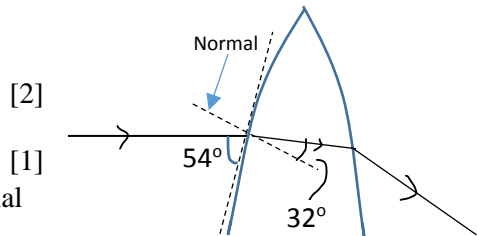

Fig. 5.1

OR

- (a) Define 'concave mirror' and state one daily application of it. [2]
- (b) A certain projector uses a concave mirror for projecting an object's image on a screen. It produces an image that is 5 times bigger than the object and the screen is 5m away from the mirror as shown in Fig. 5.2.
- (i) Give reason why is the image larger than the object? [1]
- (ii) Calculate the focal length of the mirror. [2]

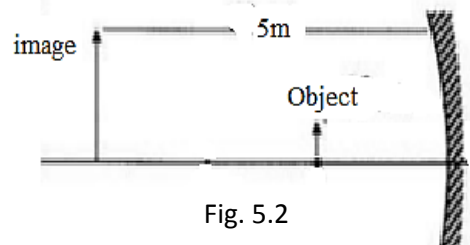

Fig. 5.2

6. (a) Sketch an electric field pattern around two identical negative point charges shown

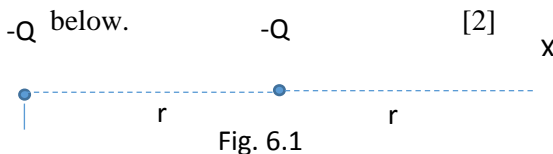

Fig. 6.1

- (b) Obtain an equation, in terms of Q and r , for the field strength at point X due to two charges shown in shown in Fig. 6.1 [3]

7. (a) Define capacitance of a parallel plate capacitor and state one application of it in electric circuit. [2]

- (b) Three capacitors each of $1000\mu\text{F}$ are connected in an electric circuit as shown below.

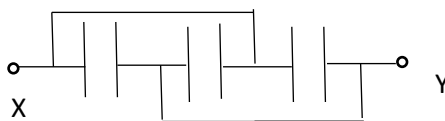

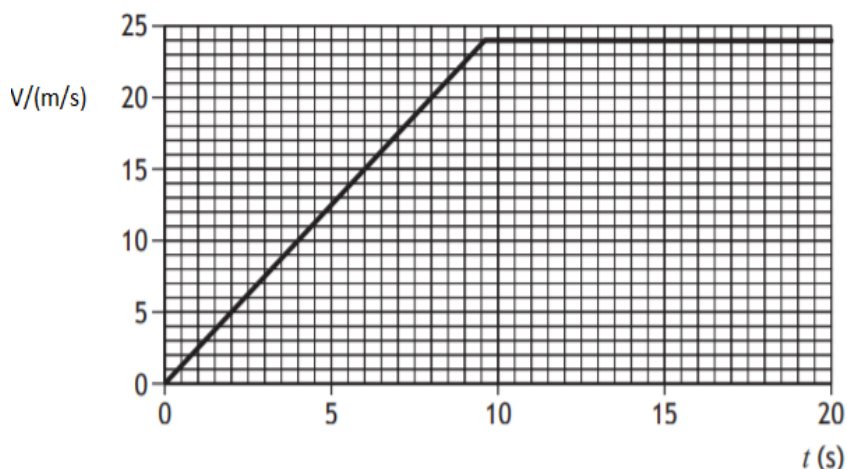
Fig. 7.1

- (i) Identify the type of combination shown in Fig. 7.1, and calculate the effective capacitance of the combination. [1+2]
8. (a) What is it meant by power of a heater is 2 kW? [1]
- (b) Calculate the resistance of the above mentioned heater when it is connected to 220V source. [2]
- (c) Suggest what changes must be done to the heater so that it gives more heat. Justify your answer. [2]

Group 'C'

Give long answer to the following questions. **(3 × 8 = 24)**

9. A box at rest is accelerated by a rope attached with a motor as shown in the Fig 2.1. The velocity-time graph given below shows the pattern of its motion for 20 s.

- (a) If the box is pulled with constant unbalanced force 10N. Show that the initial acceleration of the box is 2.5 ms^{-2} , and calculate its mass. [2+1]
- (b) After 2.0 second the box is being pulled by a constant force 12 N. Determine the size of frictional forces acting on the box at this time. [2]
- (c) Determine the distance of the box travels along the ground at 8.0s. [3]
10. A boy is operating a remote-controlled toy car on a horizontal circular track, as shown in Figure.

The track has a radius of 1.8 m and the car travels around the track with a constant speed.

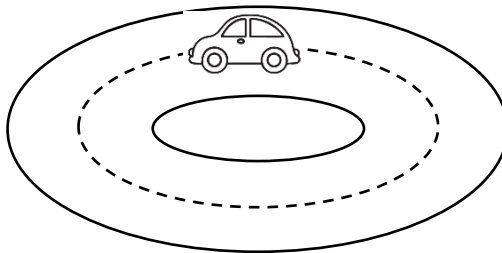

Fig. 10.1

- (i) Explain why the car is accelerating, even though it is travelling at a constant speed. [2]
- (ii) The car has a mass of 0.50 kg. The boy now increases the speed of the car to 6.0 m s^{-1} . The total radial friction between the car and the track has a maximum value of 7.0 N.
Show by calculation that the car cannot continue to travel in a circular path. [3]
- (iii) The car is now placed on a track, which includes a raised section. This is shown in Figure 10.2

The raised section of the track can be considered as the arc of a circle, which has radius r of 0.85 m. The car will lose contact with the raised section of track if its speed is greater than v_{max} . Show that v_{max} is given by the relationship $v_{\text{max}} = \sqrt{rg}$. [3]

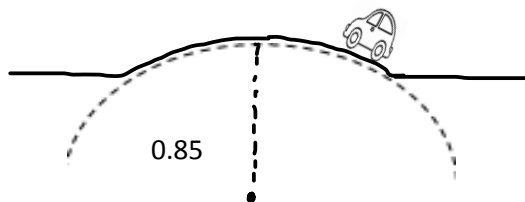
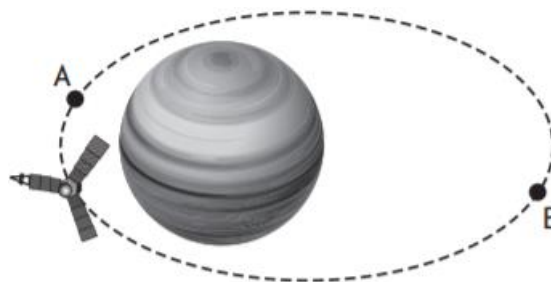

Fig. 10.2

OR

Juno is a NASA orbiter with a mission to survey Jupiter. It is in an elliptical orbit around Jupiter as shown in the figure below.

The gravitational potential at point A in the orbit of Juno is $-1.70 \times 10^9 \text{ J kg}^{-1}$.

- (a) State what is meant by a gravitational potential at point A is $-1.70 \times 10^9 \text{ J kg}^{-1}$. [2]
- (b) At point B, Juno is $1.69 \times 10^8 \text{ m}$ from the centre of Jupiter. If the mass of Jupiter is $1.90 \times 10^{27} \text{ kg}$, calculate the gravitational potential at point B. [3]
- (c) The mass of Juno is $1.6 \times 10^3 \text{ kg}$. Determine the change in gravitational potential energy if Juno moves from Point A to Point B. [3]
- 11.** (a) Explain how Rutherford's α -scattering experiment suggested that the nucleus of an atom is very small, very dense and positively charged. [3]
- (b) Considering that the α -particles carry average kinetic energy of $2.00 \times 10^{10} \text{ J}$, calculate the maximum size of the gold nucleus. [Atomic number of gold is 79 and $e = 1.60 \times 10^{-19} \text{ C}$] [3]
- (c) Explain why the radius of the gold nucleus must be much smaller than the value calculated in 11(b) above. [2]

	K	U	A	H
MCQ	2	5	3	1
SAQ	2+3+1+2+2=10	1+1+2+1=5	3+3+2+2=10	2+1+1+2+1+3+3+2=15
LAQ		3+2+3=8	2+3+3=8	3+3+2=8
Total	12	18	21	24

	Mechanics	Heat & Thermodynamics	Waves and optics	Electricity & Magnetism	Modern Physics
MCQ	5 (5)	0	4	1	1 (1)
SAQ	1 (5)	3 (15)	1 (5)	3 (15)	0
LAQ	2 (16)	0	0	0	1 (8)
Total	26	15	9	16	9

लेखाविधि (Accounting)

कक्षा ११

लेखाविधि (Accounting) Acc.103

भाग १		सैद्धान्तिक तथा अभ्यास																
विषय क्षेत्र	उपक्षेत्र	प्रश्न संख्या र संज्ञान							अंक वितरण								उप क्षेत्र गत भार	कूल पाठ्यभार
		अति छोटो प्रश्न (ज्ञान तह)		छोटो प्रश्न (बोध र प्रयोग तह)		लामो प्रश्न (उच्च दक्षता तह)		जम्मा	अति छोटो प्रश्न		छोटो प्रश्न		लामो प्रश्न		जम्मा			
		Th	Nr	Th	Nr	Th	Nr		Th	Nr	Th	Nr	Th	Nr				
१. लेखा अभिलेखन तथा लेखाविधिको सैद्धान्तिक एवं व्यवहारिक अवधारणा	१. लेखा अभिलेखन र लेखाविधिको सैद्धान्तिक अवधारणा	२		१	१			४	२		३	२			७	११	३९	
	२. कारोवारहरुको अभिलेखन	२			२		१	४	२			३+२		८	१५	२८		
२. विविध लेखाविधिको सैद्धान्तिक एवं व्यवहारिक अवधारणा	३. बैंकिंग अवधारणा तथा बैंक हिसाब मिलान विवरण	१			१			२	१			५			६	८	३२	
	४. जर्नल प्रपर तथा समायोजित सन्तुलन परीक्षण	२			१			३	२			३			५	९		
	५. स्थिर सम्पतिको लेखाविधि				१			२				५			५	९		
	६. सञ्चिती र प्रावधान वा व्यवस्थाको लेखाविधि	१			१			२	१			२			३	६		
३. वित्तिय विवरणहरु	७. एकलौटी तथा साभेदारी फर्मको वित्तिय विवरणहरुको तयारी				१		१	२				५		८	१३	२६	४१	
	८. गैर-नाफामूलक संस्थाका लेखाविधि				१			१				५			५	९		
	९. एकोहोरो लेखा प्रणाली				१			१				२			२	६		

४. सरकारी लेखाविधि	१०. सरकारी लेखाविधि	३			१		२	६	३			३		४+४	१४	२८	२८
	जम्मा	११		१	११		४	२७	११		३	३७		२४	७५	१४०	१४०
भाग २	परियोजना कार्य														२५		२०
जम्मा															१००		१६०

Note: Th=Theory; Nr = Numerical

प्रश्नका प्रकारहरू

प्रश्नका प्रकारहरू	सोधिने सङ्ख्या	समय विभाजन @ 2.4 minute Per mark	पूर्णाङ्क
अति संक्षिप्त प्रश्न	११	$११ \times २.४ = २६.४$	११
छोटा उत्तर आउने प्रश्न	∞ $१+१+१+१=१२$	$\infty \times २.४ \times ५ = ९६$	४०
लामो उत्तर आउने प्रश्न	$३(+१)=४$	$३ \times २.४ \times \infty = ५७.६$	२४
जम्मा	२२(२७)	१८० मिनेट	७५

द्रष्टव्य :

१. अति छोटो प्रश्न १ अङ्कका हुने छन् र सकेसम्म सबै एकाइ समेटिने गरी ११ प्रश्न रहने छन् ।
२. छोटो प्रश्न ५ अङ्कका हुने छन् र सकेसम्म सबै एकाइको प्रतिनिधित्व हुने गरी ∞ प्रश्न रहने छन् साथै कुनै दुई प्रश्नमा विकल्प दिन सकिनेछ ।
३. लामो प्रश्न ∞ अङ्कका हुने छन् र ३ प्रश्न रहने छन् साथै कुनै एक प्रश्नमा विकल्प दिन सकिनेछ ।
४. ज्ञान तहमा पूर्णाङ्कका २० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी, उच्च दक्षता तहमा २० प्रतिशतमा नघट्ने गरी र अन्य तहमा आवश्यकतानुसार प्रश्न रहने छन् ।
५. सबै तहमा विषयको प्रकृति र आवश्यकतानुसार अति छोटो, छोटो र लामो प्रश्न रहने छन् । सबै तहमा सबै खालका प्रश्न रहनुपर्ने अनिवार्यता हुँदैन । उच्च दक्षता अन्तर्गत विश्लेषण, मूल्याङ्कन र सिर्जनात्मक तहका प्रश्न रहनेछन् ।

लेखाविधि (Accounting) [Acc. 103]

नमुना प्रश्नपत्र २०७७ (Model Question 2077)

Time: 3 hrs

Full Marks: 75

समुह “क” (Section “A”)

(अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू / Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

११ x १ = ११

1. लेखा अभिलेखन भनेको के हो ?
What is book-keeping?
2. लेखाविधिका कुनै दुई उद्देश्य उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any two objective of accounting.
3. मौद्रिक मापन अवधारणको अर्थ लेख्नुहोस् ।
Write the meaning of money measurement concept.
4. सन्तुलित परीक्षणलाई परिभाषित गर्नुहोस् ।
Define trial balance.
5. रेखाङ्कित चेक भनेको के हो ?
What is cross cheque?
6. सैद्धान्तिक त्रुटिको बारेमा लेख्नुहोस् ।
Write about error of principle.
7. जगेडा भनेको के हो ?
What is reserve?
8. पूँजीगत खर्च र आयगत खर्च बीचको कुनै एक भिन्नता लेख्नुहोस् ।
Write any one difference between capital expenditure and revenue expenditure.
9. ढपोट भनेको के हो ?
What is dhapot?
10. बैंक नगदी किताबको परिभाषा दिनुहोस् ।
Define bank cash book.
11. बजेट सिटको प्रयोग उल्लेख गर्नुहोस् ।
State the use of budget sheet.

समुह “ख” (Section “B”)

(संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू / Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

५ x ५ = ४०

12. A. लेखाप्रक्रियालाई संक्षेपमा उल्लेख गर्नुहोस् ।
State accounting process in brief.

3

B. तलका विवरणहरुको सहयोगबाट लेखा समिकरण तयार गर्नुहोस् । 2

Prepare accounting equation from following details.

- a) नगद रु. २,००,००० र फर्निचर रु. ५,००,००० बाट व्यवसायको शुरुवात गरियो ।
Started business with cash Rs. 2, 00,000 and furniture Rs. 5, 00,000.
- b) नगद रु. ८०,००० र उदारो रु. ७०,००० मा सामान खरिद गरियो ।
Purchase goods worth Rs. 80,000 on cash and 70,000 on credit.
- c) घर भाडा रु. ९०,००० भुक्तान गरियो ।
Paid rent Rs. 90,000.
- d) रु. २०,००० को समान रु. २५,००० मा विक्रि गरियो ।
Sold goods costing Rs 20,000 on cash Rs. 25,000.

13. A. नगद र बैंकका कारोबारहरु तल दिइएका छन्:

Cash and banking transactions are given below:

पौष १: नगद र बैंक मौजदात क्रमश रु ६०,००० र रु २,००,०००

Poush 1: Opening balance of cash and bank are Rs. 60,000 and 2, 00,000 respectively.

पौष १३: नगद रु ३०,००० बैंकमा जम्मा गरियो ।

Poush 13: Cash deposited in bank of Rs. 30,000.

पौष २२: रामलाई रु. ३२,००० चेक मार्फत भुक्तानी गरी रु. ३५,००० को हिसाब मिलान गरियो ।

Poush 22: Paid of Rs. 32,000 to Ram through cheque for settling account of Rs. 35,000.

पौष २७: मेशिन विक्री बापत अविरलबाट रु १९,००० को चेक र रु. ३,००० नगद प्राप्त भयो ।

Poush 27: Received a cheque from Aviral of Rs. 19,000 and cash Rs. 3,000 for selling machine.

तयार गर्नुहोस्: (Required):

तीन महलीय नगद पुस्तिका (Triple column cash book)

3

B. फर्निचर खरिद सम्बन्धि विवरण तल दिइएका छन् :

Transactions related to furniture purchases are given below:

डिसेम्बर ५: करुण सप्लायर्सबाट खरिद

Dec 5: Purchase from Karuna suppliers

१० कफी टेबल रु. १,००,००० मा (10 coffee tables for Rs. 1,00,000)

२० वटा साना कुर्सि रु. ४,००० को दरमा (20 small chairs @ Rs. 4,000 each)

ब्यापार छुट १० % (Trade discount @ 10%)

डिसेम्बर १९: अन्जली ट्रेडर्सबाट खरिद

Dec 19: Purchased from Anjali traders:

५ वटा पलड रु १५,००० को दरमा (5 beds @ 15,000 each)

८ वटा सोफा सेट रु. २५,००० को दरमा (8 pieces of sofa @ Rs. 25,000 per sofa)
तयार पार्नुहोस् (Required): खरिद किताब (Purchase book) 2

14. विवरणहरू निम्नानुसार दिईएका छन् :

Following information are given:

- a) नगद किताबले मौज्दात रु ८०,००० देखायो ।
Cash book showed a balance of Rs. 80,000.
- b) विभिन्न चेकहरूबाट जम्मा गरिएको रु ७५,००० मध्ये रु २०,००० मात्र बैंकमा जम्मा भएको देखियो ।
Bank credited Rs. 20,000 only out of various cheques of Rs. 75,000 deposited in the bank.
- c) रु.९०,००० को चेक जारी भएकोमा रु.१०,००० बराबरको चेक भुक्तानीका लागि बैंकमा आजका मिति सम्म प्रस्तुत भएन ।
Cheques issued of Rs. 90,000 but a cheque of Rs. 10,000 was not presented for payment till the date.
- d) ग्राहकले चेक मार्फत जम्मा गरेको रु.४४,००० को नगद किताबका अभिलेख देखिएन ।
A customers deposited a cheque of Rs. 44,000 directly in the bank but has not been recorded in the cash book.
- e) बैंकले पास बुकमा बैंक शुल्क रु ५०० खर्च कटाएको देखियो ।
Bank debited Rs. 500 as bank charge in the pass book.
- f) रु. १२००० को चेक प्राप्त भयो र नगद किताबमा अभिलेख गरियो तर बैंकमा जम्मा हुन सकेन ।
Cheque of Rs. 12,000 received and entered into the cash book but failed to deposit in the bank.

तयार गर्नुहोस् (Required): बैंक हिसाब मिलान विवरण (Bank Reconciliation Statement) 5

15. A. सन्तुलन परीक्षण तयार गर्नु अगाडि निम्नानुसारका त्रुटिहरूलाई सच्याउनुहोस् । 3

Rectify following errors before preparing of trial balance.

- a) शर्मालाई नगदमा विक्रि गरिएको रु. ४५,००० उनको खातामा डेबिट गरियो
Cash sales to Sharma Rs. 45,000 debited to his account
- b) रु. १९,००० विक्रि गरेको मेशिन खरिद किताबमा भुलवश क्रेडिट गरियो
Sales of machinery @ Rs. 19,000 were wrongly credited in sales account.
- c) पेमा सँगको रु.२०,००० को वस्तु खरिदलाई विक्रि खातामा अभिलेख गरीयो
Purchase goods from Pema Rs. 20,000 recorded in sales book.

B. सन्तुलन परीक्षणबाट निम्नानुसारका विवरणहरू भिकिएको छन्

Following information are extracted from the trial balance

विवरण (Particulars)	डेबिट (Debit) रु.(Rs.)	क्रेडिट (Credit) रु.(Rs)
विविध आसामीहरु (Sundry debtors)	52,000	
खराब ऋणको प्रावधान (Provision for bad debt)		7,000
खराब ऋण (Bad debt)	1,000	

थप जानकारी (Additional information)

- खराब ऋण रु.२,००० (Bad debt Rs. 2,000)
- खराब ऋणको प्रवधान ५% (provision for bad debt @ 5%)

तयार गर्नुहोस् (Required): खराब ऋणको प्रावधान खाता (Provision for bad debt account 2
अथवा (Or),

A ट्रेडिङ कम्पनीको असमायोजित सन्तुलन परीक्षण विवरण निम्नानुसार दिईएको छ

An unadjusted trial balance of 'A' trading concern is given below

विवरण (Particulars)	डेबिट (Debit) रु.(Rs.)	विवरण (Particulars)	क्रेडिट (Credit) रु.(Rs)
जमिन तथा भवन (Land and building)	400,000	पूँजी (Capital)	425,000
आसामी (Debtors)	225,000	साहु (Creditors)	120,000
बैंक मौज्दात (Bank balance)	145,000	विक्री (Sales)	515,000
तलब (Salary)	80,000	ऋण (Loan)	250,000
कार्यालय खर्च (Office expenses)	40,000		
खरिद (Purchase)	380,000		
नगद (Cash)	25,000		
अग्रिम बीमा (Prepaid insurance)	15,000		
जम्मा(Total)	13,10,000	जम्मा(Total)	13,10,000

थप जानकारी (Additional information):

- अग्रिम कार्यालय खर्च (Office expenses prepaid) Rs 3,000
- जमिनको मूल्य वृद्धि (Land appreciated by) 10%
- तिर्न बाँकी तलब (Salary outstanding) Rs. 1500
- खराब ऋण कट्टी (Bad debts written off) Rs. 2500
- अग्रिम बीमाको समाप्ती (Prepaid insurance expire) Rs. 10,000

तयार गर्नुहोस् (Required): समायोजित सन्तुलन परीक्षण (Adjusted Trial balance) 5

- जनवरी १, २०१८ मा ABC कम्पनीले रु. ६,००,००० मा मोटर भेन खरिद गर्‍यो । जुलाई १, २०१९ मा कम्पनीले अर्को मोटर भेन रु. ८,००,००० मा खरिद गर्‍यो । १ जुलाई २०२० मा पहिला खरिद गरेको मोटर भेनलाई नगद रु. ५०,००० धाटामा बिक्रि गर्‍यो र सोहि मितिमा रु. १०,००,००० बराबरको अर्को मोटर भेन खरिद गर्‍यो ।

स्थिर किस्ता विधिमा मूल्य ज्ञासकट्टी १०% का दरले प्रतिवर्ष काटिन्छ र हरेक वर्ष कम्पनीको कारोबार डिसेम्बरको ३१ मा बन्द गरिन्छ ।

On 1st January, 2018 ABC Company purchased a motor van at Rs. 6, 00,000. On 1st July, 2019, company purchased another van worth Rs. 8, 00,000. On 1st July 2020, the first motor van was sold bearing the loss of Rs. 50,000 and on the same date company purchased another van for Rs. 10,00,000. Depreciation was charged @10% p.a. under fixed installment method. The accounts of the company were closed on 31st December each year.

तयार गर्नुहोस् (Required): तीन वर्षकोलागी मोटर भेन खाता (Motor Van account for the first three years) (1+2+2=5)

17. नवीन ट्रेडर्सको चैत्र ३०, २०७१ को सन्तुलित परीक्षण तल दिईएको छ,

Trial balance of Nabin Trader on Chaitra 30, 2071 is given below.

विवरण (Particulars)	रु.(Rs.)	विवरण (Particulars)	रु.(Rs.)
विक्रि खर्च (Selling expenses)	5,000	कुल नाफा(Gross profit b/d)	87,000
ब्याज (Interest)	5,000	साहु (Creditors)	8,000
आसामी (Debtors)	25,000	बैंक ऋण(Bank loan)	19,000
खराब ऋण (Bad debt)	2,000	खराब ऋणको प्रावधान (Provision for bad debt)	2,000
बीमा (Insurance)	1000	पूँजी (Capital)	50,000
तलब (Salaries)	20,000		
लगानी (Investment)	40,000		
नगद (Cash)	14,000		
मेसिन (Machinery)	50,000		
भाडा (Rent)	4,000		
जम्मा (Total)	166,000	जम्मा (Total)	166,000

थप थप विवरण (Additional information)

- मेसिनरीमा मूल्यज्ञास १०% प्रतिवर्ष (Depreciation on machinery 10% p.a)
- तिर्न बाँकी तलब रु. ४००० (Salary payable Rs. 4,000)
- नयाँ खराब ऋण रु. १,००० (New bad debt Rs. 1,000)

तयार गर्नुहोस् (Required):

- नाफा नोक्सान खाता (Profit & Loss account)
- वासलात (Balance sheet)

(3+2)

18. रेडक्रसको निम्नानुसारका विवरणहरु दिईएका छन् (Red Cross provides following information):

१-१-२०१८ को बासालत (Balance Sheet as on 1-1- 2018)

दायित्व (Liabilities)	Amount	Assets	Amount
पूँजी कोष (Capital fund)	4,00,000	स्थिर सम्पत्ती (Fixed assets)	3,00,000
ऋण (Loan)	60,000	लगानी (Investments)	1,00,000
		अन्तिम नगद मौज्जात (Closing cash balance)	60,000
जम्मा (Total)	4,60,000	जम्मा (Total)	4,60,000

रेडक्रसको मिति ३१-१२-२०१८ का प्राप्ती र भुक्तानीलाई तल दिईएको छ

Receipts and payments of Red Cross are given below as on 31st -12-2018

प्राप्ती (Receipts)

सदस्य शुल्क (Subscriptions) Rs. 50,000

प्रवेश शुल्क (Entrance fees) Rs. 30,000

लगानीमा ब्याज (interest on investment) Rs. 5,000

पुरानो फर्निचर विक्री (Sale of old Furniture) Rs. 5,000

भुक्तानी (Payment)

टुर्नामेन्ट खर्च (Tournament expenses) Rs.10,000

ज्याला(wages) Rs. 20,000

प्रिन्टिङ (Printing) Rs. 7,500

सामान्य खर्च (General expenses) Rs. 12,000

समाचारपत्र(Newspaper) Rs. 1,800

अन्य विवरणहरु निम्नानुसार दिईएको छ (Other information and outstanding are given below):

- प्रिन्टिङ खर्च तिर्न बाँकी रु. ५०० र ज्याला तिर्न बाँकी रु. ३००(Printing outstanding Rs. 500 and wages outstanding Rs. 3,000)
- ४०% प्रवेश शुल्क पुँजीगत (40% of the entrance fee is to be capitalized)
- स्थिर सम्पत्तीको मूल्य ञ्हास १० % (Fixed assets depreciate by 10%)
- सदस्य शुल्क बाँकी रु.२२,००० (Subscription due for the year Rs. 22,000)

तयार गर्नुहोस् (Required):

- प्राप्ती र भुक्तानी खाता (Receipts and payment a/c)
- आय तथा व्यय खाता (Income and Expenditure a/c)

(2+3)

19. A. श्वेताले एकोहोरो लेखा प्रणाली अर्न्तगत लेखा राख्ने गर्दछिन । उनले जनवरी १, २०१७ मा रु. २,००,००० मा व्यवसाय शुरु गरिन् । उनी प्रतिमहिना रु. २,००० का दरले घर खर्चका लागि व्यवसायबाट नगद भित्रिने गर्दछिन । उनको वर्षको अन्तिमको व्यवसायको विवरण निम्नानुसार दिईएको छ ।

Shweta keeps her account under the single entry system. She started a business with Rs. 2,00,000 on 1st Jan, 2017. She withdraws Rs. 2,000 per month for household work. The position of her business at the end of the year was as follows;

स्थिर सम्पत्ती (Fixed assets)	Rs. 1,90,000
मौज्दात (Inventory)	Rs. 85,000
तिर्नबाँकी खर्च (Due expenses)	Rs. 10,000
साहु (Creditors)	Rs. 50,000
आसामी (Debtors)	Rs. 40,000
बैंक मौज्दात (Bank balance)	Rs. 60,000

तयार गर्नुहोस् (Required):

- अन्तिम अवस्था विवरण (Closing statement of affairs)
- नाफा नोक्सान विवरण (Statement of profit and loss) (1+1=2)

- B. जिल्लास्तरीय कार्यालयको कारोवारको निम्नानुसारको विवरण दिईएको छ :

Following transactions of District level office are given:

- चैत १, घरधनी शैलेषलाई प्रति महिना रु. ८,००० का दरले ३ महिनाका घरभाडा भुक्तान गरियो ।
Chaitra 1, House rent @ Rs. 8000 per month for three month paid to house owner Sailesh
- चैत १५, ना.सु. रामचन्द्रले रु. ५००० को फर्निचर विल र रु. १००० को बैंक भौचर पेश भएकाले निजको पेशकी रु. ६००० फर्छ्यौट गरियो ।
Chaitra 15, Furniture advance of Rs. 5000 was cleared as per bill of Rs. 6000 and bank voucher of Rs. 1000 submitted by Na. Su. Ramchandra
- कर्मचारीको कार्तिक महिनाको पारिश्रमिक रु. ३०००० (संचयकोष थप बाहेक) मध्ये रु. ६००० कर्मचारी संचयकोष, रु.३००० सामाजिक सुरक्षा कोष र रु. १५०० आयकर कट्टा गरी रकम वितरण गरियो ।

Staff remuneration of kartik Rs. 30000 (with out provident fund) was distributed after deducting P.F. Rs. 6000, social security Rs. 300 and income tax Rs. 1500.

तयार गर्नुहोस् (Required): जर्नल भौचर (Journal Vouchers) (1+1+1=3)

अथवा(Or),

निम्नानुसारका जानकारीहरु दिईएका छन् (Following information are given):

बजेट उपशिर्षक (Budget sub-heads)	वार्षिक बजेट (Annual budget)	फाल्गुण सम्मको खर्च (Expenses up to Falgun)
कर्मचारीको खर्च (Employee remuneration)	800,000	400,000
कार्यालय सामग्री (Office materials)	120,000	60,000
घरभाडा (House rent)	140,000	80,000
फर्निचर र फिटिङ्ग (Furniture and fitting)	80,000	35,000
सवारी साधन (Vehicles)	500,000	350,000

चैत्र महिनाको खर्च (Expenditure for the month of Chaitra):

चैत्र १, फर्निचर खरिद रु १०,००० (Chaitra 1: Purchase furniture Rs. 10,000)

चैत्र ५, सवारी खरिद रु.१००,००० (Chaitra 5: Purchase vehicles for Rs.100,000)

चैत्र १०, अग्रिम भाडा भुक्तानी रु. १०,००० (Chaitra 10: Advance rent paid for Rs 10,000)

चैत्र २८, आय कर रु.१००० र संचयकोष रु. ८००० कट्टी गरेर कर्मचारीको पारिश्रमीक रु. ३५००० वितरण गरियो । (Chaitra 28 Distributed Rs. 35,000 for employee's remuneration after deducting income tax Rs. 1,000 and P.F. Rs 8,000)

तयार गर्नुहोस् (Required): बजेट विवरण (Budget Sheet)

5

समुह “ग” (Section “C”)

(बिस्तृत उत्तरात्मक प्रश्नहरु / Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरुको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

३ x ८ = २४

20. समरियन कम्पनिको विवरण निम्नानुसार दिईएका छन्:

Information of Samriyan Enterprises is given below

- नगद रु.२०,००० मा व्यवसाय शुरू
Started a business with Rs. 200,000
- रामसँग रु.१५,००० को समान खरिद
Purchase goods of Rs. 15,000 from Ram
- नगद रु. १८,००० मा समान विक्रि
Goods sold on cash Rs 18,000
- रामलाई रु. १०,००० नगद तिरियो
Cash paid to Ram Rs. 10,000

- e. रामसँग फेरी नगद रु. २०,००० को समान खरिद
Again goods purchase from Ram of Rs. 20,000
- f. रामलाई रु. २४,००० तिरेर सम्पूर्ण कारोबार राफसाफ गरियो
Paid to Ram Rs. 24,000 in full settlement of his account.

तयार गर्नुहोस् (Required):

- a. जर्नल भौचर(Journal Entries) b. आवश्यक लेजर (Necessary Ledger) c. सन्तुलन परीक्षण (Trail Balance) (3+4+1)

21. दीपक स्टोरको ३१, डिसेम्बर २०२० को सन्तुलन परीक्षण निम्नानुसार दिइएको छ :

The trail balance of Deepak Store as on 31st December, 2020 is given below:

विवरण (Particulars)	रु.(Rs.)	विवरण (Particulars)	रु.(Rs.)
प्लान्ट र मेशिनरी(Plant and machinery)	360,000	फर्निचर विक्री नाफा (Gain on sale of furniture)	10,000
तलब खर्च(Salary expenses)	71,000	साहु (Creditor)	96,000
विक्री भएको वस्तुको लागत (Cost of goods sold)	755,000	विक्री (Sales)	1053,000
आसामी (Debtors)	34,500	प्लान्ट र मेशिनरीको संचित मूल्य-ह्रास (Accumulated depreciation on plant and machinery)	45,000
अन्तिमको मौज्जात (Stock at end)	110,000	15% बैंक ऋण (Bank loan)	56,000
पूँजी फिर्ता (Drawing)	15,000	पूँजी (Capital)	350,000
10% लगानी (Investment)	120,000	लगानीमा ब्याज (Interest on investment)	10,000
ख्याती (Good will)	48,500		
ग्याँस र ईन्धन खर्च (Gas and oil expenses)	8,000		
नगद (Cash)	40,000		
मर्मत खर्च (Repair expenses)	34,000		
अग्रिम बीमा (prepaid insurance)	24,000		
जम्मा (Total)	1620,000	जम्मा (Total)	1620,000

थप जानकारी (Additional information)

- a. तलब विक्रीको ८०% र प्रशासनिक खर्चको २०%
Salaries are 80% of selling and 20% administrative expenditure.
- b. खर्च भएको बीमा रु. १८०००
Insurance expires of Rs. 18,000
- c. प्लान्ट र मेशिनरीको मूल्य ह्रास १५%
Depreciation on plant and machinery is 15%
- d. ग्याँस तथा ईन्धन खर्चहरू विक्री खर्च

Gas and oil expenses are selling expenses.

तयार गर्नुहोस् (Required):

- a. आय विवरण (Income statement based on NFRS)
  - b. बासलात (Balance sheet based on NFRS) (4+4=8)
- अथवा(Or),

सरकारी लेखा प्रणाली भनेको के हो? नयाँ सरकारी लेखा प्रणालीका विशेषताहरू उल्लेख गर्नुहोस् । (3+5=8)

What is government accounting? Explain the features of new government accounting system.

22. A. बैंक नगदी किताब तयार गर्न निम्न कारोवारहरू दिईएका छन् 4

Following transactions are given to prepare a bank cash book.

माघ १, बैंक मौज्दात रु. ७५,०००

Marga 1: Balance at Bank Rs. 75,000

माघ ३, बजेट निकासी रु. ३,२५,००० बराबरको बैंक आदेश प्राप्त भयो

Marga 3: Received bank transfer order Rs. 3, 25,000 as a budget release

माघ ९, फर्निचर खरिदका लागी रु. २०,००० को चेक जारी गरियो ।

Marga 9: Issued a cheque of Rs. 20,000 for purchasing furniture.

माघ २२, अधिकृत सुबोध रेग्मीले रु. १०,००० को पुस्तक खरिद गरेको बिल र रु. ३,००० नगद पेश गरे
बमोजिम निजको पेशकी फछ्यौट गरियो ।

Marga 22: Cleared advance of Subodh Regmi against the submission of bill of book purchase amount of Rs. 10,000 and cash Rs. 3,000.

माघ ३०, कर्मचारीको माघ महिनाको पारिश्रमिक रु. ८८,००० मध्ये रु. १६,००० संचयकोष र रु. ४,००० आयकर कट्टा गरी बाँकी रकम भुक्तान गरियो ।

Marga 22, Distributed total salary of Rs. 88,000 after deduction of Provident fund Rs. 16,000 and income tax of Rs. 4,000.

B. निम्नानुसारका जानकारीहरु दिईएका छन् (Following information is given):

बजेट शिर्षक (Budget Heads)	वार्षिक बजेट (Annual Budget)	भाद्र सम्मको खर्च (Expenditure upto Bhadra)	आश्विनको खर्च (Expenditure of Aswin)
तलब (Salaries)	2,75,000	55,000	24,000
भत्ता (Allowances)	80,000	10,000	6,000
कार्यालय खर्च (Office expenses)	60,000	15,000	3,000
घरभाडा (House rent)	1,50,000		
फर्निचर र फिटिङ (Furniture and fittings)	75,000	25,000	12,000
मेशिन (Machinery)	2,00,000	35,000	-----
जम्मा (Total)		-----	80,000
	8,40,000	1,40,000	1,25,000

थप जानकारी (Additional information):

- शोधभर्ना कोष रु २,९५,००० (Revolving fund received Rs. 2, 95,000)
  - नगद मौज्दात रु. २,००० (Cash Balance Rs. 2,000)
  - फछ्यौट हुन बाँकी पेशकी रु. १५००० (Unclear advance Rs. 15,000)
  - नजिकको कार्यालयबाट ऋण रु. ३,००० (Loan by nearby office Rs. 3,000)
- तयार गर्नुहोस् (Required): खर्चको फाँटवारी (Statement of expenditure) [4]

ग्रामीण विकास

विशिष्टीकरण तालिका २०७७

कक्षा ११

विषय : ग्रामीण विकास (Rud. 105)

प्रश्न योजना तथा अङ्कभार वितरण																			जम्मा अङ्कभार
एकाइ	क्षेत्र/एकाइ	पाठ्य घण्टा	अंकभार	ज्ञान			बोध			प्रयोग			उच्च दक्षता			अङ्कभार			
				अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	
१	ग्रामीण विकासको अवधारणा	१६	१०																
२	नेपालको सामाजिक संस्कृतिक संरचना	१६	१०	२	१	-	२	-	१	१	१	-	१	१	-	६	१५	८	२९
३	नेपालको ग्रामीण आर्थिक संरचना	१४	९																
४	नेपालको संस्थागत संरचना तथा विकास दृष्टिकोणहरू	१६	१०	२	-	-	-	२	-	-	१	-	-	१	१	२	२०	८	३०
५	सुशासन र स्थानीय तहको वित्त व्यवस्थापन	१६	१०																
६	वातावरण तथा दिगो विकास	१६	१०																
७	नेपालमा ग्रामीण विकास योजना तथा नीति रणनीतिहरू	१२	७	१	१	-	१	-	-	-	-	१	१	-	-	३	५	८	१६

८	परियोजना चक्र तथा अनुसन्धान विधिहरू	१४	७																
जम्मा		१२०	७५	५	२	-	३	२	१	१	२		२	२	१	११	४०	२४	७५

प्रश्न संख्या, अङ्कभार र समय तालिका

क्र.स.	प्रश्नको प्रकार	प्रश्न सङ्ख्या	प्रति प्रश्न अङ्कभार	जम्मा अङ्कभार	समय (मिनेट)
१	धेरै छोटो प्रश्न	११	१	११	२६
२	छोटो प्रश्न	८	५	४०	९६
३	लामो प्रश्न	३	८	२४	५८
जम्मा		२२		७५	१८० मिनेट (३ घण्टा)

द्रष्टव्यः

- प्रश्नहरू सोध्दा माथि तोकिएका समूहहरूमा रहेका एकाइबाट पाठ्यभार र अंकभारको सन्तुलन मिल्ने गरि प्रश्न सोध्नु पर्नेछ ।
- समूहको जम्मा अंकमा फरक नपर्ने गरी समूहभित्रका एकाइमा ± ३ फरक गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिनेछ तर प्रत्येक एकाइबाट प्रश्न सोधिने गरी विषयवस्तुको वैधता कायम गर्नुपर्नेछ ।
- सामान्यतया ज्ञान तहका प्रश्न २० प्रतिशत, बोध तहका प्रश्न ३० प्रतिशत, प्रयोग तहका प्रश्न २५ प्रतिशत र उच्च दक्षता तहका प्रश्न २५ प्रतिशत सोधिने छ ।
- उच्च दक्षताअन्तर्गत विश्लेषण, मूल्यांकन र सिर्जना रहने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।
- प्रश्न न १२ र १९ मा दुई ओटा अतिरिक्त छोटो प्रश्नहरू एवम प्रश्न न २१ मा एउटा र लामो अतिरिक्त प्रश्न सोध्नु पर्नेछ ।
- तोकिएका समूह भित्र पर्ने कुनै एकाइबाट लामो प्रश्न सोधिँएमा सो एकाइ बाहेकका एकाइबाट अति छोटो र छोटो प्रश्नहरू सोध्नु पर्नेछ । लामो प्रश्नमा एक भन्दा बढी उप प्रश्नहरू पनि सोध्न सकिने छ ।

पाठ्यक्रम विकास केन्द्र
ग्रामीण विकास विषय
कक्षा ११
नमुना प्रश्न पत्र

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस ।

समुह क: अतिछोटा प्रश्नहरू

११×१ = ११

१. ग्रामीण विकासको कुनै एक परिभाषा दिनुहोस । (K)
(Give an one introduction of rural development.)
२. ग्रामीण विकासका दुई उद्देश्यहरू लेख्नुहोस । (K)
(Write down two objectives of rural development.)
३. संयुक्त परिवारका कुनै एक महत्व लेख्नुहोस । (U)
(Write any one importance of joint family.)
४. ग्रामीण पर्यटनको एक विशेषता लेख्नुहोस । (U)
(Write any one features of rural tourism.)
५. हिमाली क्षेत्रमा कृषि व्यवसाय गर्न चाहने साथीलाई कुन कुन कृषि व्यवसाय गर्न सुझाव दिनुहुन्छ । (A)
(What suggestion will you provide to your friend who is intrested to run agro based busines in mountainous region.)
६. नेपालको सामाजिक संरचनाले ग्रामीण विकासमा पारेको कुनै एउटा प्रभाव लेख्नुहोस । (HA)
(Write down the any one impact of social structure of Nepal in rural development.)
७. प्रदेश तह अर्न्तगतका कुनै दुईवटा मन्त्रालयको नाम लेख्नुहोस । (K)
(Write any two names of ministries at province level.)
८. नेपालको संविधान २०७२ को धारा कतिदेखि कतिसम्म मौलिक हकहरूको उल्लेख छ ? (K)
(Which articles of constitution of Nepal has mention the fundamental rights of people .)
९. चालू योजनाको दिर्घकालिन सोच लेख्नुहोस ? (U)
(Write down long term vision of current plan.)
१०. स्थानीय योजनाले ग्रामीण विकासमा पार्न सक्ने कुनै एक प्रभाव लेख्नुहोस ? (HA)
(Write down the impact of local level plan on the lifestyle of citizen.)
११. परियोजना चक्रका कुनै दुई तत्वहरू लेख्नुहोस । (K)
(Write down any two components of project cycle.)

समुह ख: छोटा प्रश्नहरू

८×५ = ४०

१२. नेपालको ग्रामीण क्षेत्रमा पाइने प्राकृतिक स्रोतहरू उल्लेख गर्नुहोस् । (K)
(Mention the natural resources found in the rural areas of Nepal.)
- Or
- ग्रामीण विकासका निर्धारक तत्वहरूको चर्चा गर्नुहोस् ।
(Discuss the determinants of rural development.)
१३. ग्रामीण विकासका लागि सीमान्तकृत तथा लोपोन्मुख जातजातीको उत्थान र संरक्षण आवश्यक छ, यस भनाईलाई प्रकाश पार्नुहोस् । (HA)
(It is necessity for the upliftment and protection of marginalized and endangered castes for the rural development. Highlight this statement.)
१४. ग्रामीण विकासमा ग्रामीण पर्यटन प्रवर्द्धनले पारेका सकारात्मक पक्षहरू औल्याउनुहोस् । (A)
(Point out the positive aspect of promoting rural tourism regarding rural development.)
१५. नेपाल विद्युत प्राधिकरणले ग्रामीण विकासमा गरेको योगदानको समालोचनात्मक रूपमा उल्लेख गर्नुहोस् । (HA)
(Critically mention the contribution of Nepal electricity authority in rural development.)
१६. गाउँपालिकाको सङ्गठनात्मक संरचनाको खाका प्रस्तुत गर्नुहोस् । (A)
(Present the frame of organizational structure of rural Municipality.)
१७. वातावरण र दिगो विकासको अन्तर सम्बन्ध केलाउनुहोस् । (HA)
(Clarify the interrelationship between the environment and sustainable development.)
१८. सूचनाको हकले सुसाशनको प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउँछ, कसरी ? स्पष्ट पार्नुहोस् । (U)
(Right of information enhances the good governance how? Clarify this statement.)
१९. दीर्घकालीन र अल्पकालीन योजनाका फरक छुट्याउनुहोस् । (K)
(Differentiate between the long term plan and short term plan.)

अथवा

- पन्ध्रौ योजनाका प्रमुख विशेषताहरू उल्लेख गर्नुहोस् । (K)
(Mention the key characteristics of Fifteenth periodic plan.)
- समुह गः लामा प्रश्नहरू** ८×३ = २४
२०. नेपालको सांस्कृतिक विविधताले ग्रामीण जीवन र विकासमा पारेको प्रभावहरू शिर्षकमा एक निबन्ध तयार पार्नुहोस् । (U)
(Prepare an essay on the title ‘The impact of cultural diversity on rural life and development of Nepal’)

२१. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका कार्यहरूको समीक्षात्मक टिप्पणी गर्नुहोस् । (HA)
(Give a critical comment on the function of Commission for Investigation of Abuse of Authority.)

अथवा

महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालयले ग्रामीण विकासमा गरेको योगदानको मुल्यांकन गर्नुहोस् । (HA)

(Evaluate the contribution of Ministry of Women, Children and Senior Citizens in rural development.)

२२. तपाईंको ग्रामीण समुदायमा आयोजना गर्न लागिएको कुनै एक ग्रामीण विकास परियोजनाको नमुना प्रस्तावना तयार गर्नुहोस् । (A)

Prepare a model of a proposal of rural development project that is going to conduct in your community.

Jurisprudence and Legal theories

Jurisprudence Class-11

Specification Grid

Plan for Question and distribution of marks covered																			
Unit	Content Area	Teaching Hours	Knowledge			Comprehension			Application			Higher ability			Total Questions covered			Total	Total Marks
			VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L		
1	Introduction to Law and Jurisprudence	20	1			1	1					1			3	1		4	8
2	Types of Law	12																	
3	Sources of Law	6	1				1						1		1	2	0	3	11
4	Various Schools of Thought of Jurisprudence	18	1	1				1				1			2	1	1	4	15
5	Rights and Duties	12																	
6	Concept of Property		1		1	1				1					2	1	1	4	15
7	Possession and Ownership	12																	
8	Concept of Personality	10	1				1							1	1	1	1	3	14
9	Morality and Law	8																	
10	Concept of Justice	10	1			1				1			1		2	2	0	4	12
		120	6	1	1	3	3	1		2	0	2	2	1	11	8	3	22	75

Notes:

1. The alternative short and long questions will be asked from appropriate chapters taking in to account the nature, depth and coverage of the contents.
2. Very short question will be of one (1) mark and there will be eleven (11) questions from each of the chapters to the possible extent.
3. Short question will be of five (5) marks and there will be ten (8) questions from each of the chapters to the possible extent. All the questions shall be compulsory. However, two alternative questions will be added to any two questions among the total questions asked.
4. There will be three long questions carrying eight (8) marks. All the questions shall be compulsory. However, one alternative question will be added to any one of the three questions.
5. The weightage of the question shall not exceed twenty percent in knowledge level, no less than 20 percent in higher efficiency and in other level question may be asked as per necessity.

Types of Question

Types of Question	Numbers of Question	Total marks
Very short answer type	11	$11 \times 1 = 11$
Short answer type	8	$8 \times 5 = 40$
Long answer type	3	$3 \times 8 = 24$

Note: Numbering of the questions should be arranged from first very short questions (Q.N. 1 to 11), short answer questions (Q.N. 12 to 19) and long answer questions (Q.N. 20 to 22).

नमुना प्रश्न पत्र २०७७ (Model Question 2077)

विधिशास्त्र र कानुनी सिद्धान्त (Jurisprudence and Legal theories) [Jlt.107]

कक्षा (Grade): XI

समय(Time) : 3 Hrs.

पूर्णाङ्क (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्नेछ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ ।
(The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् (Attempt All Questions.)

(11 x 1 = 11)

1. दण्ड लाई परिभाषित गर्नुहोस् ।
Define the term 'sanction'.
2. विधिशास्त्र भनेको के हो ?
What is jurisprudence?
3. कानून किन महत्वपूर्ण छ? कुनै दुई कारणहरू दिनुहोस् ।
Why is law important? Give any two reasons.
4. सारवान कानून भनेको के हो ?
What is meant by Substantive Law?
5. प्रथाको अर्थ लेख्नुहोस् ।
Write down the meaning of Custom.
6. कानून सम्प्रभुको आदेश हो । यस कथनलाई दुई वाक्यमा प्रमाणित गर्नुहोस् ।
Law is command of sovereign. Justify the statement in two sentences.
7. मौलिक हक र कानुनी हकबीचका कुनै दुईवटा फरकहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any two differences between fundamental rights and legal rights.
8. भौतिक सम्पतिको परिभाषा दिनुहोस् ।
Give definition of corporal property.
9. कानुनी व्यक्ति को हो ? लेख्नुहोस् ।
Who is legal person? Write down.
10. कानून र नैतिकताबीचको सम्बन्ध दुई वाक्यमा उल्लेख गर्नुहोस् ।
State the relationship between law and morality in two sentences.
11. सरकारी अभियोजन भनेको के हो ?
What is meant by public prosecution?

समूह ख (Group B)

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

(8 x 5 = 40)

12. विधिशास्त्रको क्षेत्रहरू व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the scope of Jurisprudence.

13. राष्ट्रिय कानून र अन्तरराष्ट्रिय कानूनबीच तुलना गर्नुहोस् ।

Compare between national law and international law.

14. विधायन कसरी कानूनको प्राथमिक श्रोत हो ? उदाहरण सहित व्याख्या गर्नुहोस् ।

How is legislation the primary source of law? Explain with examples.

15. प्राकृतिक सम्प्रदाय र विप्लेषणात्मक सम्प्रदायबीचका फरकहरू लेख्नुहोस् ।

Write the differences between natural school and analytical school of jurisprudence.

अथवा(Or)

समाजशास्त्रीय सम्प्रदाय र ऐतिहासिक सम्प्रदायबीचका फरकहरू लेख्नुहोस् ।

Write the differences between sociological school and historical school of jurisprudence.

16. मानौं तपाईंको कुनै एक छिमेकी आफ्ना काम कारवाहीका सन्दर्भमा प्राय आलोचित हुनुहुन्छ, वहाँका गलत क्रियाकलापलाई सच्याउने गरी तपाईं नागरिकका नैतिक कर्तव्य र कानुनी कर्तव्यहरूबारे के कस्ता सल्लाह सुझाव दिनुहुन्छ ?

Imagine one of your neighbours is often commented of his activities, in that case how you suggest him regarding the moral and legal duties of citizen so that his wrong activities would be well corrected.

17. संगठित व्यक्तित्वका सिद्धान्तहरू सम्बन्धमा छलफल गर्नुहोस् ।

Discuss the theories of corporate personality.

अथवा(Or)

मृत व्यक्ति र नजन्मेको व्यक्तिको कानुनी हैसियत व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the legal status of dead person and unborn person.

18. तपाईंको समाजमा देवानी प्रशासनिक न्याय सम्पादन गर्नु पर्यो भने तपाईं के के कुरामा ध्यान दिनुहुन्छ ? सूचि बनाउनुहोस् ।

What things do you consider while implementing the civil administration of justice in your society? Make a list of them.

19. कानून र नैतिकताबीचको फरकलाई विप्लेषण गर्नुहोस् ।

Analyze the difference between law and morality.

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

(3 X 8 = 24)

20. यथार्थवादी सम्प्रदायका विशेषताहरूबारे प्रकाश पार्नुहोस् र न्यायमुर्ति होल्मस्को योगदानबारे बयान गर्नुहोस् ।

Highlight the basic characteristics of realistic law school and describe the contribution of Justice Holmes.

4 + 4

अथवा(Or),

आर्थिक सम्प्रदाय भनेको के हो ? कार्ल मार्क्सको योगदानबारे बयान गर्नुहोस् ।

4 + 4

What is economic law school? Describe the contribution of Karl Marx.

21. सम्पति भनेको के हो ? सम्पति प्राप्ति र सम्पति हस्तान्तरणका तरीकाहरूबारे व्याख्या गर्नुहोस् ।

What is property? Explain the modes of acquisition and transfer of property.

2 + 6

22. स्वामित्व भनेको के हो ? भोग र स्वामित्वका फरकहरू लेख्नुहोस् ।

What is Ownership? State the differences between possession and ownership.

2 + 6

बाल विकास र सिकाइ

विशिष्टीकरण तालिका

सैद्धान्तिक मूल्याङ्कन

विषय : बाल विकास र सिकाइ (Cdl.115)

कक्षा ११

प्रश्न योजना तथा अङ्कभार वितरण																			
एकाइ	क्षेत्र/एकाइ	कार्य घण्टा	अङ्क भार	ज्ञान			बोध			प्रयोग			उच्च दक्षता			जम्मा अङ्कभार			जम्मा अंकभार
				धेरै छोटो	छोटो	लामो	धेरै छोटो	छोटो	लामो	धेरै छोटो	छोटो	लामो	धेरै छोटो	छोटो	लामो	धेरै छोटो	छोटो	लामो	
१	मनोविज्ञानको अवधारणा	12	8	2	1	-	1	-	1	1	1	-	-	1	-	4	3	1	27
२	पूर्वबाल्यावस्था	16	10																
३	उत्तरबाल्यावस्था	15	9																
४	अविभावक शिक्षा	10	6	2	1	-	2	1	-	1	-	1	1	-	-	6	2	1	24
५	सिकाइको अवधारणा	15	9																
६	सिकाइका सिद्धान्तहरू	15	9																
७	पथप्रदर्शन र परामर्श	7	5	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	1	1	2	1	24
८	पूर्वविद्यालयीय सिकाइका तरिकाहरूको विश्लेषण	15	9																
९	बालकेन्द्रित सिकाइका तरिकाहरूको उपयोग	15	10																
जम्मा		120	75	5	2	-	3	2	1	2	2	1	1	2	1				75

प्रश्न सङ्ख्या, अङ्कभार र समय तालिका

क्र.स.	प्रश्नको प्रकार	प्रश्न सङ्ख्या	प्रति प्रश्न अङ्कभार	जम्मा अङ्कभार	समय (मिनेट)
१	धेरै छोटो प्रश्न	११	१	११	२६
२	छोटो प्रश्न	८	५	४०	९६
३	लामो प्रश्न	३	८	२४	५८
जम्मा		२२		७५	१८० मिनेट (३ घण्टा)

द्रष्टव्य :

- सामान्यतया ज्ञान तहका प्रश्न २० प्रतिशत, बोध तहका प्रश्न ३० प्रतिशत, प्रयोग तहका प्रश्न २५ प्रतिशत र उच्च दक्षताका प्रश्न २५ प्रतिशत हुने छन् । तर संज्ञानात्मक क्षेत्रका तहहरूभित्रसमेत ± ३ हुने गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिने छ ।
- एकाइभित्रको समूहको जम्मा अङ्कमा फरक नपर्ने गरी समूहभित्रका एकाइमा ± ३ फरक गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिनेछ तर प्रत्येक एकाइबाट प्रश्न सोधिने गरी विषयवस्तुको वैधता कायम गर्नुपर्नेछ ।
- छोटो प्रश्न र लामो प्रश्नमा एक भन्दा बढी उप प्रश्नहरू पनि सोध्न सकिने छ ।
- उच्च दक्षताअन्तर्गत विश्लेषण, मूल्याङ्कन र सिर्जना रहने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।
- छोटो प्रश्नहरू मध्ये कुनै दुई ओटा “अथवा प्रश्न” र लामो प्रश्नमा एउटा “अथवा प्रश्न” सोधिने छ ।

नमुना प्रश्न

विषय : बाल विकास र सिकाइ —Cdl.115—

कक्षा : ११

समूह (क)

तलका प्रश्नहरूको अति छोटो उत्तर दिनुहोस् :

११×१ = ११

१. शिक्षा मनोविज्ञान भनेको को हो ?
What is educational psychology?
२. मानव वृद्धिका कुनै दुईओटा उदाहरणहरू लेख्नुहोस् ।
Write any two examples of human growth.
३. पूर्व बाल्यावस्थाका कुनै दुईओटा विशेषताहरू लेख्नुहोस् ।
Write any two characteristics of early childhood stage.
४. उत्तर बाल्यावस्थाका बालबालिकाहरूमा आइपर्ने कुनै दुई शारीरिक सङ्कट उल्लेख गर्नुहोस् ।
Write any two physical hazards occurring in the late childhood
५. तत्परता र सिकाइ बिचको सम्बन्धलाई एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
Write about the relationship between readiness and learning in one sentence.
६. सकारात्मक स्थानान्तरणलाई सिकाइ अभिवृद्धि गर्न कसरी प्रयोग गर्न सकिन्छ ? कुनै दुई उपायहरू लेख्नुहोस् ।
How can be positive transfer used in learning? Write any two ways.
७. बालबालिकाको सिकाइमा अभिभावक शिक्षाको कस्तो भूमिका हुन्छ ? दुई बुँदामा प्रस्ट पार्नुहोस् ।
What is the role of parental education in children's learning? Write in two points.
८. शास्त्रीय सम्बन्ध प्रत्यावर्तन सिद्धान्तका कुनै दुईओटा शैक्षिक प्रयोगहरू लेख्नुहोस् ।
Write any two educational applications of classical conditioning theory.
९. सिकाइमा पृष्ठपोषणको प्रयोग गर्ने कुनै दुई तरिकाहरू लेख्नुहोस् ।
Write any two techniques of using feedback in learning.
१०. स्मृति बढाउने कुनै दुई व्यावहारिक उपायहरू लेख्नुहोस् ।
Write any two practical techniques of improving retention.
११. परामर्श भनेको के हो ?
What is counseling?

समूह (ख)

तलका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिनुहोस् :

८ × ५ = ४०

Write short answers of the following questions.

१२. मानव विकासका कुनै चार विशेषताहरू लेख्नुहोस् र कुनै दुई ओटाको छोटकरीमा वर्णन गर्नुहोस् । (२+३)

Write any four characteristics of human development and explain any two of them in brief.

अथवा (or)

मानव वृद्धि र विकासका कुनै पाँच ओटा फरकहरू लेख्नुहोस् ।

Write any five differences between human growth and development

१३. उत्तर बाल्यावस्थाका कुनै चार ओटा विकासात्मक कार्यहरूको सूची तयार गरी कुनै एकको उदाहरणसहित व्याख्या गर्नुहोस् । (२+३)

Make a list of any four developmental task of late childhood and explain any one with examples.

अथवा (or)

पूर्व बाल्यावस्थाका कुनै चार ओटा सङ्कटहरूको सूची तयार गरी कुनै एकको उदाहरणसहित व्याख्या गर्नुहोस् । (२+३)

Make a list of any four hazards of early childhood and explain any one of them with examples.

१४. उत्तर बाल्यावस्थाको संवेगात्मक विकासको ढाँचालाई छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain in brief the pattern of emotional development in late childhood.

१५. शिक्षण सिकाइ प्रक्रियामा अभिभावकहरूको सहभागिता बढाउने कुनै पाँचओटा व्यावहारिक उपायहरू प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

Present any five practical ways of increasing the parental participation in teaching learning process.

१६. परिपक्वता भनेको के हो ? परिपक्वता र सिकाइ बिचको सम्बन्धलाई उदाहरणसहित प्रस्ट पार्नुहोस् । (१+४)

What is maturity? Clarify the relationship between maturity and learning with examples.

१७. पथप्रदर्शनले बालबालिकाको सिकाइमा कसरी सहयोग गर्दछ ? व्याख्या गर्नुहोस् ।
How does guidance help in children's learning? Explain.
१८. विद्यालयमा बाल स्याहार र बालविकासलाई एकीकृत गर्ने कुनै पाँच तरिकाहरू प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
Present any five methods of integrating child care and child development in schools.
१९. नेपालको विद्यालयमा प्रयोग भइरहेका पूर्व विद्यालयीय सिकाइका तरिकाहरूको विश्लेषण गर्नुहोस् ।
Analyze the pre-school learning approaches used in Nepalese schools.

समूह (ग)

तलका प्रश्नहरूको लामो उत्तर दिनुहोस् :

३ × ८ = २४

२०. मानौं तपाईं कुनै बालविकास केन्द्रको सहजकर्ता हुनुहुन्छ । यस्तो अवस्थामा पूर्व बाल्यावस्थाका बालबालिकाको भाषिक विकासका लागि कसरी सहयोग गर्नु हुन्छ ? कुनै चार ओटा व्यावहारिक उपायहरू पहिचान गरी तिनीहरूको छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस् । (२+६)

Suppose that you are the facilitator of a child development centre. How do you help the children of early childhood stage for their language development? Identify any four practical methods and explain them in short.

२१. उत्प्रेरणाको अवधारणालाई प्रस्ट पार्नुहोस् । उत्प्रेरणाले सिकाइलाई कसरी सहयोग गर्छ ? उदाहरणसहित व्याख्या गर्नुहोस् । (३+५)

Clarify the concept of motivation. How does motivation help for learning? Explain with examples.

अथवा (or)

सिकाइको सामाजिक-सांस्कृतिक सिद्धान्तको परिचय दिनुहोस् । यस सिद्धान्तअनुसार बालबालिकाहरूले कसरी सिक्छन् ? उदाहरणसहित प्रस्ट पार्नुहोस् । (३+५)

Give introduction to socio-cultural theory of learning. According to this theory, how does a child learn? Clarify with examples.

२२. नेपालको विद्यालयमा बालकेन्द्रित सिकाइको वर्तमान अवस्था विश्लेषण गर्दै बालकेन्द्रित सिकाइ विधिहरूको प्रयोग गर्ने व्यावहारिक उपायहरू सुझाउनुहोस् ।

Analyze the existing situation of early childhood learning in the schools of Nepal and suggest the practical ways of using child centered approaches.

Psychology

Specification Chart/Grid

Psychology (Psy. 119)

Class 11

S.N.	Unit/Area	CH	Marks	Remembering /Knowledge			Understanding			Applying			Higher ability			No. of questions			Marks			Total Marks
				VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	
1	Introduction to psychology	8	5	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	1	10	-	11
2	Evolution of psychology and pioneers of psychology	10	6																			
3	Application of psychology	12	8	1	-	-	1	1	-	-	-	1	-	1	-	2	2	1	2	10	8	20
4	Research methods	20	12																			
5	Biology and behavior	14	9	2	1	-	2	-	-	-	2	-	-	1	1	4	4	1	4	20	8	32
6	Learning and behavior	18	11																			
7	Cognition and behavior	20	12																			
8	Psychological basis of individual difference	18	12	1	-	-	1	-	1	1	-	-	1	-	-	4	-	1	4	-	8	12
Total		120	75	5	2	-	4	2	1	1	2	1	1	2	1	11	8	3	11	40	24	75

Question and Mark Distribution

SN	Types of questions	Number of questions	Marks per question	Full Marks	Time in minutes
1	Very Short Questions	11	1	11	26
2	Short Questions	8	5	40	96
3	Long Questions	3	8	24	58
4	Total	22		75	180 minutes (3 hrs)

Remarks:

- Item format in composite should be met as per the specification grid.
- Weightage in the combined cell should be met, but ± 3 marks variation will be allowed within the combined cells. But cannot be nil.
- In case of 5 or 8 marks items, these should ensure that 1 mark will be assigned per element expected as correct response. However, cognitive behavior intended might not be single behavior within the item. But in total cognitive distribution should met. ± 3 marks variation will be allowed within the cognitive levels.
- SQ and LQ may be structured (have two or more sub-items). SQ and LQ can be distributed to two or more cognitive behaviors. In such case these will be added to their respective cognitive behavior. In sum the distribution of cognitive behavior should be approximately to the required distribution.
- The distribution of questions based on cognitive domain will be nearby 20% knowledge/remembering, 30% understanding, 25% applying and 25% higher ability level.
- In case of short question there will be 2 "OR" questions and in case of long question there will be 1 "OR" question

मनोविज्ञान (Psychology)
नमूना प्रश्न पत्र २०७७ (Model Question 2077)

कक्षा (Grade): XI

समय(Time) : 3 Hrs.

पूर्णाङ्क (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्नेछ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ । (The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् (Attempt All Questions.)

(11 x 1 = 11)

१. मनोविज्ञानलाई परिभाषित गर्नुहोस् ।

Define Psychology.

२. नैदानिक मनोविज्ञान कसरी मनोविज्ञानको एक प्रयोगात्मक क्षेत्र हो?

How clinical psychology is an applied area of psychology?

३. विज्ञान र साधारण ज्ञानको बिचमा कुनै एक भिन्नता देखाउनुहोस् ।

State any one differences between science and common sense.

४. आनुवंशिक रूपबाट लक्षप्ररूपलाई छुट्याउनुहोस् ।

Differentiate phenotypes from genotypes.

५. सिकाइलाई परिभाषित गर्नुहोस् ।

Define learning.

६. तपाईंको वास्तविक जीवनबाट शास्त्रीय अनुबन्धनको उदाहरण दिनुहोस् ।

Give an example of classical conditioning from your real life.

७. संवेदनालाई परिभाषित गर्नुहोस् ।

Define sensation.

८. बुद्धिलब्धि कसरी गणना गरिन्छ ?

How is IQ calculated?

९. कुनै दुई प्रक्षेपण परीक्षणका नाम दिनुहोस् ।

Name any two projective tests.

१०. शैक्षिक सन्दर्भमा योग्यता परीक्षणहरूको के प्रयोग हुन्छ ?

What is the use of aptitude tests in educational setting ?

११. प्रेरणाको आधारमा कसैको व्यवहारको व्याख्या कसरी गर्न सकिन्छ ?
How motivation can be used to explain someone's behavior?

समूह ख (Group B)

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

(8 x 5 = 40)

१२. मनोविज्ञानको क्षेत्र वर्णन गर्नुहोस् ।
Describe the scope of psychology.
१३. आधुनिक मनोविज्ञानमा बौद्ध दर्शनको योगदान पहिचान गर्नुहोस् ।
Identify the Buddhist Philosophy's contribution to modern psychology.
१४. मानसिक स्वास्थ्य र कानूनी सन्दर्भमा मनोविज्ञानलाई कसरी प्रयोग गर्न सकिन्छ ?
How psychology can be applied in mental health and legal context?
१५. वर्णनात्मक अनुसन्धान विधिलाई सर्वेक्षण अनुसन्धान विधिको आधारमा उदाहरण सहित प्रष्ट पार्नुहोस् ।
Illustrate descriptive research on the basis of the survey research method.
१६. ध्यानलाई असर गर्ने कारक तत्वहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
Describe the factors affecting attention.
१७. पिट्युटरी ग्रन्थिले व्यक्तिको व्यवहारमा कस्तो भूमिका खेल्छ ? व्याख्या गर्नुहोस् ।
What role does the pituitary gland play in the behavior of an individual?
Explain

अथवा (Or)

- हामी कसरी बिर्सन्छौं ? बिस्मृतिको को क्षय सिद्धान्तको व्याख्या गर्नुहोस् ।
How do we forget? Explain the mechanism behind the decay theory of forgetting.
१८. चिन्तनका उपकरणहरूले चिन्तनप्रक्रियामा कसरी सहयोग पुऱ्याउँछन् व्याख्या गर्नुहोस् ?
Explain how "tools of thought" help in the thinking process?
१९. “संवेगहरूले मानवजीवनमा रंगहरू थप्ने काम गर्छन्” यो भनाइको औचित्य पुष्टि गर्नुहोस् ।
“Emotion adds colour to one's life” Justify this statement.

अथवा (Or)

- “बिस्मृति एउटा वरदान हो, श्राप होइन ।” व्याख्या गर्नुहोस् ।
“Forgetting is a boon not a curse”? Explain

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

(3 X 8 = 24)

२०. विद्यालयका विद्यार्थीहरूमा कोभिड -१९ को मनोवैज्ञानिक प्रभावहरू अध्ययन गर्न के कस्ता चरणहरू आवश्यक पर्छन् ? लेख्नुहोस् ।

What steps are needed to study the psychological effects of COVID-19 among school students?

२१. शास्त्रीय अनुबन्धन र क्रियात्मक अनुबन्धनका सिद्धान्तहरूको बीचका समानता र भिन्नता पहिचान गर्नुहोस् ।

Compare and contrast classical and operant conditioning theories of learning.

२२. मानवजीवनमा संवेगात्मक बुद्धिको आवश्यकता किन छ ? कुनै चार बुँदाहरूमा व्याख्या गर्नुहोस् ।

Why is emotional intelligence essential in human life? Explain any four points.

अथवा (Or)

“व्यक्तिहरू एक अर्का भन्दा फरक हुन्छन्” यो भनाइलाई मनोवैज्ञानिक आधारमा वैयक्तिक भिन्नताको हिसाबले व्याख्या गर्नुहोस् ।

"People differ with each other" explain this statement based on the psychological basis of individual difference in behavior.

इतिहास

विशिष्टीकरण तालिका

कक्षा: ११

विषय: इतिहास [His. 121]

एकाइ	विषयवस्तुको क्षेत्र/एकाइ	पाठ्य भार	प्रश्न योजना तथा अंकभार वितरण															
			ज्ञान			बोध			प्रयोग			उच्चदक्षता			जम्मा प्रश्न संख्या			जम्मा अंक
			अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	
१	इतिहासको अर्थ र यसका स्रोतहरु	९					१									१		५
२	प्राचिन नेपालको इतिहास	१२	१			१	१								२	१		७
३	मध्यकालिन नेपालको इतिहास	१६	१					१							१		१	९
४	नेपालको एकीकरण	१८	१	१		१	१								२	२		१२
५	राणा शासनको इतिहास	१५	१							१			१		१	२		११
६	वि.सं. २००७ देखि हालसम्म राजनीतिक विकास	१५	१			१								१	२		१	१०

७	सामाजिक र सांस्कृतिक इतिहास	२०	१	१		१							१		२	२		१२
८	नेपालको भारत, चीन, जापान, बेलायत, र अमेरिकासँगको सम्बन्ध	१५	१				१								१		१	९
	जम्मा	१२०	७	२		४	३	२		१			२	१	११	८	३	७५

प्रश्नका प्रकारहरु	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्नको अंकभार	पूर्णाङ्क (प्रतिशतमा)	समय(मिनटमा)
अति संक्षिप्त प्रश्न	११	१	११	२६
छोटो उत्तर आउने प्रश्न	८	५	४०	९६
लामो उत्तर आउने प्रश्न	३	८	२४	५८
जम्मा	२२		७५	१८० (३ घण्टा)

द्रष्टव्य :

- छोटो प्रश्नमध्ये कुनै दुई ओटामा एक/एक विकल्प सहितको प्रश्न सोधिने छ। लामो प्रश्नहरूमध्ये कुनै एउटा विकल्प प्रश्नको रूपमा सोधिने छ। एउटै एकाइबाट नदोहोरिने गरी छोटो र लामो विकल्प प्रश्नहरू सोध्नु पर्नेछ।
- ज्ञान तहमा पूर्णाङ्कको २० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी, उच्च दक्षता तहमा २० प्रतिशतमा नघट्ने गरी र अन्य तहमा आवश्यकताअनुसार प्रश्न रहने छन्। उच्च दक्षता अन्तर्गत विश्लेषण, मूल्यांकन र सिर्जनात्मक तहका प्रश्न रहनेछन्।

नमुना प्रश्न पत्र २०७७ (Model Question 2077)

कक्षा (Grade): XI

समय(Time) : 3 Hrs.

पूर्णाङ्क (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्नेछ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ । (The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् (Attempt All Questions)

११×१=११

१. प्राचीनकालमा काठमाडौँ उपत्यकामा गोपालवंश पछि कुन वंशले शासन गर्‍यो ?
Who ruled Kathmandu Valley after the Gopala dynasty in the ancient period?
२. लिच्छवि शासन काललाई स्वर्णयुग मानिनुका कुनै दुई कारण दिनुहोस् ।
Give any two reason for considering Lichhavi dynasty as 'Golden age'
३. मल्ल राजाहरूले कहाँ शासन गरेका थिए?
Where did the Mallas rule?
४. आधुनिक नेपालको एकीकरणको शुरुवात कसले गर्‍यो ?
Who started the unification campaign in Nepal?
५. नेपालमा राणा शासनको उदय हुनुका कुनै दुई कारणहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any two causes for emergence of Ranas in Nepal.
६. राणा शासकहरू मध्ये पहिले श्री ३ को उपाधि लिने शासकको हुन् ?

Which Rana ruler took the title of His Royal Highness [HRH] Maharaja for the first time?

७. वि.सं. २००४६ सालको जनआन्दोलनको कुनै दुईवटा प्राप्तीहरु उल्लेख गर्नुहोस् ।

State any two achievements of people revolution of 2046 B.S.

८. वि.सं. २००७ सालको क्रान्ति पछिका पहिलो प्रधानमन्त्री को थिए ?

Who was the first prime minister after the revolution of 2007 B.S. ?

९. उधौली-उभौली पर्व नेपालको कुन जातजातीको मुख्य चाडपर्व हो ?

Which caste celebrate Ubhauri-Udhauri as a major festival in Nepal ?

१०. भाषिक र सास्कृतिक विविधताका कुनै दुई फाईदाहरु लेख्नुहोस् ।

Write any two advantages of linguistic and cultural diversity.

११. असंलग्न आन्दोलनमा नेपालले खेलेको कुनै एक भूमिका पहिचान गर्नुहोस् ।

Identify any one role played by Nepal in non-aligned movement.

समूह ख (Group B)

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

८×५=४०

१२. नेपालको इतिहासका स्रोतहरू के के हुन् ? कुनै दुई स्रोतको व्याख्या गर्नुहोस् ।

२+३

What are the sources of history of Nepal ? Explain any two sources.

१३. किरानकालीन शासन व्यवस्थाका बारेमा छोटकरीमा चर्चा गर्नुहोस् ।

Discuss in brief about Kirat regime.

अथवा

सेन राज्यहरूको संक्षिप्तमा परिचय दिनुहोस् ।

Briefly introduce Sen states.

१४. पृथ्वीनारायण शाहको कुनै दुई दिव्यउपदेश लेख्नुहोस् र तिनको महत्त्वका बारेमा छोटो व्याख्या गर्नुहोस् ।

Write any two of the 'Divya Upadesh' [Divine Counsel] of King Prithvi Narayan Shah and explain their importance in brief.

१५. नेपालको एकीकरणमा बहादुर शाहको योगदानको वर्णन गर्नुहोस् ।

Describe the contribution of Bahadur Shah in unification of Nepal.

१६. नेपालको इतिहासमा राणाशासन कालमा घटेका प्रमुख पाँचवटा घटनाहरुलाई समयरेखामा देखाउनुहोस् ।

Show the major incidents of Rana regime in timeline.

१७. राणा शासनको पतन पछि, नेपालको राजनीतिमा कस्तो प्रभाव देखियो ? छोटकरीमा मूल्याङ्कन गर्नुहोस् ।

What was the impact of the fall of the Ranas in the Nepalese politics? Evaluate in brief.

१८. तपाईंले मनाउने कुनै एक चाड पर्वको सामाजिक सांस्कृतिक महत्व विप्लेषण गर्नुहोस् ।

Analyze social and cultural significance of one of the festivals you celebrate?

१९. नेपाली समाजको संरचनाको वर्णन गर्नुहोस् ।

Discuss the structure of the Nepalese society.

अथवा

नेपाल र जापानबीचको सम्बन्धको वर्णन गर्नुहोस् ।

Discuss the relations between Nepal and Japan.

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

३×८=२४

२१. नेपालको इतिहासमा मल्ल शासनकालको योगदानको चर्चा गर्नुहोस् ।

Explain the contribution of Malla regime in the history of Nepal.

अथवा

नेपाल एकीकरणमा पृथ्वीनारायण शाहको भूमिकाको मूल्याङ्कन गर्नुहोस् ।

Evaluate the role of Prithvi Narayan Shah in the Unification of Nepal.

२२. नेपालमा २०६२/०६३ सालमा भएको आन्दोलनको उपलब्धि केके हुन् ? समीक्षा गर्नुहोस् ।

What are the achievements of Revolution of 2062/63 B.S.?

Critically analyze.

२३. नेपाल, चीन र भारतबीच भएको त्रिपक्षीय व्यापारको अवस्थाको व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the condition of tripartite trade relations between Nepal, China and India.

लैङ्गिक अध्ययन

कक्षा: ११

विषय सङ्केत: Ges.123

विशिष्टिकरण तालिका

एकाइ	पाठ्यवस्तु	पाठ्य भार	ज्ञान र बोध			व्यवहारिक सीप			उच्च दक्षता			जम्मा प्रश्न संख्या			जम्मा पश्न	अंकभार			जम्मा अंक
			अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो		अति छोटो	छोटो	लामो	
१.	लैङ्गिक अध्ययन	12	6	3	1	3	4	0	2	1	2	11	8	3	22	11	40	24	6
२.	लिङ्ग र लैङ्गिकता	13																	6
३.	नारीत्व र पुरुषत्वको निर्माण तथा पुनर्निर्माण	14																	9
४.	लैङ्गिक सामाजिकीकरण	12																	6
५.	पितृसत्ता र मातृसत्ता	15																	12
६.	नारीवाद	15																	12
७.	लैङ्गिकता र परिवार	14																	9
८.	नेपालमा महिलाको स्थिति	11																	6
९.	लैङ्गिकता र अधिकार	14																	9
	जम्मा	120	6	3	1	3	4	0	2	1	2	11	8	3	22	11	40	24	75

द्रष्टव्य :

- सामान्य तथा ज्ञान र बोध तहका प्रश्न ४० प्रतिशत, प्रयोग तथा सिप तहका प्रश्न ३० प्रतिशत र उच्च दक्षताका प्रश्न ३० प्रतिशत हुने छन् । तर संज्ञानात्मक क्षेत्रका तहहरुभित्र समेत +२ हुने गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिने छ ।
- एकाइभित्रको समूहको जम्मा अंकमा फरक नपर्ने गरी समूह भित्रका एकाइमा +२ फरक गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिनेछ तर प्रत्येक एकाइबाट प्रश्न सोधिने गरी विषयवस्तुको वैधता कायम गर्नु पर्नेछ ।
- छोटो प्रश्न र लामो प्रश्नमा एक भन्दा बढी उप प्रश्नहरु पनि सोध्न सकिने छ ।
- उच्च दक्षता अन्तर्गत विश्लेषण, मूल्यांकन र सिर्जना रहने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।
- छोटो प्रश्नहरु मध्ये कुनै दुई ओटा अथवा प्रश्न र लामो प्रश्नमा एउटा अथवा प्रश्न सोधिने छ ।

नमुना प्रश्नपत्र

कक्षा ११

विषय : लैङ्गिक अध्ययन

समूह“क”

अति छोटो उत्तर आउने प्रश्न

(११ × १ = ११)

१. लैङ्गिक अध्ययनलाई एक वाक्यमा परिभाषित गर्नुहोस् ।
२. महिला अध्ययन विषय अध्यापनको कुनै एक औचित्य उल्लेख गर्नुहोस् ।
३. बालिका भ्रूण पतन भनेको के हो ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
४. विपरित लिङ्गी आकर्षण सर्वमान्यता (Hetrosexual normativity) को एक उदाहरण दिनुहोस् ।
५. सकारात्मक विभेदको एउटा उदाहरण दिनुहोस् ।
६. विद्यमान पितृ सतात्मक व्यवस्थामा पुरुषत्वको मापन गर्ने प्रमुख दुई आधारहरू लेख्नुहोस् ।
७. लैङ्गिक सामाजिककरणको दवाव मुलक औजारको एउटा उदाहरण दिनुहोस् ।
८. प्रेरणामुलक लैङ्गिक सामाजिककरणको औजार भनेको के हो ?
९. नारीवादको पहिलो चरणको लहरको मुख्य माग के थियो ?
१०. बहुपती प्रथा भनेको के हो ?
११. नेपालको राष्ट्रिय जनगणना २०११ (ई.स.) अनुसार नेपालमा महिला साक्षरता कम हुनुको कुनै एक कारण लेख्नुहोस् ।

समूह“ख”

छोटो उत्तर आउने प्रश्न

(८ × ५ = ४०)

१२. लैङ्गिक अध्ययन किन सबैलाई आवश्यक छ ? लैङ्गिक अध्ययनले सामाजिक रुपान्तरणलाई कसरी सहयोग गर्दछ ?
१३. लैङ्गिकता सामाजिक मूल्य हो भन्ने विषयमा छोटो सम्वाद तयार पार्नुहोस्
१४. सामाजिक न्यायकालागि किन समताको आवश्यकता हुन्छ ? व्याख्या गर्नुहोस् ।
१५. सामाजिककरण भनेको के हो ? लैङ्गिक सामाजिककरणका प्रमुखकर्ताहरू के के हुन् ?
१६. नारीवादकालहरूको बारेमा छोटकरीमा वर्णन गर्नुहोस् ।
१७. नारीवादले समाजमा उत्पन्न गर्ने चूनौतिहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
१८. नेपाली राजनीतिमामहिला समावेशीकरणको लागि राज्यले अंगिकार गरेका नीतिहरूको बारेमा लेख्नुहोस् ।
१९. “महिलाअधिकार मानवअधिकार हो ।” यसको अर्थ उदाहरणसहित पुष्ट्याउनुहोस् ।

समूह“ग”

लामो उत्तर आउने प्रश्न (३ × ८ = २४)

२०. “नारीत्व र पुरुषत्व सामाजिक निर्माण हो” पुष्टि गर्नुहोस् । नयाँ पुस्तामा मानवत्वको निर्माण कसरी गर्नुपर्दछ । आफ्ना सुझावहरु दिनुहोस् ।
२१. पितृसत्तात्मक व्यवस्थाको मुख्य विशेषताहरु के के हुन ? पितृसत्तात्मक व्यवस्थालाई कमजोर बनाउनको लागि कस्ता खालका नारीवादी प्रयासहरु हुनुपर्दछ ?
२२. नेपाली घर परिवारमा आएका परिवर्तनहरुको छोटकरी वर्णन गरी त्यसले लैङ्गिक सम्बन्धमा पारेको प्रभावको विश्लेषण गर्नुहोस् ।

Hospitality Management

Grade: 11

Subject code: Hom. 125

Specification Grid

Unit	Content	Working Hrs.	Knowledge and Understand			Application			Higher Ability			Total Question Number			Total Question	Marks Weight			Total Marks
			Very Short	Short	Long	Very Short	Short	Long	Very Short	Short	Long	Very Short	Short	Long		Very Short	Short	Long	
1	Introduction To Hospitality	12	6	1	1	1	3	0	2	1	1	9	5	2	16	9	25	16	9
2	Introduction to Travel and Tourism	12																	7
3	Growth and Development Of Hospitality Industry	12																	9
4	Career opportunities in Hospitality Industry	10																	6
5	Rooms Operation Management	8																	5
6	Accommodation Management	10																	6

7	Hospitality As A Service Industry	10																	6
8	Service Marketing	6																	2
	Total	80	6	1	1	1	3	0	2	1	1	9	5	2	16	9	25	16	50

Remarks:

- Item format in composite should be met as per the specification grid.
- Weightage in each unit should be met, but ± 2 marks variation will be allowed within units. But cannot be nil.
- SQ and LQ can be structured (have two or more sub-items). SQ and LQ can be distributed to two or more cognitive behaviors. In such case these will be added to their respective cognitive behavior. In sum the distribution of cognitive behavior should be approximately to the required distribution.
- The distribution of questions based on cognitive domain will be nearly 40% Knowledge and Understanding, 30% applying/skill and 30% higher ability level. Higher ability level covers analyzing, evaluating and creating
- In the case of short question there will be 2 "OR" questions and in the case of long question there will be 1 "OR" question.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practical. The figures in the margin indicate full marks.

Group: A

Write Very short answer to the following Questions.

9x1=9

1. Define hospitality.
2. Mention the basic components of tourism.
3. Write a way which helps to increase the day of living for tourist in Nepal.
4. Write any one importance of chain hotel.
5. List out any two key positions of hotel industry.
6. Classify hotel on the basis of its location.
7. List out any two personal skills of hospitality workforce.
8. Write an importance of market in tourism.
9. Define 'tourism brand'.

Group: B

Write Short answer to the following Questions. 5x5=25

10. State the importance of amenities in tourism.
11. Describe briefly the traits and attributes required for hospitality services.
12. Briefly examine the functions of front office department.
13. What is organisation chart? Draw an organisation chart of large hotel.
14. Explain the role of service in hospitality industry.

Group: C

Write Long answer to the following Questions. 2x8=16

15. Define hospitality and explain its nature and characteristics.
16. Examine the factors affected to the growth and development of hospitality industry in Nepal after 1950 A.D.

मानवमूल्य शिक्षा

विशिष्टीकरण तालिका

कक्षा ११

पूर्णाङ्क : ७५

मानवमूल्य शिक्षा [Hve.131]

प्रश्न योजना तथा अकभार वितरण																					
एकाइ	क्षेत्र	पाठ्य घण्टा	ज्ञान तह २८ प्रतिशत			बोध तह २५ प्रतिशत			प्रयोग तह २० प्रतिशत			उच्च दक्षता तह २७ प्रतिशत			जम्मा प्रश्न			जम्मा अङ्क			जम्मा अंभार
			अ छो	छो	ला	अ छो	छो	ला	अ छो	छो	ला	अ छो	छो	ला	अ छो	छो	ला	अ छो	छो	ला	
१	मानव मूल्य शिक्षाको अवधारणा	१५				१	१								१	१		१	५		२६
२	चरित्र निर्माण	१५				१								१	१	१		१	५		
३	सकरात्मकता सर्वाङ्गीण व्यक्तित्व	१५		१					१					१	१	१		१	५	८	
४	पारिवारिक मूल्य दायित्व	१७	१		१							१	१		२	१	१	२	५		२८
५	विविधता सामाजिक समता	१३				१	१								१	१		१	५	८	
६	व्यक्तिगत रूपान्तरण	१६	१				१		१						२	१		२	५		

७	प्रकृति, वातावरण र दिगो विकास	१७	१	१		१					१				२	१	१	२	५	८	२१
८	सामाजिक कार्य तथा सत्सङ्ग	१२								१		१			१	१		१	५		
जम्मा		१२०	३	२	१	४	३	०	२	१	१	२	२	१			२२			७५	

पुनश्च:

क्र.स.	प्रश्नको प्रकार	प्रश्न सङ्ख्या	प्रति प्रश्न अङ्कभार	जम्मा अङ्कभार	समय (मिनेट)
१	धेरै छोटो प्रश्न	११	१	११	२२
२	छोटो प्रश्न	८	५	४०	१०४
३	लामो प्रश्न	३	८	२४	५४
जम्मा		२२		७५	१८० मिनेट (३ घण्टा)

द्रष्टव्य :

- एकाई १, २ र ३ मध्ये बाट एउटा एकाई ४, ५ र ६ मध्ये बाट अर्को एउटा र एकाई ७ र ८ बाट एउटा गरी तिनवटा लामो प्रश्न सोधिने छन् । छोटो प्रश्न र लामो प्रश्नमा एक भन्दा बढी उप प्रश्नहरू पनि सोध्न सकिने छ ।
- छोटो प्रश्नहरू मध्ये कुनै दुई ओटा अतिरिक्त प्रश्न र लामो प्रश्नमा एउटा अतिरिक्त प्रश्न सोधिने छ । प्रश्न नं १२, १८ र २१ मा एक एकओटा अतिरिक्त प्रश्नहरू सोधिने छन् ।
- उच्च दक्षताअन्तर्गत विश्लेषण, मूल्यांकन र सिर्जना रहने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।

तलका प्रश्नको अति छोटो उत्तर दिनुहोस् :

१ x ११ = ११

१. मानव मूल्य शिक्षाले तपाईंको जीवनमा ल्याएको कुनै एक सकारात्मक प्रभाव उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any one positive change carried out by Human value education in your life?
२. असल चरित्र निर्माणमा इमान्दार बानी व्यवहारले कसरी मद्दत गर्दछ ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
How does honesty help to develop the good character ? Write in a sentence.
३. सकारात्मक सोचलाई तपाईंको जीवनमा कसरी लागु गर्ने गर्नुभएको छ । कुनै एक उदाहरण उल्लेख गर्नुहोस् ।
How do you apply positive thinking in your life? mention any one example .
४. आदर्श परिवार भनेको के हो ?
What is ideal family?
५. आदर्श परिवारमा जेष्ठ नागरिकलाई कस्तो व्यवहार गरिन्छ ? कुनै एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
What sorts of behaviour is done to the senior citizen in the ideal family ?
६. आफू रहेको समुदायमा सामाजिक सद्भाव बढाउन तपाईं अपनाएको कुनै एक उपाय लेख्नुहोस् ।
Write a way you have adopted to foster the social harmony in the community where you live in?
७. व्यक्तिगत रूपान्तरणको कुनै एक आयाम उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention a dimension of personal transformation.
८. व्यक्तिगत रूपान्तर गर्न सम्भव छ , कसरी ? कुनै एक बुँदामा लेख्नुहोस् ।
Personal transformation is possible. How ? Write in a point.
९. वातावरणीय न्याय भनेको के हो ?
What do you mean by environmental justice ?
१०. प्राकृतिक एवम् सार्वजनिक सम्पदाको संरक्षणमा पुख्र्यौली अभ्यासका कुनै दुई उदाहरण दिनुहोस् ।

Give any two examples of indigeneous practices of natural and public heritage.

११. तपाईंले सिक्नुभएको कुनै एक योगासनको नाम लेखि त्यसले तपाईंको जीवनमा ल्याएको कुनै एक सकारात्मक परिवर्तन उल्लेख गर्नुहोस् ।

Write name of an yogasan and mention a positive change carried out by it in your life.

तलकका प्रश्नको छोटो उत्तर दिनुहोस् :

५ X ८ = ४०

१२. मानव मूल्य शिक्षाको महत्व उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention the importance of human value education.

अथवा or

सर्वव्यापी मूल्यहरूको विशेषता उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention the features of universal values.

१३. व्यक्तित्व विकासको लागि क्षमादान र साहसको भूमिका महत्वपूर्ण हुन्छ भन्ने विषयमा संवादको नमुना तयार पार्नुहोस् ।

Preapare a model dialogue on the topic of forgiveness and courage have important role on personality development.

१४. सकारात्मक सोच विकास गर्ने कुनै पाँच तरिकाहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention any five ways to develop positive thinking.

१५. संयुक्त परिवारमा पारिवारिक सहअस्तित्व र दायित्व बढी हुन्छ । यस भनाईलाई पुष्टि गर्नुहोस् ।

There is more co-existence and responsibility on joint family. Justify this statement.

१६. सामाजिक समता कायम गर्ने उपायहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention the ways to establish social justice.

१७. व्यक्तिगत रूपान्तरले सामाजिक रूपान्तरणमा कसरी मद्दत गर्दछ ? आफ्ना तर्कहरू प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

How personal transformation helps to the social transformation? present your logics.

१८. दिगो विकास भनेको के हो ? दिगो विकास गर्न किन आवश्यक छ ?

What is mean by sustainable development? Why sustainable development. is necessary ?

अथवा or

छोटो टिप्पणी लेख्नुहोस् :

(क) सार्वजनिक सम्पदाको महत्व

(a) Importance of public heritage

(ख) सम्पदा संरक्षणमा विद्यार्थीको भुमिका

(b) Role of students on heritage perservation.

१९. स्वयमसेवा र सामाजिक कार्यले तपाईंको जिवनमा ल्याएका कुनै पाँचवटा सकारात्मक प्रभावहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention any five positive effects carried out by volunteers service and social work in your life?

तलका प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् :

३ x ८ = २४

२०. सकारात्मक सोचको विकासमा प्रशंसा ,प्रेम र सम्मान गर्ने वानी महत्वपूर्ण हुन्छ । किन ? आफ्ना तर्क प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

The habit of praise, love and respect are important for positive thinking. Why? Give your reasons.

२१. आदर्श पारिवारिको परिचय दिई यसका विशेषताहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Define ideal family and mention its features.

अथवा Or

सामाजिक विविधताका विविध पक्षहरू उल्लेख गर्दै सामाजिक विविधताकाविच सामाजिक एकता र सद्भाव कायम गर्ने उपायहरूको सुची तयार पार्नुहोस् ।

Mention the various aspects of social diversity and Prepare a list of ways for mentaining social unity and harmony within social diversity.

२२. स्थानिय वातावरण संरक्षण र दिगोविकासका लागि चालिनुपर्ने कदम सम्वन्धमा सुझाव दिदै स्थानिय सरकारका प्रमुखलाई लेख्ने चिठिको नमुना तयार पार्नुहोस् ।

Prepare the letter with suggestions for the head of local government for the steps to be taken to preserve the local environment and sustainable development.

३. दोस्रो समूहका विषयहरूको विशिष्टिकरण तालिका र नमूना प्रश्नहरू

BIOLOGY

Grade: 11

Specification Grid 2077

Subject: Biology Theory (Bio. 201)

S.N.	Content Area	Working hour	Competency level																Unit wise Marks	Group wise
			Remembering		Understanding				Applying				Higher Ability							
			MCQ		SAQ		MCQ		SAQ		LAQ		MCQ		SAQ		LAQ			
			No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks		
1	Floral Diversity	30																18	26	
2	Ecology	11																6		
3	Vegetation	3																2		
4	Introduction to Biology	1																1	21	
5	Biomolecules and Cell Biology	15																9		
6	Introduction to Microbiology	5	2	2	2	10	5	5	1	5	1	8	3	3	2	10	1	8		3
7	Biota and Environment	10																6		
8	Conservation Biology	4																2	28	
9	Faunal Diversity	34																19		
10	Evolutionary Biology	15																9		
Total Marks			12				18				21				24				75	75

Item format plan					
S.N.	Type of item	Score per item	Total item	Total score	Time
1	Multiple Choice Questions	1	11	11	25 minutes
2	Short Question Answer	5	8	40	155 minutes
3	Long Question Answer	8	3	24	
Grand Total			22	75	3 hours

Remarks:

- Item format in composite should be met as per the specification grid.
- Designated weightage in the combined cell should be met, but ± 2 marks variation will be allowed within a unit/content area. But no unit can be nil.
- At least one LAQ, two SAQs and three MCQs must be included from each group/combined cell.
- In the case of SAQ and LAQ, these should ensure that 1 mark will be assigned per element expected as correct response.
- The distribution of cognitive domain of questions should be nearly 15% knowledge/remembering, 25% understanding, 30% applying and 30% higher ability level. Higher ability includes analyzing, evaluating and creating level.
- SAQ and LAQ can be structured (have two or more sub-items). SAQ and LAQ can be distributed to two or more cognitive behaviors.
- In such case these will be added to their respective cognitive behavior. In sum the distribution of cognitive behavior should be approximately to the required distribution. In the case of SAQ there will be 2 "OR" questions and in the case of LAQ there will be 1 "OR" question.

Model Question

Attempt all questions.

Group 'A'

Circle the correct one from given alternatives.

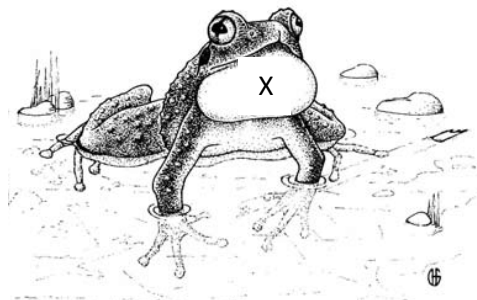
(11 × 1 = 11)

1. Identify the correct bonding between nitrogen bases in DNA molecule from given pair.
a. A = C   b. A = G   c. A = U   d. A = T
2. Miller and Urey designed an experiment and try to recreate the environment of primitive earth to support the theory of biochemical origin of life. Which composition he has used to produce simple amino acids?
a. Ammonia, Hydrogen, Nitrogen, and water vapour
b. Ammonia, Methane, Hydrogen, and water vapour
c. Ammonia, Oxygen, Carbon dioxide, and water vapour
d. Ammonia, Nitrogen, Oxygen, and water vapour
3. Which habitat is needed for xerophytic plants to survive?
a. habitat with dry condition
b. warm habitat
c. habitat like desert
d. habitat with little water
4. "Red rust is one of the destructive diseases in tea plants which results adverse effect on tea yield. It is caused by a type of algae." Which discipline of Biology is related to explain the above statement?
a. Mycology   b. Agronomy   c. Pathology   d. Phycology
5. Which of the following is a practice of *in-situ* conservation of biodiversity?
a. Botanical garden   b. Wildlife sanctuary
c. Zoo   d. Seed bank
6. Which one statement of the following tells the favor of prop root?
a. It has the function of support
b. It has the function of absorption
c. It has the function of fixation
d. It has the function of conduction
7. Forelimbs (wings) of Dragon fly, Pteranodon, Hawk and Bat are given,

8. What type of organs are these?
- Homologous
  - Atavism
  - Analogous
  - Vestigial
9. Which is the nearest ancestor of modern man?
- Homo sapiens neanderthalensis
  - Homo sapiens sapiens
  - Homo erectus erectus
  - Homo erectus pekinensis

9. In the given figure, X denotes an organ of the frog which produces a particular sound. What does that sound indicate?
- Danger
  - Hunger
  - Excitement
  - Sex appeal

10. Trichocysts is an important organelle in *Paramecium*. Which activities does it associate for?
- Defense, offence, and adhesion
  - Defense, reproduction, and nutrition
  - Offence, osmoregulation, and defense
  - Adhesion, osmoregulation, and reproduction
11. IUCN noticed the one horned rhino restricted in Chitwan national park of Nepal as high risk group. Its population has declined due to habitat loss, excessive poaching, low rate of breeding, human encroachment and other descendent factors. According to this description, in which risk group does one horned rhino of Nepal notice?
- Near endangered
  - Critically endangered
  - Endangered
  - Least endangered

Group 'B'

Give short answer to the following questions.

(8 × 5 = 40)

1. Write any five characteristics of Chlorophyceae.
2. 'Gymnosperm is an advanced group than Pteridophyta'. Justify this statement with any five points.

OR

Compare between simple fruit and multiple fruit in two points. How can fruit play an important role for continuity of generation in plant life? (2×2+1)

3. How can ecological factors influence in pond ecosystem? discuss it with suitable examples with respect to its structural and functional aspects. (2+1+2)
4. Explain any five ways, how microorganisms play an important role in the field of medicine?
5. The excessive and unbalance use of pesticides is one of the prominent environmental issue since last few years in Nepal. Mention any three consequences of over use of pesticides in your locality and suggest awareness campaign that you have follow in two points. (3+2)
6. What is transverse binary fission? Write its process in Paramecium. (1+2+2)
7. How can pancreas of a frog play an important role in digestion? Explain it in reference to physiology of intestinal digestion. (2+3)

OR

Describe with suitable diagram, how copulation and cocoon formation takes place in earthworm. (2+2+1)

8. How does Darwinism explain the theory of organic evolution? Clarify your answer. (5)

Group 'C'

Give long answer to the following questions.

(3 × 8 = 24)

9. Why is sexual reproduction important in lower grade plant like fungi? Explain it with respect to sexual reproduction of Yeast along with diagram. (2+ 2×3)

OR

Explain the diagnostic floral characters of family Solanaceae with floral formula and floral diagram. Write the botanical name of any two plants of this family regarding medicinal and edible values. (4+1+1+2)

10. How excretion is performed in earthworm? Explain in analytical approach of the structure of septal nephridia of earthworm with labeled diagram. (1+4+3)
11. Meiosis cell division is important in life of organism since it maintains the chromosomal stability in offspring which is happen due to reduction and disjunction of homologous chromosome. It is a multi-step processes and two successive steps within this process is given.

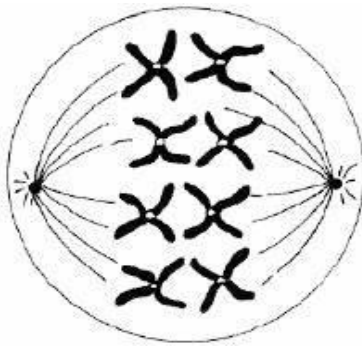

Fig- 1

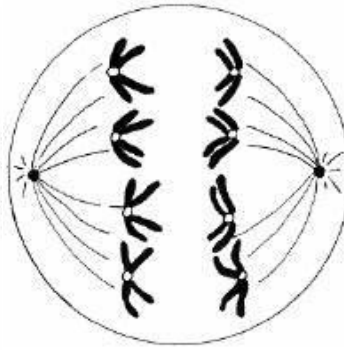

Fig-2

- a. In reference to disjunction, what changes do you find between fig-1 & fig-2 ? Describe it. (4)
- b. What had happened in chromosomal stability if changes not occurs from figure-1 to figure-2 ? (1)
- c. Draw the diagram of successive next one step after figure-2 with two distinguishing features. (1+2)

शिक्षा र विकास

विशिष्टीकरण तालिका

कक्षा ११

विषय : शिक्षा र विकास

प्रश्न योजना तथा अङ्कभार वितरण																			
एकाइ	क्षेत्र/एकाइ	कार्य घण्टा	अङ्क भार	ज्ञान			बोध			प्रयोग			उच्च दक्षता			जम्मा अङ्कभार			जम्मा अंकभार
				धेरै छोटो	छोटो	लामो	धेरै छोटो	छोटो	लामो	धेरै छोटो	छोटो	लामो	धेरै छोटो	छोटो	लामो	धेरै छोटो	छोटो	लामो	
१	शिक्षा र विकासको अवधारणा	10	7	1	1	-	1	-	1	-	1	-	-	1	-	2	3	1	25
२	शिक्षाका विभिन्न दृष्टिकोणहरु	15	9																
३	शिक्षाका विभिन्न परम्परा तथा अभ्यास	15	9																
४	शिक्षाका लागि विश्वव्यापी तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहकार्य	14	9	2	1	-	1	1	-	1		1	1	-	-	5	2	1	23
५	परम्परागत तथा स्थानीय ज्ञान, सिप तथा अभ्यास	12	7																
६	सामाजिक न्याय र शिक्षा	12	7																
७	सिकाइ र जीविकोपार्जन	12	8	2	-	-	1	1	-	1	1	-	-	1	1	4	3	1	

८	शिक्षा र समुदाय विकास	10	6																27
९	नेपालको शिक्षा पद्धतिको परिचय	20	13																
जम्मा		120	75	5	2	-	3	2	1	2	2	1	1	2	1	11	8	3	75

प्रश्न संख्या, अङ्कभार र समय तालिका

क्र.स.	प्रश्नको प्रकार	प्रश्न सङ्ख्या	प्रति प्रश्न अङ्कभार	जम्मा अङ्कभार	समय (मिनेट)
१	धेरै छोटो प्रश्न	११	१	११	२६
२	छोटो प्रश्न	८	५	४०	९६
३	लामो प्रश्न	३	८	२४	५८
जम्मा		२२		७५	१८० मिनेट (३ घण्टा)

द्रष्टव्य :

- सामान्यतया ज्ञान तहका प्रश्न २० प्रतिशत, बोध तहका प्रश्न ३० प्रतिशत, प्रयोग तहका प्रश्न २५ प्रतिशत र उच्च दक्षताका प्रश्न २५ प्रतिशत हुने छन्। तर संज्ञानात्मक क्षेत्रका तहहरुभित्रसमेत ± ३ हुने गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिने छ।
- एकाइभित्रको समूहको जम्मा अंकमा फरक नपर्ने गरी समूहभित्रका एकाइमा ± ३ फरक गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिनेछ तर प्रत्येक एकाइबाट प्रश्न सोधिने गरी विषयवस्तुको वैधता कायम गर्नुपर्नेछ।
- छोटा प्रश्न र लामो प्रश्नमा एक भन्दा बढी उप प्रश्नहरु पनि सोध्न सकिने छ।
- उच्च दक्षताअन्तर्गत विश्लेषण, मूल्यांकन र सिर्जना रहने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ।
- छोटो प्रश्नहरु मध्ये कुनै दुई ओटा अथवा प्रश्न र लामो प्रश्नमा एउटा अथवा प्रश्न सोधिने छ।

[Ed.203]

शिक्षा र विकास (Education and Development)

नमूना प्रश्न पत्र २०७७ (Model Question 2077)

कक्षा (Grade): XI

समय(Time) : 3 Hrs.

पूर्णाङ्क (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्नेछ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ । (The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् (Attempt All Questions.)

११ × १ = ११

१. शिक्षाका दुईओटा स्वरूपहरूको नाम लेख्नुहोस् ।

Write the name of any two forms of education.

२. अधिकारमा आधारित शिक्षा किन आवश्यक छ ? कुनै दुई कारणहरू लेख्नुहोस् ।

Why is right based education needed? Give two reasons.

३. दिगो विकास लक्ष्य अन्तर्गतको शिक्षा सम्बन्धी लक्ष्य लेख्नुहोस् ।

Write the education related goal of sustainable development Goals (SDGS).

४. परम्परागत स्थानीय प्रविधिको रूपान्तरण गर्ने एक व्यावहारिक उपाय लेख्नुहोस् ।

Write a practical way of transforming traditional local technology.

५. सामाजिक न्याय कसरी प्रवर्धन गर्ने कुनै एउटा तरिका लेख्नुहोस् ।

Write one way of promoting social justice.

६. समुदायका सीमान्तकृत वर्गको सशक्तिकरणका लागि शिक्षाले खेल्ने एक मुख्य भूमिका पहिचान गर्नुहोस् ।

Identify one major role of education for empowering the marginalized class of the community.

७. हरित अर्थतन्त्रको कुनै दुई महत्व लेख्नुहोस् ।

Write any two importance of green economy.

८. जीविकोपार्जन भनेको के हो ?

What is livelihood?

९. शिक्षामा संलग्न कुनै दुई प्रादेशिक संस्थाको नाम लेख्नुहोस् ।

Write any two provincial organizations involved in education.

१०. तपाईंको समुदायमा रहेका आयआर्जनका कुनै दुई सम्भावनाहरू लेख्नुहोस् ।

Write any two possibilities of income generation in your society.

११. शिक्षाको विकासको लागि स्थानीय तहले खेले एउटा प्रमुख भूमिका पहिचान गर्नुहोस् ।

Identify one role of local body in the development of education.

समूह ख (Group B)

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

८ × ५ = ४०

१२. शिक्षा र विकास बिचको अन्तरसम्बन्ध प्रष्ट्याउनुहोस् ।

Show the interrelationship between education and development.

अथवा

शिक्षाका कुनै पाँचओटा आयामहरूको एक एक ओटा प्रयोग लेख्नुहोस् ।

Write one practical application of each of the five dimensions of education.

१३. जीवनपर्यन्त सिकाइ अभिवृद्धि गर्ने कुनै पाँचओटा व्यावहारिक उपायहरू सुझाउनुहोस् ।

Write any five practical ways of promoting lifelong learning.

१४. विद्यालय तहको शिक्षामा कार्यकुशल सिप तथा जीवनोपयोगी सिपसम्बन्धी शिक्षा सुनिश्चित गर्ने कुनै पाँच ओटा उपायहरू सुझाउनुहोस् ।

Write any five ways of ensuring soft skills and life skills based education in school level.

१५. स्थानीय श्रुति परम्पराहरूको कुनै पाँचओटा महत्वहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Write five importance of local oral traditions.

१६. सामाजिक न्यायमा आधारित शिक्षाका प्रमुख चार विशेषताहरूको सूची तयार गरी कुनै दुईओटाको छोटकरीमा वर्णन गर्नुहोस् ।

Write the main characteristics of social justice based education and explain any two of them in brief.

१७. जीविकोपार्जनका लागि शिक्षाले खेल्ने कुनै पाँचओटा भूमिकाहरूको सूची बनाई कुनै दुईको छोटकरीमा वर्णन गर्नुहोस् ।

Make a list of any five roles that education play in livelihood and explain any two of them.

१८. परिवार, विद्यालय र समुदायविचको अन्तर्सम्बन्धको वर्णन गर्नुहोस् ।

Explain the interrelationship between family, school and community.

अथवा

समुदायमा सञ्चालन हुने शैक्षिक र विकासका गतिविधिमा तपाईं कसरी सहभागी हुनुहुन्छ ? उदाहरण सहित लेख्नुहोस् ।

How do you participate in the education and development related activities in your community? Write with example.

१९. नेपालमा हाल लागू भइरहेको आधारभूत तह (कक्षा १-३) को एकीकृत पाठ्यक्रमको ढाँचा उल्लेख गर्नुहोस् ।

Write the structure of the basic level (class 1-3) integrated curriculum of Nepal.

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)   ३ × ८ = २४

२०. परम्परागत, प्रगतिवादी र आधुनिक शिक्षाविचको अन्तरसम्बन्धलाई उदाहरणसहित व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the interrelationship between traditional, progressive and modern education with examples.

२१. नेपालमा सबैका लागि शिक्षाको पहुँचमा प्रगतिको समीक्षा गर्दै दिगो विकासका शिक्षा सम्बन्धी लक्ष्य पूरा गर्ने व्यावहारिक उपायहरू पहिचान गर्नुहोस् ।

Analyze the progress of access in education for all in Nepal and also identify the ways of fulfilling the sustainable development goal related to education.

अथवा

नेपालको शिक्षाको अभ्यासलाई कसरी सामाजिक न्यायमा आधारित बनाउन सकिने ? कुनै चार उपायहरूको छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस् ।।

How can the educational practices be made social justice based in Nepal? Explain any four in brief.

२२. स्थानीय तहमा रहेका शिक्षामा संलग्न संघसंस्थाहरूबाट लिइने सेवालाई प्रभावकारी बनाउने कुनै चार उपायहरूको छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain briefly any four ways of enhancing the effectiveness of the local level institutions involved in education.

भूगोल

विशिष्टीकरण तालिका

कक्षा ११

सैद्धान्तिक मूल्याङ्कन

विषय :ऐ. भूगोल (Geo 205)

एकाइ	क्षेत्र/एकाइ	पाठ्य घण्टा	ज्ञान			बोध			प्रयोग			उच्चदक्षता			जम्मा प्रश्न संख्या			जम्मा अंक
			अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	
१	भूगोलको परिचय	५	१	-	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	२	-	-	२
२	भौतिक भूगोल	६०	१	१	-	१	२	-	-	१	-	-	१	१	२	५	१	३५
३	मानव भूगोल	२५	२	-	-	१	-	१	१	-	-	-	१	-	४	१	१	१७
४	नेपालको भूगोल	३०	१	१	-	१	-	-	-	-	१	१	१	-	३	२	१	२१
५	प्रयोगात्मक भूगोल	४०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	जम्मा	१६०	५	२		४	२	१	१	१	१	१	३	१	९	५	२	७५

द्रष्टव्य :

- अति छोटो प्रश्न १ अङ्ककाहुने छन् र सकेसम्म सबै एकाइ समेटिने गरी ११ प्रश्न रहने छन् ।
- छोटो प्रश्न ५ अङ्ककाहुने छन् र सकेसम्म एकाइको प्रतिनिधित्वहुने गरी ८ प्रश्न रहने छन् । यसमा कुनै दुई प्रश्नमा विकल्प प्रश्न रहनेछन् ।
- लामो प्रश्न ८ अङ्ककाहुने छन् र ३ प्रश्न रहने छन् । यसमा कुनै एउटा प्रश्नमा विकल्प प्रश्न रहनेछ ।
- ज्ञान तहमा पूर्णाङ्कका २० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी, उच्चदक्षतातहमा २० प्रतिशतमा नघट्ने गरी र अन्य तहमा आवश्यकतानुसार प्रश्न रहने छन् ।
- सबै तहमा विषयको प्रकृति र आवश्यकतानुसार अति छोटो, छोटो र लामो प्रश्न रहने छन् । सबै तहमा सबै खालका प्रश्न रहनुपर्ने अनिवार्यता हुँदैन । उच्चदक्षता अन्तर्गत विश्लेषण, मूल्याङ्कन र सिर्जनात्मक तहका प्रश्न रहनेछन् ।
- एकाइ ५ प्रयोगात्मक भूगोलको ४० पाठ्यघण्टाको प्रयोगात्मक कार्य गरी मूल्यांकन गरिने हुनाले सैद्धान्तिक खण्डमा प्रश्न राखिएको छैन ।

प्रश्नका प्रकारहरू

प्रश्नका प्रकारहरू	सोधिने सङ्ख्या	पूर्णाङ्क
अति संक्षिप्त प्रश्न	१०	१०
छोटो उत्तर आउने प्रश्न	६	२४
लामो उत्तर आउने प्रश्न	२	१६
जम्मा	१८	५०

[Geo. 205]

भूगोल (Geography)

नमूना प्रश्न पत्र २०७७ (Model Question 2077)

कक्षा (Grade): XI

समय(Time) : 3 Hrs

पूर्णाङ्क (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्नेछ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ । (The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् (Attempt All Questions.)

(11 x 1 = 11)

१. भूगोलको छोटो परिभाषा दिनुहोस् ।

Define Geography in short.

२. भूगोलसँग सम्बन्धित कुनै दुईवटा विषयहरू लेख्नुहोस् ।

Mention any two integrated subjects to geography.

३. पृथ्वीको वाह्य सतहमा प्रभावपार्ने दुईवटा तत्वहरू लेख्नुहोस् ।

Remark any two factors which affect to the earth crust.

४. तपाईंको क्षेत्रको हावापानीलाई प्रभावपार्ने दुईवटा तत्वहरूको नाम लेख्नुहोस् ।

Indicate any two factors that influences the climate of your area.

५. यातायातका कुनै दुई माध्यमहरू लेख्नुहोस् ।

Write any two mode of transportation.

६. बस्तीका प्रकारहरू लेख्नुहोस् ।

Write the types of settlement.

७. जनसंख्या वृद्धिलाई कम गर्ने कुनै दुई उपाय लेख्नुहोस् ।

Suggest any two measure to minimize the population growth.

८. निर्वाहमूखीकृषि प्रणालीलाई व्यवसायिकबनाउने कुनै दुई उपाय लेख्नुहोस् ।

Suggest any two measure to reform subsistence farming system in to the commercial.

९. कोशीजलप्रवाह प्रणाली अन्तरगतका २ वटा नदीहरुको नाम लेख्नुहोस् ।

Write the names of any two rivers of Koshi drainage system.

१०. तपाईं बस्ने भौगोलिक प्रदेशमा उत्पादनहुने कुनै दुई खाद्यवालीको नामलेख्नुहोस् ।

Write the name of any two food crops that grows in your geographical region.

११. नेपालको प्रादेशिक विभाजनले गर्दा तपाईंको क्षेत्रमा भएकाकुनै दुईवटा फाईदाहरु लेख्नुहोस् ।

Write any two benefits brought by the division of the provincial states in your area.

समूह ख (Group B)

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions) (8 x 5 = 40)

१२. चट्टान निर्माणको प्रक्रिया लेख्नुहोस् ।

Mention the rock formation process.

अथवा(Or)

पृथ्वीको वाह्य सतहनिर्माणमा आन्तरिक तत्वले पार्नेप्रभावउल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention the effects of endogenetic forces on the formation of earth crust.

१३. जलवायूलाई प्रभावपार्ने कुनै पाँचवटा तत्वहरुको वर्णन गर्नुहोस् ।

Discribe any five factors influencing the climate .

१४. माटो निर्माण प्रक्रियाको छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the soil formation process in brief.

१५. तपाईंको क्षेत्रमाहुने मुख्यप्राकृतिकप्रकोपबाट बच्नेउपायहरु पहिचान गर्नुहोस् ।

Identify the measures to protect your locality from the major natural disasters.

१६. भुकम्पका असरबाट बच्नका लागि कुनै एउटा योजनाको नमूना तयार गर्नुहोस् ।

Design a model plan to protect from the effects of earthquake.

१७. नेपालमा व्यवस्थित बस्तीविकासको लागि योजनाको महत्व विश्लेषण गर्नुहोस् ।

Analyze the importance of planning for development of planned settlement in Nepal.

१८. नेपालमा जलस्रोतका प्रयोगहरु के के हुन् ? कुनै एकको बारेमा छोटकरीमा लेख्नुहोस् ।

What are the uses of water resource in Nepal? Describe any one of them in brief.

अथवा(Or)

नेपालको कृषीको स्वरूपबारे छोटकरीमा लेख्नुहोस् ।

Write about the nature of Nepali agriculture in brief.

१९. जनसंख्याको असमान वितरणले ल्याएका असरहरु पहिचान गरी त्यसलाई समाधान गर्ने कूने पाँच वटा उपायहरु लेख्नुहोस् ।

Identify the effects brought by the uneven distribution of the population. Suggest any five measures to overcome the effects.

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions) (3 X 8 = 24)

२०. स्थायीवायुले हावापानीको उत्पत्ति र त्यसको स्वभावमा कसरी प्रभावपार्दछ ? कुनै एक वायुले कुनै एक हावापानीमापार्ने प्रभाव लेख्नुहोस् ।

How does the permanent wind effects in the origin and nature of climate ? Mention the effects of any one wind with reference to any one climate.

अथवा(or)

तपाईंले पृथ्वीको सतहमा प्राकृतिकविपद्वाट भएका के कस्ता असरहरु देख्नु भएको छ ? लेख्नुहोस् ।

What kinds of effects have you seen on the earth surface by the natural disasters ? Write down.

२१. प्राकृतिक स्रोत भनेको के हो ? यसको महत्व उल्लेख गर्नुहोस् ।

What is natural resources ? Explain its importance.

२२. नक्साको सहायताले नेपालको जलप्रवाह प्रणालीको व्याख्या गर्नुहोस् ।

Describe the drainage system of Nepal by the help of map.

कार्यविधि कानून

Grade 11

Specification Grid

Plan for Question and distribution of marks covered

Unit	Content Area	Teaching Hours	Knowledge			Comprehension			Application			Higher efficiency			Total Question covered			Total	Total Marks
			VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L		
1	Concept and Nature of Procedural Law	12	2			1		1							3	1	1	5	16
2	Types of Procedures	15																	
3	Principles of Procedural Law	16	2	1		1	1						1		3	3	0	6	18
4	Law of Evidence	12																	
5	Court proceeding and Evidence Law	25	2			1				1	1				3	1	1	5	16
6	Civil and Criminal and criminal Proceeding	30	1							1			1	1	1	2	1	4	19
7	Court Management	10	1				1								1	1	0	2	6
Total		120	8	1	0	3	3	1		2	1		2	1	11	8	3	22	75

Notes:

- The alternative short and long questions will be asked from appropriate chapters taking in to account the nature, depth and coverage of the contents.
- Very short question will be of one (1) mark and there will be eleven (11) questions from each of the chapters to the possible extent.

8. Short question will be of five (5) marks and there will be eight (8) questions from each of the chapters to the possible extent. All the questions shall be compulsory. However, two alternative questions will be added to any two questions among the total questions asked.
9. There will be three long questions carrying eight (8) marks. All the questions shall be compulsory. However, one alternative question will be added to any one of the three questions.
10. The weightage of the question shall not exceed twenty percent in knowledge level, no less than 20 percent in higher efficiency and in other level question may be asked as per necessity.

Types of Question

Types of Question	Numbers of Question	Total marks
Very short answer type	11	$11 \times 1 = 11$
Short answer type	8	$8 \times 5 = 40$
Long answer type	3	$3 \times 8 = 24$

Note: Numbering of the questions should be arranged from first very short questions (Q.N. 1 to 11), short answer questions (Q.N. 12 to 19) and long answer questions (Q.N. 20 to 22).

[Prl. 207]

कार्यविधि कानून (Procedural Law)

नमूना प्रश्न पत्र २०७७ (Model Question 2077)

कक्षा (Grade): XI

समय(Time) : 3 Hrs.

पूर्णाङ्क (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्नेछ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ । (The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् (Attempt All Questions.)

(11 x 1 = 11)

१) कार्यविधि कानून भनेको के हो ?

What is meant by procedural law ?

२) सामान्य कार्यविधि भन्नाले के बुझिन्छ ?

What is meant by the General procedure ?

३) रिट निवेदन दर्ता हुने कुनै दुई अवस्थाहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

State any two conditions for registration of writ petition.

४) प्राइन्सपलको सिद्धान्तको बारेमा लेख्नुहोस् ।

Write about Principle of Res-judicata?

५) प्रमाण कानून भनेको के हो ?

What is meant by Evidence Law ?

६) लिखित र मौखिक प्रमाणबीचको कुनै एक फरक छुट्याउनुहोस् ।

Show any one difference between written and oral evidence.

७) अदालती दस्तुर भनेको के हो ?

What is meant by court fees?

८) पक्राउ पुर्जी किन जारी गरिन्छ ?

Why warrant is issued?

- ९.) मुद्धामा मेलमिलाप गर्नुको फाईदा के हो ?
What is the benefit of Mediation?
- १०.) फिरादपत्र भन्नाले के बुझिन्छ ?
What is meant by registration of complaints (Firadpatra).
- ११.) अदालतमा पालना गर्नुपर्ने कुनै दुई नियमहरु उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any two rules which should be followed in court?

समूह ख (Group B)

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions) (8 x 5 = 40)

१२. कार्यविधि कानूनको महत्व माथि चर्चा गर्नुहोस् ।
Explain the importance of procedural law.
अथवा(or)
कार्यविधि कानून र सारवान कानून बिचको फरक छुट्याउनुहोस् । ?
Show the difference between procedural law and substantive law.
१३. प्राकृतिक न्यायको सिद्धान्तको बारेमा व्याख्या गर्नुहोस् ।
Explain the Principle of natural Justic.
१४. साक्षी बकपत्र भनेको के हो ? साक्षी बकपत्र गराउदा ध्यानदिनु पर्ने कुराहरु लेख्नुहोस् । २+३
What is examination of witness? Write down the things to be considered while examining witness.
१५. सुनेजान्नेको प्रमाणलाई किन प्रमाणको रुपमा लिईदैन? समीक्षा गर्नुहोस् ।
Why hearsay evidence is no evidence? Examine.
१६. अदालतहरुबाट म्याद र सूचना जारी गर्ने प्रक्रियाको बारेमा उल्लेख गर्नुहोस् ।
Explain the procedure of response to the parties(myad ra suchana jari) from courts.
१७. जाहेरी दरखास्त भन्नाले के बुझिन्छ ? जाहेरी दरखास्त किन दिईन्छ ? उल्लेख गर्नुहोस् ।
What is meant by Filing of First Information Report? Why FIR is filed? Explain.

१८. अभियोगपत्र भनेको के हो ? अभियोगपत्र पेश भएपछिका कार्यविधिहरूका बारेमा वर्णन गर्नुहोस् ।
२+३

What is bail and remand? In what conditions accused can be kept in custody?

१९. नेपालका अदालतहरूमा सूचना प्रणालीको प्रयोगको अवस्थाबारे व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the status of use of information system in Nepalese courts.

अथवा(or)

म्याद तामेल भनेको के हो ? म्याद तामेलीको प्रक्रिया व्याख्या गर्नुहोस् ।

What is a Mayad tameli (time limit)? Explain the procedures of time limit(Mayad tameli) ?

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions) (3 X 8 = 24)

२०. कार्यविधी कानूनका प्रकारहरू व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain various types of Procedural Law.

२१. अदालतबाट भएका फैसला कार्यान्वयन गर्ने र फैसला सच्याउने कार्यविधिहरू के कस्ता छन् ?
उल्लेख गर्नुहोस् ।

What are the procedures of court verdict(phaishala) execution and correction(sachyaune) of verdict by court. Mention.

२२. देवानी कार्यविधि भनेको के हो ? नेपालको सन्दर्भमा देवानी कार्यविधिको प्रभावकारिताको बारेमा
मूल्याङ्कन गर्नुहोस् ।

३+५

What is meant by civil procedure? Evaluate the effectiveness of civil procedure in the context of Nepal.

अथवा(or)

दसी प्रमाण भनेको के हो ? प्रत्यक्ष प्रमाण र अप्रत्यक्ष प्रमाण बीचको भिन्नता छुट्याउनुहोस् ।

What is physical evidence? Distinguish between direct and indirect evidence.

समाप्त ।

समाजशास्त्र

कक्षा-
११

विशिष्टीकरणतालिका

सैद्धान्तिकमूल्याङ्कनः

एकाई	पाठ्यवस्तु		ज्ञान			बोध			प्रयोग			उच्चदक्षता			जम्मा अङ्क भार			
		पाठ्य घण्टा	लामो	छोटो	अति छोटो	लामो	छोटो	अति छोटो	लामो	छोटो	अति छोटो	लामो	छोटो	अति छोटो	लामो	छोटो	अति छोटो	
१	समाज र समाजशास्त्रको दृष्टिकोण	१५	१		१			१							१		२	१०
२	समाजशास्त्रीयचिन्तनको विशिष्ट दृष्टिकोण	१५		१			१	१								२	१	११
३	शास्त्रीय समाजशास्त्रीहरूको सैद्धान्तिक दृष्टिकोण	२०					१				१	१			१	१	१	१४
४	समाजशास्त्रीयसिद्धान्त	२०				१							१	१	१	१	१	१४
५	सामाजिकीकरण, सामाजिकनियमन	१५						१			१		१			१	२	७
६	शक्ति र राजनीति	१५					१			१						२		१०
७	लैङ्गिकविभेद सम्बन्धी बहस	१५						१		१				१		१	२	७
८	घटना अध्ययनविधि	५			१						१						२	२
	जम्मा	१२०	१	१	२	१	३	४		२	३	१	२	२	३	८	११	७५

द्रष्टव्यः

- अतिछोटो प्रश्न १ अङ्ककाहुनेछन् र सकेसम्म सबै एकाइ समेट्ने गरी ११ प्रश्न रहनेछन् ।
- छोटो प्रश्न ५ अङ्ककाहुने छन् र सकेसम्म एकाइको प्रतिनिधित्वहुने गरी ८ प्रश्न रहने छन् । दुईवटा विकल्प प्रश्न सोधिने छ ।
- लामो प्रश्न ८ अङ्कका हुने छन् र ३ प्रश्न रहने छन्, प्रश्न नं २० मा विकल्प प्रश्न हुने र विकल्प प्रश्न एकाई १ वा ६ बाट सेधिने छ ।

[Soc. 211]

समाजशास्त्र (Sociology)

नमूना प्रश्न पत्र २०७७ (Model Question 2077)

कक्षा (Grade): XI

समय(Time) : 3 Hrs.

पूर्णाङ्क (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्नेछ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ । (The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् (Attempt All Questions.)

(11x1=11)

१. समाजशास्त्रको पिता भनेर कसलाई चिनिन्छ ?
Who is known as a father of sociology?
२. समाजशास्त्र र भूगोलको कुनै एक अन्तर सम्बन्ध उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any one interrelationship of sociology with geography
३. बृहत् संरचना भनेको के हो ?
What is micro structure ?
४. तपाईं द्वन्द्व समाधान कसरी गर्नुहुन्छ ?
How do you solve a conflict ?
५. वर्तमान समाजमा संरचनागत प्रकार्यवादको मर्मलाई कसरी आत्मसात गर्न सकिन्छ ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
How can we accommodate the theme of structural functionalism in the present context of society? Write in a sentence.
६. धर्म र नैतिकता बीचको सम्बन्ध एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
Show the relation in between religion and morality in a sentence.
७. 'सामाजिकीकरण जिवन प्रयन्त चलिरहने सिकाइ प्रक्रिया हो' तर्क दिनुहोस् ।
'Socialization is a lifelong learning process' Give logic.
८. यौन तथा सामाजिक लैङ्गिकता बीच एक वाक्यमा भिन्नता देखाउनुहोस् ।
Differentiate between sex and gender in a sentence.
९. नेपालमा लैङ्गिकताको बहस सम्बन्धमा तपाईंको विचार दिनुहोस् ।
Give your opinion on gender-based discussion in Nepal.
१०. घटना अध्ययन विधिको कुनै दुई फाइदा लेख्नुहोस् ।
Write any two advantages of case study method.
११. घटना अध्ययन विधि अन्तर्गत सूचना संकलनका लागि दुई ओटा प्रश्न बनाउनुहोस् ।

Prepare two questions to collect information in case study method.

समूह ख (Group B)

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions) (8 x 5 = 40)

१२. सी. डब्लु. मिल्सको समाजशास्त्रीय परिकल्पना सम्बन्धमा छोटकरीमा चर्चा गर्नुहोस् ।
Write in short about the sociological imagination of C.W.Mills.
१३. आधुनिक समाजमा समाजशास्त्रीय चिन्तनको महत्व व्याख्या गर्नुहोस् ।
Explain the importance of sociological thoughts in the context of modern society.
१४. समाज विकासको चरण सम्बन्धमा अगष्ट कोम्टको योगदानको चर्चा गर्नुहोस् ।
Discuss the contribution of Aguste Comte regarding the developmental stages of society.
- अथवा(Or),
- समाजशास्त्रको क्षेत्रमा मार्क्स वेबरको योगदानबारे छोटकरिमा चर्चा गर्नुहोस् ।
Briefly explain about the contributions of Marx Weber in the field of sociology.
१५. व्यक्तिले गर्ने अन्तर्क्रियाको आधारमा प्रतिकात्मक अन्तर्क्रियावादको विप्लेषण गर्नुहोस् ।
Analyze the symbolic interactionist theory on the basis of interaction proform by individual .
१६. सामाजिक विचलनका कारण पहिचान गरि समाधानका लागि दुई ओटा सुझाव दिनुहोस् ।
Identify the causes of social deviation and give any two suggestions to solve it.
१७. नेपालको वर्तमान संविधानका मूलभूत विशेषताहरु उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention the fundamental features of present constitution of Nepal.
- अथवा(Or),
- उदारवादी महिलावाद र समाजवादी महिलावाद बीच भिन्नता देखाउनुहोस् ।
Differentiate between liberal feminism and socialist feminism.
१८. नेपालको वर्तमान संविधान निर्माण प्रक्रिया जनसहभागितामा आधारित थियो भन्ने कुरा तथ्यको आधारमा पुष्टि गर्नुहोस् ।
The formulation process present constituon of nepal was based on people's participation. Justify with facts.
१९. विकासमा महिला सहभागिता वृद्धि गर्ने उपाय सम्बन्धमा समाचारको नमुना तयार पार्नुहोस् ।
Prepare a model of News on measures of increasing women participation in development.

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions) (3 X 8 = 24)

२०. समाजशास्त्र भनेको के हो ? सामाजिक विज्ञानका अन्य शाखाहरू मानवशास्त्र, इतिहास र मनोविज्ञान सँग यसको सम्बन्ध देखाउनुहोस् ।

What is sociology? Show the relation of it's with other branches of social science anthropology, history and psychology.

अथवा(Or),

लोकतान्त्रिक शासन प्रणालीको महत्व चर्चा गर्नुहोस् ।

Discuss the importance of democratic ruling system.

२१. समाजलाई बुझ्ने र व्याख्या गर्ने द्वन्द्वात्मक दृष्टिकोण कार्ल मार्क्सको सिद्धान्तमा आधारित छ । यस दृष्टिकोणको आलोचनात्मक विप्लेषण गर्नुहोस् ।

The conflict perspective to understand and explains the society is based on the Marxis theory. Critically analyze this perspective.

२२. सिद्धान्तको परिभाषा दिनुहोस् । समाजशास्त्रीय सिद्धान्तका मुलभूत विशेषताहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Define theory. State the major characteristics of sociological theory.

व्यवसायिक अध्ययन

विशिष्टिकरण तालिका

कक्षा ११

प्रश्न योजना तथा अङ्कभार वितरण

एकाइ	क्षेत्र/एकाइ	पाठ्यभार	ज्ञान			बोध			प्रयोग			उच्चदक्षता			जम्मा अङ्कभार			जम्मा
			अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	
१	व्यवसायको परिचय	१०	१				१								१	५	०	६
२	व्यवसायिक विचारको सृजना	८	१					१							१		८	९
३	स्रोत परिचालन	१५	१				१								१	५		६
४	व्यावसायिक स्वामित्वका रुपहरु	४८	१	१		२	१			१	१				३	१५	८	२६
५	व्यावसायिक आचार र सामाजिक उत्तरदायित्व	९	१										१		१	५		६
६	जोखिम तथा बीमा	१०	१											१	१		८	९
७	कर	८	१							१					१	५		६
८	कार्यालय व्यवस्थापन	१२	१			१							१		२	५		७
		१२०	८	१	०	३	३	१		२	१		२	१	११	४०	२४	७५

प्रश्नका प्रकारहरू	सोधिने सङ्ख्या	पूर्णाङ्क
अति संक्षिप्त प्रश्न	११	११
छोटो उत्तर आउने प्रश्न	८	४०
लामो उत्तर आउने प्रश्न	३	२४
जम्मा	२२	७५

द्रष्टव्य :

६. अति छोटो प्रश्न १ अङ्कका हुने छन् र सकेसम्म सबै एकाइ समेटिने गरी ११ प्रश्न रहने छन् ।
७. छोटो प्रश्न ५ अङ्कका हुने छन् र सकेसम्म सबै एकाइको प्रतिनिधित्व हुने गरी ८ प्रश्न रहने छन् साथै कुनै दुई प्रश्नमा विकल्प दिन सकिनेछ ।
८. लामो प्रश्न ८ अङ्कका हुने छन् र ३ प्रश्न रहने छन् साथै कुनै एक प्रश्नमा विकल्प दिन सकिनेछ ।
९. ज्ञान तहमा पूर्णाङ्कका २० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी, उच्च दक्षता तहमा २० प्रतिशतमा नघट्ने गरी र अन्य तहमा आवश्यकतानुसार प्रश्न रहने छन् ।
१०. सबै तहमा विषयको प्रकृति र आवश्यकतानुसार अति छोटो, छोटो र लामो प्रश्न रहने छन् । सबै तहमा सबै खालका प्रश्न रहनुपर्ने अनिवार्यता हुँदैन । उच्च दक्षता अन्तर्गत विश्लेषण, मूल्याङ्कन र सिर्जनात्मक तहका प्रश्न रहनेछन् ।

[Bus. 303]

ब्यवसायिक अध्ययन (Business Studies)

नमूना प्रश्न पत्र २०७७ (Model Question 2077)

कक्षा (Grade): XI

समय(Time) : 3 Hrs

पूर्णाङ्क (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्नेछ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ । (The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् (Attempt All Questions.)

(11 x 1 = 11)

1. सेवा व्यासाय भनेको के हो?
What is service enterprise?
2. व्यवसायिक विचारका कुनै दुईवटा स्रोतहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
List any two sources of business ideas.
3. वित्तिय स्रोत भनेको के हो ?
What is financial resource?
4. बहुराष्ट्रिय कम्पनि भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ ?
What do you mean by multinational company?
5. नेपालमा दर्ता भएका कुनै दुई पब्लिक कम्पनिका नाम उल्लेख गर्नुहोस् ।
State any two public company registered in Nepal.
6. साभेदारका कुनै दुई कर्तव्यहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
List out any two duties of partner.
7. व्यवसायिक नैतिकताको अर्थ लेख्नुहोस् ।
Write the meaning of business ethics.

8. प्रत्यक्ष करका कुनै दुई उदाहरणहरु उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any two examples of direct tax.
9. बीमा करारका कुनै दुई आवश्यक तत्वहरु लेख्नुहोस् ।
Write any two essentials of insurance contract.
10. फाइलिङ र अनुक्रमणिका बीचको फरक छुट्याउनुहोस्
Show the difference between filling and indexing.
11. कार्यालय व्यवस्थापन भनेको के हो ?
What is office management?

समूह ख (Group B)

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

(8 x 5 = 40)

12. व्यवसाय भनेको के हो ? यसका कार्यहरु वर्णन गर्नुहोस् । 1+4

What is business? Describe its functions

अथवा(or),

अग्नि बीमा भनेको के हो ? व्यवसायका लागि बीमाको महत्व व्याख्या गर्नुहोस् ।

What is fire insurance? Explain the importance of insurance for business. 1+4

13. व्यवसायका प्रमुख स्रोतहरुको संक्षिप्तमा व्याख्या गर्नुहोस् ।

Briefly explain major resources of business.

14. एकलौटी व्यवसाय शुरुवात गर्नुका कारणहरु वर्णन गर्नुहोस् ।

Describe the reasons for starting sole trading concern.

अथवा(or),

व्यवसाय छनौटमा प्रभाव पार्ने तत्वहरु वर्णन गर्नुहोस् ।

Describe factors influencing the choice of the firm.

15. साभेदारी व्यवसाय भनेको के हो ? तँपाई नेपालमा साभेदारी व्यवसाय कसरी दर्ता गर्नुहुन्छ ?
छलफल गर्नुहोस् । 1+4

What is partnership firm? How do you register partnership firm in Nepal ? Discuss.

16. निजि कम्पनि र पब्लिक कम्पनीबीचको भिन्नता छुट्याउनुहोस् ।

Differentiate between public and private company.

17. व्यवसायका नैतिक सिद्धान्तहरूमा आधारित भई नेपाली व्यवसायहरूको नैतिक व्यवहारको परिक्षण गर्नुहोस् ।

Examine the ethical practice of Nepalese business organization on the basis of ethical principles of business.

18. तँपाईले नेपालमा संचालन गरिरहनु भएको व्यवसायलाई प्यानमा कसरी दर्ता गर्नुहुन्छ ? उल्लेख गर्नुहोस् ।

You are running a business in Nepal, then describe how do you register it in PAN?

19. अभिलेख व्यवस्थापनमा कम्प्युटर प्रणालीको भूमिकाको बारेमा मुल्याङ्कन गर्नुहोस् ।

Evaluate the role of computer application in record management?

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions) (3 X 8 = 24)

20. रचनात्मकता र नविनतमको अवधारण लेख्नुहोस् । नयाँ व्यवसाय सृजनाका विभिन्न विधिहरू व्याख्या गर्नुहोस् । ३+५

Write the concept of creativity and innovation. Explain the different techniques of generating new business idea.

अथवा(Or)

व्यवसायिक वातावरणका विभिन्न तत्वहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

Describe different components of business environments.

21. नेपालको आर्थिक विकासमा सहकारी संगठन कसरी अन्य व्यवसायिक संगठन भन्दा फरक रूपमा भूमिका खेल्दछन् । व्याख्या गर्नुहोस् ।

How co-operative organization plays different role than any other business organization in economic development in the context of Nepal? Explain.

22. जोखिम व्यवस्थापन भनेको के हो ? व्यावसायको जोखिम व्यवस्थापन, स्थिरता र विकासमा वीमाले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने गर्दछ । विवेचना गर्नुहोस् ।

What is risk management? Insurance plays vital role in risk management, stability and development of business. Examine. 2+6

भाषाविज्ञान

विशिष्टीकरण तालिका

विषय : भाषाविज्ञान (Lin 217)

कक्षा : ११

एकाइ	पाठ्यवस्तु	ज्ञान र बोध			व्यावहारिक सिप			उच्च दक्षता			सोधने प्रश्न सङ्ख्या			उत्तर दिनुपर्ने प्रश्न सङ्ख्या	जम्मा
		अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो		
१	भाषा र भाषाविज्ञान				२				२	६	५				१५
२	भाषाको उत्पत्ति				२					४	३				७
३	भाषा, समाज र संस्कृति				१				१	२	२				१३
४	साङ्केतिक, कथ्य तथा लेख्य भाषा				१					२	२				६
५	भाषा परिवार तथा वर्गीकरण				१					२	२				६
६	भाषाविज्ञानको प्रयोग क्षेत्र				१					२	२				६
७	नेपालको भाषिक स्थिति				१				१	४	४				१५
८	भाषिक सङ्कटापन्नता, अभिलेखीकरण र सशक्तीकरण				२					४	३				७
	जम्मा	११				११			४	२५	२२				७५

द्रष्टव्य : प्रश्न नं. राख्दा पहिले अति छोटो प्रश्नहरू प्रश्न १ देखि ११ सम्म, छोटो उत्तर प्रश्न १२ देखि १९ सम्म र लामो उत्तर आउने प्रश्न नं. २० देखि २२ सम्म कायम गर्नुपर्ने छ। छोटो उत्तर आउने प्रश्नमध्ये कुनै दुई प्रश्न तथा लामो उत्तर आउने कुनै एक प्रश्नमा विकल्प दिनुपर्ने छ।

नमुना प्रश्नपत्र - २०७७

विषय : भाषाविज्ञान (Lin 217)

कक्षा : ११

पूर्णाङ्क: ७५

समय : ३ घण्टा

समूह (क) Group 'A'

(क) तलका प्रश्नहरूको एक वाक्यमा उत्तर दिनुहोस् : १ x ११ = ११

Answer the following questions in one sentence.

१. भाषाको कथ्यरूप भनेको के हो ?
What is oral form of language?
२. वर्णनात्मक व्याकरण भन्नाले के बुझिन्छ ?
What do you mean by descriptive grammar?
३. भाषाको उत्पत्तिको शारीरिक अनुकूलन स्रोत भनेको के हो ?
What is the physical adaptation source of language origin?
४. लवज भन्नाले के बुझिन्छ ?
What is accent?
५. लेख्य भाषा भनेको के हो ?
What is written language?
६. भाषिका भनेको के हो ?
What is a dialect?
७. कोशविज्ञानको परिभाषित दिनुहोस् ।
Define lexicology?
८. सम्पर्क भाषा भन्नाले के बुझिन्छ ?
What does lingua franca mean?
९. लिपि भनेको के हो ?
What is a script?
१०. भाषिक क्षयीकरण भन्नाले के बुझिन्छ ?
What do you mean by **language** decline?
११. भाषिक सशक्तीकरण भनेको के हो ?
What is language empowerment?

(ख) तलका प्रश्नको छोटो उत्तर दिनुहोस् : ५ X ८ = ४०

Answer the following questions in short. 5x8=40

१२. मानव भाषा र पशुपक्षीका सञ्चारका भिन्नताको चर्चा गर्नुहोस् ।

Mention the differences between human language and animal communication.

१३. भाषा परिवर्तनशील हुन्छ भन्ने कुरामा तपाईं सहमत हुनुहुन्छ ? तर्कसहित व्याख्या गर्नुहोस् ।

Do you agree that language is changing? Explain with examples

अथवा

भाषा उत्पत्तिका कुनै दुई स्रोतको वर्णन गर्नुहोस् ।

Describe any two sources of the origin of language.

१४. भाषिका र व्यक्ति बोलीका भिन्नता देखाउनुहोस् ।

Differentiate between dialect and idiolect.

१५. भाषा र संस्कृति कसरी अन्तर्सम्बन्धित हुन्छन्, वर्णन गर्नुहोस् ।

Describe how language and culture are interrelated.

१६. साङ्केतिक भाषा भन्नाले के बुझिन्छ, चर्चा गर्नुहोस् ।

What do you mean by sign language? Elaborate.

१७. पाठ सङ्ग्रह भनेको के हो, चर्चा गर्नुहोस् ।

What is corpora? Describe.

१८. नेपालमा बोलिने भाषा र जातिहरू बिचको अन्तरसम्बन्धको चर्चा गर्नुहोस् ।

State the interrelationship between castes and the language spoken in Nepal.

१९. युनेस्कोले भाषाको सङ्कटापन्नता मापन गर्ने निर्धारण गरेका आधारहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention the bases of measuring language endangerment according to UNESCO.

अथवा

भाषाको अभिलेखीकरण भन्नाले के बुझिन्छ, चर्चा गर्नुहोस् ।

What do you mean by language documentation? Describe.

(ग) तलका प्रश्नको लामो उत्तर दिनुहोस् : ८ X ३ = २४

Write long answer to these questions.

२०. भाषाको परिचय दिँदै यसका विभिन्न तहहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

Define language. Explain various levels of language.

२१. समाजभाषाविज्ञान भन्नाले के बुझिन्छ ? भाषा, भाषिका र सामाजिक भाषिक भेदबिचको भिन्नता उदाहरणसहित स्पष्ट पार्नुहोस् ।

What is sociolinguistics? Explain the differences among language, dialect and language variety with examples.

अथवा

नेपालमा बोलिने भाषाहरूको सूचीकरण तथा वितरणबारे चर्चा गर्नुहोस् ।

Analyze the listing and distribution of the language spoken in Nepal.

२२. भाषाविज्ञानका कुनै चारओटा प्रायोगिक क्षेत्रहरू क्षेत्रहरूको परिचय दिनुहोस् ।

Explain any four fields of applied linguistics.

जनसङ्ख्या अध्ययन

विशिष्टीकरण तालिका

कक्षा ११

जनसङ्ख्या अध्ययन [Pos.223]

	प्रश्न योजना तथा अङ्कभार वितरण																		कुल ज म्मा
एकाइ	एकाइगत क्षेत्र	कार्यघण्टा	अङ्कभार	ज्ञान (Knowledge /Remembering)			बोध (Understanding)			प्रयोग (Application)			उच्च दक्षता (Higher Ability, HA)			प्रश्नगत अङ्कभार			
				अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	
१	जनसङ्ख्या अध्ययन र सिद्धान्तहरू	१०	६	१	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	५	-	६
२	जनसाङ्ख्यिक अवस्था	१०	६	-	-	-	१	१	-	-	-	-	-	-	-	१	५	-	६
३	विवाह र प्रजनन	१०	६	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	-	१	५	-	६
४	रुग्णता र मृत्यु	१२	७	१	-	-	-	-	-	-	१	-	१	-	-	२	५	-	७
५	बसाइँसराइ र सहरीकरण	१२	९	-	-	-	-	-	१	१	-	-	-	-	-	१	-	८	९
६	परिवार, लैङ्गिकता र सामाजिक जीवन	१२	८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	-	-	८	८
७	किशोरावस्थाको यौनिकता र प्रजनन स्वास्थ्य	१२	९	-	-	-	-	-	-	-	-	१	१	-	-	१	-	८	९
८	जनसङ्ख्या व्यवस्थापन र विकास	१२	१०	-	१	-	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	१०	-	१०
९	जनसङ्ख्या अध्ययनकालागि सामान्य सङ्ख्यात्मक पद्धति	१५	७	१	-	-	१	-	-	-	१	-	-	-	-	२	५	-	७
१०	जनसङ्ख्या अध्ययनमा परियोजना कार्य र अनुसन्धान	१५	७	-	-	-	१	-	-	-	१	-	१	-	-	२	५	-	७
	जम्मा	१२०	७५	४	२		३	२	१	१	३	१	३	१	१	११	८	३	७५

प्रश्न संख्या, अङ्कभार र समय तालिका

क्र.स.	प्रश्नको प्रकार	प्रश्न सङ्ख्या	प्रति प्रश्न अङ्कभार	जम्मा अङ्कभार	समय (मिनेट)
१	धेरै छोटो प्रश्न	११	१	११	२६
२	छोटो प्रश्न	८	५	४०	९६
३	लामो प्रश्न	३	८	२४	५८
जम्मा		२२		७५	१८० मिनेट (३ घण्टा)

द्रष्टव्य:

- प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा तोकिएका एकाईहरूका अंकभारमा फरक नपर्ने गरी प्रश्न सोध्नु पर्नेछ ।
- सामान्यतया ज्ञान तहका प्रश्न २० प्रतिशत, बोध तहका प्रश्न ३० प्रतिशत, प्रयोग तहका प्रश्न २५ प्रतिशत र उच्च दक्षता तहका प्रश्न २५ प्रतिशत सोधिने छ ।
- उच्च दक्षताअन्तर्गत विश्लेषण, मूल्यांकन र सिर्जना रहने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।
- एकाइ १,२,३ र ४ वाट मा दुई ओटा अतिरिक्त छोटो प्रश्नहरू एवम एकाई ५,६ र ७ वाट एउटा र लामो अतिरिक्त प्रश्न सोध्नु पर्नेछ । ति प्रश्नहरू ग्रीडमै तोकिएको तह र स्तरको हुनुपर्नेछ

नमुना प्रश्नपत्र
जनसङ्ख्या अध्ययन
कक्षा ११ (ऐच्छिक)

समय : ३ घण्टा

समूह क: अति छोटो उत्तरात्मक प्रश्न (११x१=११)

Group A: Very Short-answer Questions (11x1=11)

१. जनसङ्ख्या अध्ययनसँग सम्बन्धित कुनै दुई विषयहरूको नाम उल्लेख गर्नुहोस्। (K)
Name any two disciplines related to population studies.
२. २०६८ सालको जनगणना अनुसार नेपालमा भौगोलिक क्षेत्र अनुसारको जनसङ्ख्याको वितरणमा भएको असमानताको कुनै एक कारण लेख्नुहोस्। (U)
Mention any one cause of unequal distribution of population by geographical region as per the census 2011 AD.
३. नेपालको कानुनले केटा र केटिका लागि विवाह गर्नका लागि न्युनतम उमेर कति तोकेको छ ? लेख्नुहोस्।
Write down the age mentioned by nepal government to both girls and boys for marriage)K (
४. विश्व स्वास्थ्य संगठन(WHO)का अनुसार मृत्युलाई परिभाषित गर्नुहोस्। (K)
Define death according to WHO.
५. खानपान र पोषणले मृत्युदरमा प्रभाव पार्दछ भन्ने भनाईमा तपाईंको कुनै एक तर्क प्रस्तुत गर्नुहोस्। (HA)
Fooding style and nutrition will affects the death rate of human being. Present a logic of your own.
६. नेपालबाट प्रतिभा पलायन(Brain drain) (रोक्न व्यक्तिगत तहबाट तपाईंले के गर्न सक्नुहुन्छ, कुनै दुई वटा उपायहरू लेख्नुहोस्। (A)

What role can you play from your side at individual level to prevent brain drain,? Mention any two ways.

७. किशोरावस्थामा दुर्व्यसनबाट वचनका लागि तपाईंको साथिलाई कुनै दुई सुझावहरू दिनुहोस् । (HA(

Give any two suggestion to your friend to be safe from drug addiction.

८. जनसङ्ख्या दोब्बर हुन लाग्ने समय (Population Doubling Time (गणना गर्ने सूत्र उल्लेख गर्नुहोस् । (K(

State the formula for estimating population-doubling time.

९. जनगणना २०६८ अनुसार नेपालको जनसङ्ख्या बृद्धिदर १.३५% थियो भने कति वर्षमा जनसङ्ख्या दोब्बर होला? (U(

What is the doubling time for the population of Nepal as per the population growth rate of 1.35% according to census 2011 AD?

१०. परियोजना कार्यको कुनै एक विशेषता लेख्नुहोस् । (U(

Write down one feature of project work.

११. जनसङ्ख्या अध्ययनमा परियोजना कार्यका लागि कुनै एक शीर्षकको एक उद्देश्य लेख्नुहोस् । (HA(

Choose a title for a project work and write its one objectives regarding population studies.

समूह ख: छोटोउत्तरात्मक प्रश्नहरू (८x५=४०)

GroupB: Short-answer Questions (8x5=40)

१२. जनसङ्ख्या अध्ययनको परिचय दिदैँ यसका कुनै तीन उद्देश्यहरू उल्लेख गर्नुहोस् । (K)

Introduce population studies and mention any three objectives of its .

Or

जनसङ्ख्या अध्ययनको कुनै पाँचवटा महत्त्व उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention any five importance of population studies.

१३. जनगणना र नमूना सर्वेक्षणको तुलना गर्नुहोस् । (U)

Compare population census and sample survey.

१४. “उपयुक्त उमेरमा गरिने विवाहले व्यक्तिलाई भावी जीवनको तयारी गर्ने प्रशस्त समय मिल्छ”। यस भनाइलाई पुष्टि गर्नुहोस्(HA)

Marriage at appropriate age provides adequate time for the preparation of the future life of a person . Justify this statement.

Or

नेपालमा कैयौँ सरकारी प्रयासका बाबजुद पनि २० वर्ष नपुग्दै विवाह गर्ने चलन व्यापक छ । तपाईंका विचारमा यसको मुख्य दुई निर्धारकहरू र रोकथामका उपयुक्त तीनवटा कदमहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Despite the various governmental efforts, there is still prevalence of marriage before 20 years. Give any two main determinants and three appropriate steps for its prevention.

१५. तपाईं आफूलाई रुग्णताबाट बचाउन के कस्ता उपायहरू अपनाउँदै आउनु भएको छ? कुनै पाँच उपाय प्रस्तुत गर्नुहोस् । (A)

Present any five ways that you are adopting to be safe yourself from morbidity.

१६. नेपालमा जनसङ्ख्या व्यवस्थापनको क्षेत्रमा देखा परेका कुनै पाँच मुद्दाहरूको संक्षेपमा चर्चा गर्नुहोस् । (K)

Briefly mention any five issues in the field of population management in Nepal.

१७. जनसङ्ख्या व्यवस्थापनको लागि समाजमा तपाईंले निर्वाह गर्न सक्ने कुनै पाँच भूमिकाहरू संक्षेपमा लेख्नुहोस्। (U)

Explain any five roles you can play as an adolescent for the population management in the society.

१८. २०५८ साल र २०६८ सालको जनगणना अनुसार नेपालको जनसङ्ख्या क्रमश २,३१,५१,४२३ र २,६४,९४,५०४ रहेको थियो भने उक्त आधारमा घाताङ्कीय विधि प्रयोग गरी नेपालको जनसङ्ख्या वृद्धिदर निकाल्नुहोस्। (A)

The population of Nepal was 23,151,523 and 26,494,504 respectively in 2001 and 2011. Find out the population growth rate by using exponential growth method.

१९. परियोजना प्रतिवेदनको लेखनका लागि तपाईंले प्रयोग गर्ने चरणहरू संक्षेपमा उल्लेख गर्नुहोस्। (A)

Briefly explain the steps that you can adopt for writing the project report.

समूह ग: लामाउत्तरात्मक प्रश्नहरू (३x८=२४)

Group C: Long-answer Questions (3x8=24)

२०. “नेपालमा हिमाल र पहाडबाट तराई क्षेत्रमा बसाइँसराइ गर्नेहरूको दर वर्षेनी बढ्दै गइरहेको छ”। यस प्रकारको अनियन्त्रित बसाइँसराइको प्रवृत्तिलाई रोक्न स्थानिय सरकारले खेल्न सक्ने कुनै चार वटा भूमिका वर्णन गर्नुहोस्। (U)

There is annually increasing trends of migration of people from mountain and hill region to the Urban and Terai region of Nepal. Explain any four roles that your local governance can play to prevent the such uncontrolled migration.

२१. नेपालमा एकल परिवारको प्रभाव बढ्दै जाँदा ज्येष्ठ नागरिकको हेरचाह एक समस्याको रुपमा देखा पर्दैछ । ज्येष्ठ नागरिकको हेरचाहका लागि अन्तरपुस्ता सहभागितावारे तपाईंको विचार प्रस्तुत गर्नुहोस्। (HA)

Care of senior citizen has been emerged as a social problem of Nepal due to increasing trend of nuclear family. Present your opinion regarding inter-generational participation for caring senior citizen.

२२. किशोरकिशोरीका नाताले समाजमा सामाजिक विकासका लागि तपाईंले खेल्न सक्ने भूमिका र उत्तरदायित्व प्रष्ट पार्नुहोस्। (A)

Clarify the the role and responsibilities that you can play as an adolescent for the social development of the society.

Or

किशोरावस्थामा भर्खर प्रवेश गरेकी तपाईंकी बहिनलाई यस अवस्थामा देखा पर्ने परिवर्तन र सो सँग सम्बन्धित समस्याहरू व्यवस्थापन गर्न अपनाउनु पर्ने उपायहरू समेत चर्चा गर्दै एक पत्र लेख्नुहोस्।

Write one letters to your sister who has just entered to the adolescent stage by mentioning the changes appeared, problem should faced and ways to management it in that age.

नृत्य

कक्षा : ११

विषय सङ्केत : Dance [Dan. 229]

विशिष्टीकरण तालिका

एकाइ	पाठ्यवस्तु	पाठ्य भार	ज्ञान र बोध			व्यवहारिक सीप			उच्च दक्षता			जम्मा प्रश्न संख्या			जम्मा प्रश्न	अंकभार			जम्मा अंक
			अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो		अति छोटो	छोटो	लामो	
१	नेपालमा प्रचलित लोकनृत्यको परिचय तथा परिभाषा	20	6	1	1	1	3	0	2	1	1	9	5	2	16	9	25	16	14
२	नेपालमा प्रचलित शास्त्रीय नृत्यको परिचय तथा परिभाषा	28																	16
३	शास्त्रीय नृत्य (भरतनाट्यम्) तथा कथक नृत्य	22																	15
४	नवरस भातखण्डे स्वरलिपि पद्धति	10																	5
	जम्मा	80	6	1	1	1	3	0	2	1	1	9	5	2	16	9	25	16	50

द्रष्टव्य :

- सामान्य तथा ज्ञान र बोध तहका प्रश्न ४० प्रतिशत, प्रयोग तथा सिप तहका प्रश्न ३० प्रतिशत र उच्च दक्षताका प्रश्न ३० प्रतिशत हुने छन् । तर संज्ञानात्मक क्षेत्रका तहहरुभित्र समेत +२ हुने गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिने छ ।
- एकाइभित्रको समूहको जम्मा अंकमा फरक नपर्ने गरी समूह भित्रका एकाइमा +२ फरक गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिनेछ तर प्रत्येक एकाइबाट प्रश्न सोधिने गरी विषयवस्तुको वैधता कायम गर्नु पर्नेछ ।
- छोटो प्रश्न र लामो प्रश्नमा एक भन्दा बढी उप प्रश्नहरु पनि सोध्न सकिने छ ।
- उच्च दक्षता अन्तर्गत विश्लेषण, मूल्यांकन र सिर्जना रहने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।
- छोटो प्रश्नहरु मध्ये कुनै दुई ओटा अथवा प्रश्न र लामो प्रश्नमा एउटा अथवा प्रश्न सोधिने छ ।

विषय : नृत्य

समूह“क”

अति छोटो उत्तर आउने प्रश्न

(९ × १ = ९)

- १) भ्याउरे नृत्यमा कुन ताल वाद्यको प्रयोग गरिन्छ ?
- २) साकेला नृत्य कुन जातिको मौलिक नृत्य हो ?
- ३) धान नाचमा प्रयोग हुने तालको कुनै एक विशेषता लेख्नुहोस् ।
- ४) गौरा नृत्य कहिले नाच्ने गरिन्छ ?
- ५) गरा शब्द कुन नृत्य संग सम्बन्धित छ ?
- ६) कौरा नृत्यको आरम्भमा देवि देउतालाई गरिने प्रार्थनालाई के भनिन्छ ?
- ७) एउटा मात्र हात प्रयोग हुने मुद्रालाई के भनिन्छ ?
- ८) असंयुक्त हस्त मुद्रा कति प्रकारका हुन्छन् ?
- ९) नृत्यमा खुट्टाका कति वटा स्थिर पदहरु हुन्छन् ?

समूह“ख”

छोटो उत्तर आउने प्रश्न

(५ × ५ = २५)

- १) धिमाल नाचको छोटकरीमा परिचय दिनुहोस् ?
- २) शास्त्रीय नृत्यबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
- ३) हस्त संचालन भन्नाले के बुझिन्छ ? उल्लेख गर्नुहोस् ।
- ४) तलका शब्दहरुको व्याख्या गर्नुहोस् ।
अंग संचालन, तोडा
- ५) त्रिताललाई कर्णाटक ताल पद्धति अनुसार लिपिबद्ध गर्नुहोस् ।

समूह“ग”

लामो उत्तर आउने प्रश्न

(२ × ८ = १६)

- १) कथक नृत्य र भरतनाट्यम् नृत्यविच तुलना गर्नुहोस् ।
- २) पाद मुद्रा भन्नाले के बुझिन्छ ? यसका प्रकारहरु सहित विवेचना गर्नुहोस् ।

४. तेस्रो समूहका विषयहरूको विशिष्टिकरण तालिका र नमूना प्रश्नहरू

CHEMISTRY

Specification Grid 2077

Grade: 11

Subject: Chemistry Theory (Che. 301)

SN	Content Area	Working hour	Competency level																Unit wise Marks						
			Remembering				Understanding				Applying				Higher Ability										
			MCQ		SAQ		MCQ		SAQ		LAQ		MCQ		SAQ		LAQ			MCQ		SAQ		LAQ	
			No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks		No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks
1	Physical chemistry	48	2	2	2	10	5	5	1	5	1	8	3	3	2	10	1	8	1	1	3	15	1	8	28
2	Inorganic chemistry	35																							20
3	Organic chemistry	30																							18
4	Applied chemistry	15																							9
Total		128	12				18				21				24				75						

Item format plan					
S.N.	Type of item	Score per item	Total item	Total score	Time
1	Multiple Choice Questions	1	11	11	25 minutes
2	Short Question Answer	5	8	40	155 minutes
3	Long Question Answer	8	3	24	
Grand Total			22	75	3 hours

Remarks:

- Item format in composite should be met as per the specification grid.
- Designated weightage of the units/content areas should be met.
- In the case of SAQ and LAQ, these should ensure that 1 mark will be assigned per element expected as correct response.
- The distribution of cognitive domain of questions should be nearly 15% knowledge/remembering, 25% understanding, 30% applying and 30% higher ability level. Higher ability includes analyzing, evaluating and creating level.
- SAQ and LAQ can be structured (have two or more sub-items). SAQ and LAQ can be distributed to two or more cognitive behaviors.
- In such case these will be added to their respective cognitive behavior. In sum the distribution of cognitive behavior should be approximately to the required distribution. In the case of SAQ there will be 2 "OR" questions and in the case of LAQ there will be 1 "OR" question.

Model questions

Grade XI

Subject: Chemistry (Theory)

Subject Code : Che. 301

Full marks: 75

Time :3 hours

Attempt all questions

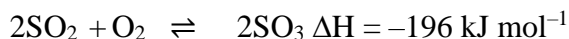
Group 'A'

Circle the best alternative to the following questions.

(11×1 = 11)

1. How many atoms are there in two molecules of water?
  - a. 3
  - b. 4
  - c. 5
  - d. 6
2. What is the number of moles of ammonia gas formed when 0.5 mole of nitrogen gas is reacted with excess of hydrogen gas?
  - a. 0.5
  - b. 1
  - c. 2
  - d. 3
3. Which of the following bonding is responsible for the solubility of ammonia gas in water?
  - a. Hydrogen bonding
  - b. Ionic bonding
  - c. Covalent bonding
  - d. Van der Waals' force
4. What happens when Sulphur dioxide (SO_2) gas is passed through an acidified solution of hydrogen sulfide (H_2S) gas?
  - a. SO_2 is oxidized to Sulphur
  - b. H_2S is reduced to Sulphur
  - c. SO_2 is oxidized to H_2SO_4
  - d. SO_2 is reduced to Sulphur

5. Which of the following property of crystalline substance describes the similar chemical composition?
- Isotopism
  - Isotopism
  - Allotropism
  - Isomorphism
6. SO_3 gas is formed as an intermediate during the manufacture of Sulphuric acid by contact process. The formation of Sulphur trioxide from sulfur dioxide and oxygen is reversible.

Which conditions of pressure and temperature favor the reverse reaction?

- High pressure and high temperature
  - High pressure and low temperature
  - Low pressure and high temperature
  - Low pressure and low temperature
7. Which is the correct order of ease of carbon dioxide production by heating the Group II metal carbonates?
- $\text{MgCO}_3 > \text{BeCO}_3 > \text{CaCO}_3 > \text{RaCO}_3$
  - $\text{CaCO}_3 > \text{MgCO}_3 > \text{BeCO}_3 > \text{RaCO}_3$
  - $\text{BeCO}_3 > \text{MgCO}_3 > \text{CaCO}_3 > \text{BaCO}_3$
  - $\text{BeCO}_3 < \text{MgCO}_3 < \text{CaCO}_3 < \text{RaCO}_3$
8. Which of the following is related to Batch process?
- Requires high- cost equipment
  - Can -not be controlled easily
  - Generally available in fully automated plant
  - Involves sequence of steps followed in specific order
9. Sodium-glucose pump is an example of
- Primary active transport protein
  - Secondary active transport protein
  - Primary passive transport protein

- d. Secondary passive transport protein
10. An intermediate compound X is formed during the production of urea through ammonia/carbon dioxide technology. What is the molecular formula of X?
- $\text{NH}_2\text{COONH}_2$
  - $\text{NH}_2\text{COONH}_4$
  - $\text{NH}_4\text{COONH}_2$
  - $\text{NH}_4\text{COONH}_4$
11. Which of the following are recycled in the manufacture of sodium Carbonate by Solvay's process?
- CO_2 and NH_4Cl
  - CO_2 and NH_3
  - NaCl and CaO
  - NaCl and NH_3

Group 'B'

Give short answer to the following questions.

(8 × 5=40)

1. An element X has 2 electrons in K shell, 8 electrons in L shell and 5 electrons in M shell.
- Identify the element X and write the number of protons and electrons in it. [3]
  - Size of X^{3-} ion is greater than that of X atom though both contain the same number of protons. Give reason [1]
  - Write down the formula of one of the compounds of X where X is in -3 oxidation state. [1]

OR

Know-how about ionization energy (IE) of elements is crucial aspect in the study of chemical bonding whether they form ionic or covalent bond. The first ionization energies of period second elements are given below

of elements								
ionization energy(kJ/mol)								

- i. Define first ionization energy. [1]
  - ii. Name a factor that affects the value of IE. [1]
  - iii. Which of the element is most difficult to ionize? [1]
  - iv. Why is there steep rise in IE from carbon to nitrogen? [2]
2. When electricity is passed through the molten NaCl in the presence of CaCl₂ in the ration of 2:3 by weight using graphite anode and iron cathode as electrodes, sodium metal is deposited at cathode and chlorine gas is liberated at anode in the electrolytic cell
- i. Define electrolytic cell. [1]
  - ii. Find the mass of sodium metal deposited at cathode when 0.1 ampere of current is passed for half an hour and the process has 75% efficiency. [2]
  - iii. Why does calcium metal not deposit instead of sodium at the cathode? [1]
  - iv. Aqueous solution of sodium chloride cannot be instead of molten sodium chloride for the same intended product? Give reason. [1]
3. Derive the relationship between K_p and K_c . Give one example of chemical reaction where K_p is greater than K_c [4+1]

OR

- Derive the ideal gas equation $PV=nRT$ where the symbols have their usual meaning. State two conditions under which behavior of real gas approaches that of an ideal gas. [3+2]
4. Concentrated sulphuric acid can be used in the laboratory to produce hydrogen chloride gas by the reaction with solid sodium chloride.
- i. Hydrogen iodide is not produced by the same method as for hydrogen chloride. Why? [1]
  - ii. What is the difference between hydrogen chloride gas and hydrochloric acid? [2]
  - iii. How could you identify the bottle containing HCl using ammonia gas? [2]
5. Depending upon the nature of minerals present in the ores, calcination and roasting are mainly used for the conversion of ores into their respective oxides.
- i. What do you mean by roasting and calcination in the metallurgical process? [2]

- ii. Name the vessel in which roasting is carried out [1]
  - iii. Write the name of two possible impurities that are removed in the roasting [2]
6. One of the examples of homologous series is given below.

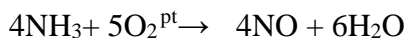
H
H ₂ OH
X
H ₂ CH ₂ CH ₂ OH

- i. Define homologous series. [1]
  - ii. Find the mass difference between successive member of above homologous series and calculate the molecular mass of X [2]
  - iii. What is the reason behind the highest boiling point but least solubility of the fourth member in the given series? [2]
7. An unsaturated hydrocarbon **B** upon treatment with Hydrogen bromide produces compound **C**. Compound **C** reacts with sodium metal in the presence of organic ether produces compound **D** of molecular formula C₆H₁₄.
- i. Give the chemical equations for the conversion of compound **B** to compound **C** and compound **C** to compound **D** [2]
  - ii. Write down the IUPAC name of compound **C** and **D** [2]
  - iii. Give the structural formula of positional isomer of compound **C** [1]
8. Urea is a very much demanded chemical fertilizer in agricultural country like Nepal because of the lack of domestic production. One of the raw materials for urea production is ammonia which is obtained from Haber's process.
- i. Draw a flow sheet diagram for the manufacture of Ammonia by Haber's-Bosch Process [3]
  - ii. What is the major challenge in establishing chemical industries in the countries like Nepal? Mention how such challenge can be strategically overcome? [2]

Group 'C'

Give long answer to the following questions (3× 8=24)

9. In the presence of platinum catalyst ammonia is oxidized to nitric oxide. The reaction is given below.

- Calculate the mass of Nitric oxide produced by the reaction of 2 mole of ammonia with 2 moles of oxygen. [2]
  - What is the importance of limiting reactant in chemical calculation? [1]
  - If 2 moles of ammonia produce 50 grams of water upon reaction with excess of ammonia. what is the percentage yield of the reaction? [2]
  - Calculate the volume of HCl gas required at 20°C and 750mm Hg pressure which can completely react with 2 mole of ammonia gas to produce ammonium chloride [3]
10. Oxygen is the third most abundant element by mass which readily forms oxides with other elements. Some of the oxides are given below

Na ₂ O	Al ₂ O ₃	CO	SO ₂	Fe ₃ O ₄	H ₂ O ₂
-------------------	--------------------------------	----	-----------------	--------------------------------	-------------------------------

- Identify the acidic oxide, basic oxide, neutral oxide and mixed oxide from the above table [4]
- Write two chemical equation to prove that the particular oxide is amphoteric in nature. [2]
- Why is CO a harmful gas? [1]
- Write any one industrial applications of oxygen gas. [1]

OR

Sulfuric acid is one of the largest volumes of industrial chemical produced in the world. Over the last decades the contact process has been used to produce sulfuric acid, replacing the traditional (Lead Chamber) process.

- Write the four steps of chemical equation for the manufacturing of sulphuric acid by contact process starting from iron sulfide. [4]
- Give any two chemical equations in which sulphuric acid acts as precipitant and dehydrating agent. [2]

- iii. Write the chemical equation producing fertilizer using H_2SO_4 [1]
- iv. Why does H_2SO_4 always act as an oxidizing agent? [1]
- 11. An alkene X undergoes ozonolysis and gives two compounds Y and Z of molecular formula $\text{C}_3\text{H}_6\text{O}$. Y and Z are functional isomers of each other
  - i. Write the two-steps chemical equation for the conversion of X into Y and Z. [2]
  - ii. Write the structural formula of Y and Z. Why are they called functional isomers? [3]
  - iii. What happens when hydrogen gas in the presence of nickel catalyst is passed over X? [1]
  - iv. What is the application of ozonolysis in the organic reaction mechanism? [1]
  - v. How can you prove chemically the compound X is unsaturated? [1]

End

अर्थशास्त्र

विशिष्टिकरण तालिका

कक्षा ११

प्रश्न योजना तथा अङ्कभार वितरण

एकाई	विषय क्षेत्र	पाठ्य भार	ज्ञान			बोध			प्रयोग			उच्च दक्षता			जम्मा प्रश्न			जम्मा सख्या	जम्मा भार
			अ. छोटो	छोटो	लामो	अ. छोटो	छोटो	लामो	अ. छोटो	छोटो	लामो	अ. छोटो	छोटो	लामो	अ. छोटो	छोटो	लामो		
१	अर्थशास्त्रको आधारभूत अवधारण र साधनको वितरण	८	१				१								१	१	०	२	६
२	सुक्ष्म अर्थशास्त्र	३८					१		१	१	१		१		१	३	१	५	२४
३	समष्टि अर्थशास्त्र	२५	१	१		१				१					२	१	१	४	१५
४	विकास अर्थशास्त्र	८	१										१		१	१	०	२	६
५	नेपालको अर्थव्यवस्था	२८	१			१			१	१				१	३	१	१	५	१६
६	परिमाणात्मक पद्धति	१३	१						१			१	१		३	१	०	४	८
		१२०	५	१	०	२	२		३	२	२	१	३	१	११	८	३	२२	७५

प्रश्नका प्रकारहरू	सोधिने सङ्ख्या	पूर्णाङ्क
अति संक्षिप्त प्रश्न	११	११
छोटा उत्तर आउने प्रश्न	८	४०
लामो उत्तर आउने प्रश्न	३	२४
प्रश्नका प्रकारहरू	सोधिने सङ्ख्या	पूर्णाङ्क

द्रष्टव्य :

११. अति छोटो प्रश्न १ अङ्कका हुने छन् र सकेसम्म सबै एकाइ समेटिने गरी ११ प्रश्न रहने छन् ।
१२. छोटो प्रश्न ५ अङ्कका हुने छन् र सकेसम्म सबै एकाइको प्रतिनिधित्व हुने गरी ८ प्रश्न रहने छन् साथै कुनै दुई प्रश्नमा विकल्प दिन सकिनेछ ।
१३. लामो प्रश्न ८ अङ्कका हुने छ र ३ प्रश्न रहने छन् साथै कुनै एक प्रश्नमा विकल्प दिन सकिनेछ ।
१४. ज्ञान तहमा पूर्णाङ्कका २० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी, उच्च दक्षता तहमा २० प्रतिशतमा नघट्ने गरी र अन्य तहमा आवश्यकतानुसार प्रश्न रहने छन् ।
१५. सबै तहमा विषयको प्रकृति र आवश्यकतानुसार अति छोटो, छोटो र लामो प्रश्न रहने छन् । सबै तहमा सबै खालका प्रश्न रहनुपर्ने अनिवार्यता हुँदैन । उच्च दक्षता अन्तर्गत विश्लेषण, मूल्याङ्कन र सिर्जनात्मक तहका प्रश्न रहनेछन् ।

Eco. 303]

अर्थशास्त्र (Economics)

नमुना प्रश्न पत्र २०७७ (Model Question 2077)

कक्षा (Grade): XI

समय(Time) : 3 Hrs.

पूर्णाङ्क (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्नेछ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ । (The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् (Attempt All Questions.)

(11 x 1 = 11)

1. आर्थिक वस्तु भनेको के हो ?

What is an economic good?

2. यदि माग फलन : $Q_d = 150 + 10P$ र पूर्ति फलन: $Q_s = 300 - 20P$ भए सन्तुलित मूल्य पत्ता लगाउनुहोस् ।

If demand function is: $Q_d = 150 + 10P$ and supply function is: $Q_s = 300 - 20P$, find the equilibrium price.

3. बन्द अर्थतन्त्र भनेको के हो ?

What is the closed economy?

4. व्यययोग्य आय कसरी गणना गरिन्छ ?

How is the disposable income calculated?

5. आर्थिक विकास भनेको के हो ?

What is the economic development?

6. नेपाली अर्थतन्त्रका कुनै दुई विशेषता लेख्नुहोस् ।

Write any two features of Nepalese Economy.

7. कृषि क्षेत्रमा खनिज सम्पदाका कुनै दुई उपयोग उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention any two uses of mineral resources in the agriculture sector.

8. इन्टरनेटका कुनै दुई उपयोग लेख्नुहोस् ।

Write any two applications of internet.

9. अर्थशास्त्रमा गणितको कुनै दुई प्रयोग लेख्नुहोस् ।

Write any two uses of Mathematics in Economics.

10. $3x^2$ को डिफरेन्सियल गुणाङ्क पत्ता लगाउनुहोस् ।

Find the differential coefficient of $3x^2$.

11. दुई बिन्दुहरू A(2, 3) र B(5, 7) बाट जाने सिधा रेखाको भुकाव पत्ता लगाउनुहोस् ।

Find the slope of the straight line passing through the points A(2, 3) and B(5, 7).

समूह ख (Group B)

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

(8 x 5 = 40)

12. मार्शलको अर्थशास्त्रको परिभाषा व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the Marshallian definition of economics.

अथवा (Or),

श्रम भनेको के हो ? यसका विशेषताहरू व्याख्या गर्नुहोस् ।

What is labour? Explain its features.

(1+4=5)

13. मागको नियम व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the law of demand.

14. दिइएको तालिकाको आधारमा तलका प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् ।

Answer the following questions based on the given table.

(2.5+2.5=5)

मूल्य (रु./के.जी.) [Price(Rs./Kg.)]	5	10	15
पूर्ति परिमाण (के.जी.)	1	2	3

[Quantity supplied (Kg.)]			
---------------------------	--	--	--

क. वस्तुको मूल्य रु. ५ बाट वृद्धि भएर रु. १५ हुँदा पूर्तिको लोच पत्ता लगाउनुहोस् ।

Find the elasticity of supply when the price of a commodity increases from Rs.5 to Rs. 15.

ख. वस्तुको मूल्य रु. १५ बाट घटेर रु. १० हुँदा पूर्तिको लोच पत्ता लगाउनुहोस् ।

Find the elasticity of supply when price of a commodity decreases from Rs. 15 to Rs. 10.

15. दिइएको तालिकाको आधारमा तलका प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् ।

Answer the following questions based on the given table:

(2+1.5+1.5=5)

उपभोग गरिएको वस्तुका एकाइ (Unit of commodity consumed)	कुल उपयोगिता (Total utility)	सीमान्त उपयोगिता (Marginal utility)
1	5	
2	9	
3	12	
4	14	
5	15	
6	15	
7	14	
8	12	

क. दिइएको तालिका पूरा गर्नुहोस् ।

Complete the given table.

ख. पूरा गरिएको तालिकाबाट कुल र सीमान्त उपयोगिता वक्ररेखा रचना गर्नुहोस् ।

Draw the total and marginal utility curves from the completed table.

ग. कुल र सीमान्त उपयोगिता वक्ररेखाबिचको सम्बन्ध देखाउनुहोस् ।

Show the relationship between total and marginal utility curves.

16. मुद्राका कार्यहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention the functions of money.

17. नेपाल आर्थिक विकासको प्रक्रियामा पछि पर्नुका कारणहरूको लेखाजोखा गर्नुहोस् ।

Evaluate the causes of Nepalese economy lagging behind in the process of economic development.

18. जलवायु परिवर्तनले नेपालको अर्थतन्त्रमा पारेका प्रभावहरू व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the effects of climate change in the economy of Nepal.

19. बिन्दु A (-5, 10) बाट पारहुने तथा दुवै अक्षमा बराबर खण्ड बनाउने सिधा रेखाको समीकरण पत्ता लगाउनुहोस् ।

Find the equation of straight line which passes through the point A (-5, 10) and makes equal intercepts on both axes.

अथवा (Or),

यदि कुनै एउटा वस्तुको दिइएको उत्पादन फलन : $Q = 4L + 3L^2 + 7L^3$ छ भने तलका प्रश्नहरू समाधान गर्नुहोस् ।

If the production function is given by : $Q = 4L + 3L^2 + 7L^3$, then solve the following questions):

क. सीमान्त उत्पादन फलन पत्ता लगाउनुहोस् ।

Find marginal production function.

ख. श्रम ५ एकाइ हुँदाको सीमान्त उत्पादन पत्ता लगाउनुहोस् ।

Find the marginal product when unit of labour is 5.

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions) (3 X 8 = 24)

20. दिइएको तालिकाको आधारमा तलका प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् ।

Answer the following questions based on the given table:

जग्गा रोपनीमा (Land in Ropanies)	श्रमका एकाइ (Unit of Labour)	कुल उत्पादन के.जी.मा (Total product in Kg.)	औसत उत्पादन के.जी.मा (Average product in Kg.)	सीमान्त उत्पादन के.जी.मा (Marginal product in Kg.)
15	0	-	-	-
15	1	10		
15	2	30		
15	3	60		
15	4	80		
15	5	90		
15	6	90		
15	7	80		
15	8	60		

क. औसत र सीमान्त उत्पादन गणना गरी तालिका पूरा गर्नुहोस् ।

Complete the table by computing the average product and marginal product.

ख. उत्पादनका तीनवटा चरणहरूलाई रेखाचित्रमा देखाई व्याख्या गर्नुहोस् ।

Show the three stages of production in a diagram and explain.

21. नेपाल जस्ता विकासोन्मुख देशहरूमा राष्ट्रिय आय गणना गर्न किन कठिनाई हुन्छ । व्याख्या गर्नुहोस् ।

Why measurement of national income is more difficult in developing countries like Nepal? Explain.

22. नेपालमा कृषिको आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरणमा भएका प्रयासहरूको लेखाजोखा गर्नुहोस् ।

Evaluate the efforts made for the modernization and commercialization of agriculture in Nepal.

अथवा (Or),

नेपालको आर्थिक विकासमा औद्योगिक क्षेत्रको भूमिका समीक्षा गर्नुहोस् ।

Examine the role of industrial sector in the economic development of Nepal.

The End

पर्यटन तथा पर्वतारोहण

कक्षा : ११

विषय सङ्केत : Tms. 305 (कक्षा ११)

विशिष्टिकरण तालिका

एकाइ	पाठ्यवस्तु	Working Hrs.	ज्ञान र बोध			व्यवहारिक सीप			उच्च दक्षता			जम्मा प्रश्न संख्या			जम्मा प्रश्न	अंकभार			जम्मा अंक
			अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो		अति छोटो	छोटो	लामो	
१.	पर्यटनको अवधारणा	5	6	1	1	1	3	0	2	1	1	9	5	2	16	9	25	16	1
२.	पर्यटनका आयाम	8																	5
३.	पर्यटनको उद्भव र विकास	8																	6
४.	पर्यटन सङ्गठन	8																	5
५.	पर्यटन बजार व्यवस्थापन	8																	6
६.	नेपालमा पर्यटन	8																	6
७.	पर्यटनको प्रभाव	11																	9
८.	साहसिक पर्यटनको परिचय	4																	1
९.	पर्वतारोहण पर्यटनको परिचय	4																	1
१०.	नेपालमा पर्वतारोहण पर्यटन	12																	9
११.	पर्वतारोहणसम्बन्धी आधारभूत कुरा	4																	1
	जम्मा	80	6	1	1	1	3	0	2	1	1	9	5	2	16	9	25	16	50

Remarks:

- Item format in composite should be met as per the specification grid.
- Weightage in each unit should be met, but ± 2 marks variation will be allowed within units. But cannot be nil.
- SQ and LQ can be structured (have two or more sub-items). SQ and LQ can be distributed to two or more cognitive behaviors. In such case these will be added to their respective cognitive behavior. In sum the distribution of cognitive behavior should be approximately to the required distribution.
- The distribution of questions based on cognitive domain will be nearly 40% Knowledge and Understanding, 30% applying/skill and 30% higher ability level. Higher ability level covers analyzing, evaluating and creating
- In the case of short question there will be 2 "OR" questions and in the case of long question there will be 1 "OR" question.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practical.
The figures in the margin indicate full marks.

Group: A

Write Very short answer to the following Questions. 9x1=9

17. Define tourism.
18. What is mass tourism?
19. What do you understand by 'the market' in tourism?
20. List out the name of National Parks situated in Terai region of Nepal.
21. Define eco-tourism.
22. What is adventure tourism?
23. Write down the name of any two mountain peaks above 8000mt height.
24. Point out any two major health problems to be faced during mountaineering expedition.
25. Mention any two risks of mountaineering.

Group: B

Write Short answer to the following Questions. 5x5=25

26. Define motivation and describe the distinct characteristics of allocentric and psychocentric tourist' motivation.
27. Assess the major challenges of the global tourism development in recent time.
28. Explain the role of Nepal Tourism Board in tourism product marketing.
29. Segregate Nepalese tourism market on different bases.
30. Write the impact of homestay tourism in Nepal.

Group: C

Write Long answer to the following Questions. 2x8=16

31. Define adventure tourism and explain its features.
32. Describe the requirements and process of mountaineering expedition in Nepal.

Marketing

Specification Grid

Grid for Grade: XI

S.N. Unit	Content/Domain Area	knowledge			Comprehension			Application			Higher ability			Total Question			Marks	weightage
		Very short	Short	Long	Very short	short	Long	Very short	Short	Long	Very Short	Short	Long	Very Short	Short	Long		
1	INTRODUCTION OF MARKETING	2			2	1				1				4	1	1	17	30
2	EVOLUTION OF MARKETING CONCEPT																	
3	MARKETING MIX AND ITS COMPONENTS	2			1				1	1				3	1	1	16	26
4	COMPONENTS OF MARKETING																	
5	MARKETING FUNCTIONS	1	1		1						1	1		1	3	1	24	40
6	MARKETING ENVIRONMENT																	
7	BUYER BEHAVIOUR AND BUYING DECISION	2			1	1			1				1	3	3		18	24
8	MARKETING INFORMATION SYSTEM																	
Total		7	1	-	4	3			2	2		2	1	11	8	3	75	120

Notes:

- The alternative short and long questions will be asked from appropriate chapters taking in to account the nature, depth and coverage of the contents.

12. Very short question will be of one (1) mark and there will be eleven (11) questions from each of the chapters to the possible extent.
13. Short question will be of five (5) marks and there will be ten (8) questions from each of the chapters to the possible extent. All the questions shall be compulsory. However, two alternative questions will be added to any two questions among the total questions asked.
14. There will be three long questions carrying eight (8) marks. All the questions shall be compulsory. However, one alternative question will be added to any one of the three questions.
15. The weightage of the question shall not exceed twenty percent in knowledge level, no less than 20 percent in higher efficiency and in other level question may be asked as per necessity.

Types of Question

Types of Question	Numbers of Question	Total marks
Very short answer type	11	$11 \times 1 = 11$
Short answer type	8	$8 \times 5 = 40$
Long answer type	3	$3 \times 8 = 24$

Note: Numbering of the questions should be arranged from first very short questions (Q.N. 1 to 11), short answer questions (Q.N. 12 to 19) and long answer questions (Q.N. 20 to 22).

[Mar. 307]
बजारशास्त्र (Marketing)
नमुना प्रश्न पत्र २०७७ (Model Question 2077)

कक्षा (Grade): XI

समय(Time) : 3 Hrs.

पूर्णाङ्क (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्नेछ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ । (The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् (Attempt All Questions) (11 x 1 = 11)

1. बजारशास्त्र भनेको के हो ?
What is marketing?
2. बजारशास्त्रको उपभोक्ता प्रतिको कुनै दुई महत्व उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any two importance of marketing towards customer.
3. बजारशास्त्रको आधुनिक अवधारणको व्याख्या गर्नुहोस् ।
Explain modern marketing concept.
4. बजारशास्त्रको वस्तु अवधारणा र विक्रय अवधारणा बीचको कुनै दुई भिन्नता देखाउनुहोस् ।
List out any two differences between product concept and selling concept of marketing
5. बजारशास्त्र समिश्रणको अर्थ लेख्नुहोस् ।
Write the meaning of marketing mix.
6. माग चाहना भन्दा कसरी भिन्न छ ?
How demand is different from want?

7. बजारलाई परिभाषित गर्नुहोस् ।
Define Market.
8. वितरण भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ ?
What is meant by distribution?
9. खरिदकर्ताको अर्थ लेख्नुहोस् ।
Write the meaning of buyer.
10. बजारशास्त्र सूचना प्रणालीका कुनै दुई विशेषताहरु उल्लेख गर्नुहोस् ।
List any two features of Marketing Information system.
11. आन्तरिक अभिलेख प्रणालीको अवधारण व्याख्या गर्नुहोस् ।
Explain the concept of internal records.

समूह ख (Group B)

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

(8 x 5 = 40)

12. बजारशास्त्र अध्ययनका विभिन्न अवधारणाहरु व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the different approaches to the study of marketing.

अथवा(Or)

बजारशास्त्रको ऐतिहासिक विकासक्रमका बारेमा छलफल गर्नुहोस् ।

Discuss the historical development of marketing.

13. तपाईंले आफ्नो करेसाबारीमा सागसब्जी उत्पादन गर्नु भएको छ र सागसब्जी विक्री गर्न चाहनुहुन्छ । तपाईं कसरी उक्त सागसब्जीको माग सृजना गर्नुहुन्छ ? व्याख्या गर्नुहोस् ।

If you have produced vegetables from your kitchen garden and you want to sell them. How do you create demand for vegetables?

Explain.

14. बजारशास्त्रको आन्तरिक वातावरणको व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the internal environment of marketing.

15. नेपालको सन्दर्भमा थोक विक्रेताका बजारशास्त्रसँग सम्बन्धित कार्यहरुको वर्णन गर्नुहोस् ।

Describe the marketing functions of wholesaler in the context of Nepal.

16. वितरण प्रणालीमा एजेन्ट र खुद्रा व्यापारीको महत्वमाथि समीक्षा गर्नुहोस् ।

Review the importance of agent and retailer in the distribution channel.

17. उपभोक्ताको खरिद प्रक्रियामा प्रभाव पार्ने तत्वहरु के के हुन् । तँपाईको विचारमा खरिदमा प्रभाव पार्ने महत्वपूर्ण तत्व कुन हो?

What are various factors affecting consumers buying decisions? In your opinion which factor is more influential?

18. Examine the need for studying buyer behavior.

खरिद व्यवहार अध्ययनको आवश्यकताको विवेचना गर्नुहोस् ।

19. बजारशास्त्रमा बौद्धिक प्रणालीको महत्व वर्णन गर्नुहोस् ।

Describe the importance of marketing intelligence system.

अथवा(Or)

Explain about the process of marketing research.

बजारशास्त्र अनुसन्धानका प्रक्रियाहरुको व्याख्या गर्नुहोस् ।

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions) (3 X 8 = 24)

20. बजारशास्त्रका विभिन्न अवधारणाहरुको व्याख्या गर्नुहोस् । तपाईंको विचारमा अहिलेको सन्दर्भमा बजारशास्त्रको कुन अवधारणा बढी प्रचलित छ ?

Discuss about the various types of marketing concept. From your view point which concept is popular in present scenario?

21. बजारका विभिन्न प्रकारहरु उदाहरण सहित छलफल गर्नुहोस् साथै नेपाली बजारका विशेषता व्याख्या गर्नुहोस् ।

Discuss different types of market with suitable example. Also, explain the features of Nepalese market.

22. बजारशास्त्रका बृहत तथा अनियन्त्रित वातावरणको अवधारणा र विशेषताहरु छलफल गर्नुहोस् । बजारशास्त्र व्यवस्थापकलाई किन यसको अध्ययन जरुरी छ ? व्याख्या गर्नुहोस् ।

Discuss the concept and features of macro or uncontrollable environment of marketing. Why marketing manager needs to study of it? Explain.

अथवा (Or)

संस्थागत खरिदकर्ताका खरिद प्रक्रियाहरु व्याख्या गर्नुहोस् । संस्थागत खरिद व्यवहारलाई प्रभाव पार्ने प्रमुख तत्वहरुको चर्चा गर्नुहोस् ।

Explain the buying process of an organizational buyer. Also explain the major determinants of organizational buying behavior.

बुढ्यौली तथा स्याहार शिक्षा

कक्षा ११ र १२

विषय सङ्केत : Gct. 309

विशिष्टिकरण तालिका

एकाइ	पाठ्यवस्तु	पाठ्य भार	ज्ञान र बोध			व्यवहारिक सिप			उच्च दक्षता			जम्मा प्रश्न संख्या			जम्मा पश्न	अंकभार			जम्मा अंक
			अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो		अति छोटो	छोटो	लामो	
१.	बुढ्यौलीको परिचय	18	6	3	1	3	4	0	2	1	2	11	8	3	22	11	40	24	12
२.	बुढ्यौलीको जनसाङ्ख्यिक अवस्था	11																	6
३.	वृद्धावस्थाका बारेमा सामाजिक तथा सांस्कृतिक दृष्टिकोण	16																	9
४.	वृद्धावस्थामा हुने शारीरिक तथा मानसिक परिवर्तन	20																	13
५.	बुढ्यौली अवस्थामा देखापर्ने स्वास्थ्य समस्या	20																	13
६.	बुढ्यौलीमा सामाजिक सहयोग र पारिवारिक भूमिका	15																	8
७.	बुढापाकाको शारीरिक, नोवैज्ञानिक तथा सामाजिक आवश्यकता	20																	14
	जम्मा	120	6	3	1	3	4	0	2	1	2	11	8	3	22	11	40	24	75

द्रष्टव्य :

- सामान्य तथा ज्ञान र बोध तहका प्रश्न ४० प्रतिशत, प्रयोग तथा सिप तहका प्रश्न ३० प्रतिशत र उच्च दक्षताका प्रश्न ३० प्रतिशत हुने छन् । तर संज्ञानात्मक क्षेत्रका तहहरुभित्र समेत +२ हुने गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिने छ ।
- एकाइभित्रको समूहको जम्मा अंकमा फरक नपर्ने गरी समूह भित्रका एकाइमा +२ फरक गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिनेछ तर प्रत्येक एकाइबाट प्रश्न सोधिने गरी विषयवस्तुको वैधता कायम गर्नु पर्नेछ ।
- छोटो प्रश्न र लामो प्रश्नमा एक भन्दा बढी उप प्रश्नहरु पनि सोध्न सकिने छ ।
- उच्च दक्षता अन्तर्गत विश्लेषण, मूल्यांकन र सिर्जना रहने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।
- छोटो प्रश्नहरु मध्ये कुनै दुई ओटा अथवा प्रश्न र लामो प्रश्नमा एउटा अथवा प्रश्न सोधिने छ ।

नमूना प्रश्नहरू
समूह “क”

अति छोटो उत्तर आउने प्रश्न

(११ × १ = ११)

१. बुढ्यौली शिक्षाको अध्ययनले कस्तो नागरिक तयार हुन्छ ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
२. जेरोन्टलोजी शब्द आविकार गर्ने व्यक्ति को हुन् ?
३. विश्वमा सबै भन्दा बढी ज्येष्ठ नागरिक भएको मुलुक कुन हो ?
४. नेपालमा ज्येष्ठ नागरिकको संख्या दश प्रतिशत हुनुले के कुरालाई बुझाउँछ ?
५. धर्मकर्म गर्नाले बुढेसकालमा हुने मुख्य फाइदा के हो ?
६. गृहस्थ आश्रमको मुख्य उद्देश्य के हो ?
७. ज्येष्ठ नागरिकलाई गरिने दुर्व्यवहारले के लाई बुझाउँछ ?
८. परिवारमा ज्येष्ठ नागरिकको मुख्य रेखदेख कसले गर्दछ ?
९. सामाजिक सहयोगको कुनै एक आवश्यकता उल्लेख गर्नुहोस् ।
१०. नेपालमा ६० वर्ष भन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिकलाई मासिक कति वृद्धभत्ता दिईन्छ ?
११. बुढेसकालमा कस्तो शारीरिक व्यायम गर्नु पर्दछ ?

छोटो उत्तर आउने प्रश्न

(५ × ५ = ४०)

१. बुढ्यौली जनसंख्या मापन गर्ने विधिहरू के के हुन् ? छोटकरीमा लेख्नुहोस् ।
२. बुढ्यौली शिक्षाको आवश्यकता किन रहेको छ ? उल्लेख गर्नुहोस् ।
३. नेपालमा ज्येष्ठ नागरिकको जनसांख्यिक अवस्थाका सम्बन्धमा संवाद तयार पार्नुहोस् ।
४. बाबु आमाको स्याहार सम्बन्धी हाम्रा सामाजिक मुल्यमान्यताको चर्चा गर्नुहोस् ।
५. बुढ्यौली अवस्थामा देखिने मानसिक समस्याहरूका बारेमा लेख्नुहोस् ।
६. बुढ्यौली अवस्थामा हुने सामाजिक भ्रमहरूका बारेमा लेख्नुहोस् ।
७. ज्येष्ठ नागरिकका आवश्यकताहरूको सूची तयार गर्नुहोस् ।
८. बुढेसकाल आवश्यक पर्ने अनौपचारिक सहयोगको महत्व उल्लेख गर्नुहोस् ।

समूह “ग”

लामो उत्तर आउने प्रश्न

(३ × ८ = २४)

१. बुढेसकालमा आइपर्ने शारीरिक समस्याहरूको विश्लेषण गर्नुहोस् ।
२. बुढेसकालमा स्वास्थ्य समस्याहरूको बारेमा चर्चा गर्नुहोस् ।
३. ज्येष्ठ नागरिकहरूका आवश्यकताहरूको सम्बन्धमा विवेचना गर्नुहोस् ।

वाद्यवादन

कक्षा : ११

विषय सङ्केत : Voc. 313 (कक्षा ११)

विशिष्टिकरण तालिका

कक्षा ११

एकाइ	पाठ्यवस्तु	पाठ्य भार	ज्ञान र बोध			व्यवहारिक सीप			उच्च दक्षता			जम्मा प्रश्न संख्या			जम्मा पश्न	अंकभार			जम्मा अंक
			अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो		अति छोटो	छोटो	लामो	
१	वाद्यवादनको परिचय र परिभाषा	18																	14
२	तबला/मृदङ्ग वादन	12																	6
३	ताल लिपि, ताल परिचय र लय ज्ञान	18																	14
४	नेपाली लोक वाद्यको परिचय	12																	6
५	मादलको अध्ययन	15																	8
६	तबला वादकहरू तथा नेपाली लोक वादकहरूको जीवनी	5	6	3	1	3	4	0	2	1	2	11	8	3	22	11	40	24	2
	जम्मा	80	6	3	1	3	4	0	2	1	2	11	8	3	22	11	40	24	50

द्रष्टव्य :

- सामान्य तथा ज्ञान र बोध तहका प्रश्न ४० प्रतिशत, प्रयोग तथा सिप तहका प्रश्न ३० प्रतिशत र उच्च दक्षताका प्रश्न ३० प्रतिशत हुने छन् । तर संज्ञानात्मक क्षेत्रका तहहरूभित्र समेत +२ हुने गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिने छ ।

- एकाइभित्रको समूहको जम्मा अंकमा फरक नपर्ने गरी समूह भित्रका एकाइमा +२ फरक गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिनेछ, तर प्रत्येक एकाइबाट प्रश्न सोधिने गरी विषयवस्तुको वैधता कायम गर्नु पर्नेछ ।
- छोटो प्रश्न र लामो प्रश्नमा एक भन्दा बढी उप प्रश्नहरू पनि सोध्न सकिने छ ।
- उच्च दक्षता अन्तर्गत विश्लेषण, मूल्यांकन र सिर्जना रहने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।
- छोटो प्रश्नहरू मध्ये कुनै दुई ओटा अथवा प्रश्न र लामो प्रश्नमा एउटा अथवा प्रश्न सोधिने छ ।

कक्षा – ११
विषय – वाद्यवादन

समूह“क”

अति छोटो उत्तर आउने प्रश्न

(९ × १ = ९)

- १) लय कति प्रकारका हुन्छन् ?
- २) तबलाको चाटी (किनारा) र स्याही (खरी) को प्रयोग किन गरिन्छ ?
- ३) त्रिताल कतिमात्राको ताल हो ?
- ४) अवनद्ध वाद्य अन्तर्गत आउने कुनै दुई लोक वाद्यको नाम लेख्नुहोस् ।
- ५) भ्याउरे ताललाई लिपिमा लेख्नुहोस् ।
- ६) ख्याली कति मात्राको ताल हो ?
- ७) पुरुसुङ्गे कसलाई भनिन्छ ?
- ८) पं. कालीप्रसाद शर्मा कुन वाद्यका मुर्धन्य कलाकार हुनुहुन्थ्यो ?
- ९) न्हुछेमान उंगोलको जन्म कहिले भएको थियो ?

समूह“ख”

छोटो उत्तर आउने प्रश्न

(५ × ५ = २५)

- १) कायदा भन्नाले के बुझिन्छ ? उदाहरण सहित लेख्नुहोस् ।
- २) तबलाको सुर मिलाउने (Tune) विधि बारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
- ३) त्रिताल परिचय सहित यसको ठेकालाई लिपिवद्ध गर्नुहोस् ।
- ४) वाद्य वर्गीकरण बारे छोटकरीमा लेख्नुहोस् ।
- ५) मादलको स-चित्र अंग वर्णन गर्नुहोस् ।

समूह“ग”

लामो उत्तर आउने प्रश्न

(२ × ८ = १६)

- १) तबलाको १० वर्णहरूको निकास विधि सम्बन्धमा प्रकाश पार्नुहोस् ।
- २) त्रितालको कुनै पनि कायदालाई ४ पल्टा र तिहाई सहित भातखण्डे ताल लिपिमा लेख्नुहोस् ।

Constitutional Law

Specification Grid- Grade 11

Plan for Question and distribution of marks covered

Unit	Content Area	Teaching Hours	Knowledge			Comprehension			Application			Higher ability			Total Question covered			Total Question	Total Marks
			VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L		
1	Concept & Definition of Constitution	8	1										1		1	1	0	2	6
2	Constitution Making Process	12								1		1			1	1	0	2	6
3	Types of Constitution	6				1				1					1	1	0	2	6
4	Fundamental Rights, Duties and Directive Principles and Policies of state	20	1						1					1	2		1	3	10
5	Power Distribution Structure of State	20				1					1				1	1	1	2	9
6	Structure of Federal Government	22		1				1				1			1	1	1	3	14

	under Constitution of Nepal.																		
7	Structure of State Government under Constitution of Nepal	8						1	1					1	1	0	2		6
8	Structure of Local level Government under constitution of Nepal	8		1				1						1	1	0	2		6
9	Security Agencies of Nepal under Constitution of Nepal	8				1	1							1	1	0	2		6
10	Commissions and Constitutional Bodies	8	1						1					1	1	0	2		6
		120	3	2	0	3	1	1	3	4	1	2	1	1	11	8	3	22	75

Notes:

- The alternative short and long questions will be asked from appropriate chapters taking in to account the nature, depth and coverage of the contents.

17. Very short question will be of one (1) mark and there will be eleven (11) questions from each of the chapters to the possible extent.
18. Short question will be of five (5) marks and there will be ten (8) questions from each of the chapters to the possible extent. All the questions shall be compulsory. However, two alternative questions will be added to any two questions among the total questions asked.
19. There will be three long questions carrying eight (8) marks. All the questions shall be compulsory. However, one alternative question will be added to any one of the three questions.
20. The weightage of the question shall not exceed twenty percent in knowledge level, no less than 20 percent in higher efficiency and in other level question may be asked as per necessity.

Types of Question

Types of Question	Numbers of Question	Total marks
Very short answer type	11	$11 \times 1 = 11$
Short answer type	8	$8 \times 5 = 40$
Long answer type	3	$3 \times 8 = 24$

Note: Numbering of the questions should be arranged from first very short questions (Q.N. 1 to 11), short answer questions (Q.N. 12 to 19) and long answer questions (Q.N. 20 to 22).

[Col. 317]

संवैधानिक कानून (Constitutional Law)

नमूना प्रश्न पत्र २०७७ (Model Question 2077)

कक्षा (Grade): XI

समय(Time) : 3 Hrs.

पूर्णाङ्क (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्नेछ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ । (The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् (Attempt All Questions.) (11 x 1 = 11)

1. संविधानवाद भनेको के हो
What is Constitutionalism?
2. संविधानसभाद्वारा बनाइएको संविधानलाई किन बढि प्रजातान्त्रिक मानिन्छ ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
Why the Constitution is more democratic made by Constitutional Assembly? Write in a sentence.
3. एकात्मक संविधानका कुनै दुई गुणहरू लेख्नुहोस् ।
Write any two merits of Unitary Constitution.
4. मौलिक हक भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ ।
What is Fundamental Rights?
5. राज्यको निर्देशक सिद्धान्त भनेको के हो ?
What is Directive Principles of State?
6. नेपालको संविधान अनुसार कसरी मौलिक हक हननको उपचार हुने व्यवस्था छ ?
What are the provision of Remedies in the violation of Fundamental rights according to the Constitution of Nepal?

7. एकात्मक शासन व्यवस्था र संघात्मक शासन व्यवस्थाको कुनै एक भिन्नता लेख्नुहोस्
Write a difference between Unitary Governance System and Federal Governance System
8. राष्ट्रपती र उपराष्ट्रपतीको पदावधिको संवैधानिक व्यवस्थाको बारेमा लेख्नुहोस्
Write the constitutional provisions about the tenure of President and Vice President
9. नेपालको संविधानअनुसार प्रधानन्यायाधिसलाई महाअभियोग लगाउन सकिने कुनै एक कारण लेख्नुहोस् ।
Write a cause to file motion of impeachment to the Chief Justice according to the Constitution of Nepal.
10. मुख्यमन्त्री नियुक्ती गर्ने शर्तहरू के के हुन् ?
What are the conditions for the appointment of Chief Ministers?
11. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको महत्व बारे दर्शाउनुहोस्
State the importance of Commission for Investigation of Abuse of Authority.

समूह ख (Group B)

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

- सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions) (8 x 5 = 40)
12. संविधानका मुख्य मुख्य विशेषताहरू बारे चर्चा गर्नुहोस्
Describe the major features of the Constitution
  13. कुन कुन प्रक्रियाबाट संविधान निर्माण गर्न सकिन्छ ? कुनै एक प्रक्रियाको बारेमा चर्चा गर्नुहोस्
What are the process to make Constitution? Discuss anyone of them.
  14. कठोर र नरम संविधान विच तुलना गर्नुहोस् ।
Compare between rigid and flexible constitution.
  15. नेपालको संविधान अनुसार न्यायाधिश नियुक्तीका व्यवस्थाहरूका बारेमा चर्चा गर्नुहोस् ।
Describe the provisions to appoint the Judge according to the Constitution of Nepal.

अथवा(or)

कस्तो अवस्थामा मौलिक हकहरुको हनन् हुन सक्छ? उल्लेख गर्नुहोस्

In which condition the fundamental rights derogates? Illustrate

16. शक्ति पृथकीकरणको सिद्धान्त अनुसार राज्यका कुन कुन अंगहरुको भूमिक उल्लेख गर्नुहोस् ।

Describe the role of state organ according to the Separation of Power.

17. कार्यपालिकाको कार्यहरुको के के हुन् ? लेख्नुहोस्

What are the functions of Executive body of the State? Write

18. नेपालको सुरक्षा परिषदको गठन र कर्तव्यको बारेमा संक्षिप्त चर्चा गर्नुहोस्

Briefly discuss the composition and role of Security Council of Nepal.

अथवा(or)

स्व शासन प्रणालीको महत्व बुदागत रुपमा लेख्नुहोस् ।

List the significance of Self-governance System.

19. राष्ट्रिय समावेशी आयोगको महत्वको बारेमा प्रकाश पार्नुहोस्

Mention the importance of National Inclusive Commission

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions) (3 X 8 = 24)

20. सबै मानव अधिकारहरु मौलिक हक होइनन् तर सबै मौलिक हक मानवअधिकार हुन् । विश्लेषणात्मक तर्क प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

"All human rights are not fundamental rights but all fundamental rights are Human Rights." Present analytical reason.

अथवा(or)

मौलिक हक र कर्तव्यको बारेमा छोटो निबन्ध लेख्नुहोस् ।

Write Short Essay on fundamental Rights and duties.

21. संघिय शासन प्रणाली भनेको के हो ? नेपालको संविधान अनुसार यसको गठन प्रक्रिया छोटकरीमा उल्लेख गर्नुहोस् ।

What is federal system of governance? Discuss its composition briefly under the constitution of Nepal.

22. कसरी न्यायिक समितिले स्थानिय स्तरमा साना अपराधिक कार्यहरुको छिनोफानो गर्दछ ? नेपालको संविधान अनुसार न्यायिक समितिको कार्य तथा शक्तिबो बारेमा व्याख्या गर्नुहोस् ।

How judicial committee deals the petty offences in the local level?

Discuss the functions and power of Judicial Committee according the existing Constitution of Nepal

संस्कृति

विशिष्टीकरण तालिका

कक्षा : ११

सैद्धान्तिक मूल्याङ्कन

प्रश्न योजना तथा अङ्कभार वितरण

एकाइ	क्षेत्र/एकाइ	पाठ्य घण्टा	ज्ञान			बोध			प्रयोग			उच्च दक्षता			जम्मा प्रश्न			जम्मा अंक
			अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	
१	नेपालकी समाज र संस्कृतिको अध्ययनका स्रोत	१२		-	-	१		-	१	१	-	-	-	-	२	१	-	७
२	प्राचिन नेपालमा सभ्यताको विकास(लिच्छवीकाल पूर्व)	१२	१	१	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	२	१	-	७
३	लिच्छविकालिन सभ्यता र संस्कृति	१८		-	-	-	१	-	-	-	-	-		१		१	१	१३

४	मध्यकालिन नेपाली सभ्यता	२८	२	-	-	१	-	१	-	-	-		१	-	३	१	१	१६
५	एकीकरण पछिको नेपाली समाज	१०	१	-	-		१	-	-	-	-	-	-	-	१	१	-	६
६.	वर्णाश्रम व्यवस्था र प्राचीन शिक्षा प्रणाली	८		-	-	-		-	-	-	-	-	१	-		१	-	५
७.	नेपालमा प्रचलित धार्मिक मतहरु	१४			-	१	१	-	१	-	-	१	-	-	३	१	-	८
८.	नेपालमा मनाईने प्रमुख चाडपर्व	१८	-	-	१	-	-	-	-	१	-		-	-		१	१	१३
	जम्मा	१२०	४	१	१	४	३	१	२	२		१	२	१	११	८	३	७५

द्रष्टव्य :

- सबै प्रश्न अनिवार्य हुने छन् ।
- अति छोटो प्रश्न १ अङ्कका हुने छन् र सकेसम्म सबै एकाइ समेटिने गरी ११ प्रश्न रहने छन् ।

- छोटो प्रश्न ५ अङ्कका हुने छन् र सकेसम्म सबै एकाइको प्रतिनिधित्व हुने गरी ८ प्रश्न रहने छन् । यसमा दुई ओटा विकल्प प्रश्न रहने छन् । विकल्प प्रश्न एकाइको पाठ्यभार र विषयवस्तुको प्रकृति हेरी सन्तुलन मिल्ने गरी दिनु पर्ने छ ।
- लामो प्रश्न ८ अङ्कका हुने छन् र ३ प्रश्न रहने छन् । यसमा एक विकल्प प्रश्न रहने छ ।

प्रश्नका प्रकारहरू

प्रश्नका प्रकारहरू	सोधिने सङ्ख्या	पूर्णाङ्क
अति संक्षिप्त प्रश्न	११	११
छोटा उत्तर आउने प्रश्न	८	४०
लामो उत्तर आउने प्रश्न	३	२४
जम्मा	२२	७५

[Cul.323]

संस्कृति (Culture)

नमूना प्रश्न पत्र २०७७ (Model Question 2077)

कक्षा (Grade): XI

समय(Time) : 3 Hrs.

पूर्णाङ्क (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्नेछ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ । (The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् (Attempt All Questions.)

(11 x1 = 11)

१. मूर्त र अमूर्त संस्कृति बीचको कुनै एक भिन्नता लेख्नुहोस् ।

Write any one difference between tangible and intangible culture.

२. नेपाली समाजको अध्ययनमा साहित्यिक स्रोतको कुनै दुई प्रयोग उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention any two uses of literary source in the study of Nepali society.

३. नेपालको पहिलो राजवंश कुन हो ?

Which is the first dynasty of Nepal?

४. किराँतीहरूलाई किन प्रकृतिको पुजारी भनिएको हो ?

Why are Kirati called nature worshippers ?

५. जयस्थिति मल्लका कुनै दुई सामाजिक सुधारहरू लेख्नुहोस् ।

Write any two social reforms of Jayasthiti Malla.

६. काठमाडौँ स्थित तलेजु भवानीको मन्दिर कुन राजाका पालामा बनेको हो ?

Who built Taleju Bhawani temple located in Kathmandu?

७. मध्यकालीन कलाका कुनै दुई विशेषताहरू प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

Write any two features of medieval art.

८. पृथ्वीनारायण शाहको कुनै एक महत्वपूर्ण दिव्य उपदेश लेख्नुहोस् ।

Write any one important divine counsel of Prithivi Narayan Shah.

९. वैष्णव सम्प्रदायको मुख्य मान्यता के हो ?

What is the major belief of Vaishnava cult?

१०. गौतम बुद्धको उपदेशबाट तपाईंको आफ्नो जीवनमा परेको कुनै एक प्रभाव उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention any one impact of preaching of Gautam Buddha in your life.

११. इस्लाम र ईसाई धर्म बीचका कुनै दुई भिन्नताहरु लेख्नुहोस् ।

Write two differences between Islam and Christian religion.

समूह ख (Group B)

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

(8 x 5 = 40)

१२. पुरातात्विक सम्पदाको अध्ययनमा के कस्ता स्रोतहरूको प्रयोग गर्नु उपयुक्त मानिन्छ ? उदाहरण सहित लेख्नुहोस् ।

What sources are appropriate to use while studying archeological heritage? Mention with examples.

१३. काठमान्डौं उपत्यकामा बस्ती विकास कसरी भएको थियो ? संक्षिप्त चर्चा गर्नुहोस् ।

How was settlement developed in Kathmandu Valley? Discuss in brief.

अथवा (Or)

मल्लकालीन कला संस्कृतिका विशेषता उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention the features of art and culture of Malla Period.

१४. लिच्छवि कालमा कला, साहित्य र भाषाको स्थान के कस्तो अवस्थामा थियो ? उल्लेख गर्नुहोस् ।

What was the status of art, literature and language in Lichhavi Period? Explain.

१५. अन्तर नगर सांस्कृतिक सम्बन्धले समग्र मध्यकालिन नेपाली सभ्यता विकासका लागि कसरी टेवा पुर्याएको थियो । कुनै पाँचवटा कारणहरु प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

How had inter municipal cultural relation played the important role to promote overall development of Medieval civilization of Nepal? Give any five reasons.

१६. नेपालको एकीकरण पछि नेपाली समाजमा देखापरेका परिवर्तनहरु बुझागर्त रुपमा लेख्नुहोस् ।

Write down the changes seen in Nepalese society after the completion of unification campaign of Nepal.

१७. “वर्णाश्रम व्यवस्थामा आधारित नेपाली समाज एक विशिष्ट समाज थियो । ” यस कथनलाई पुष्टि गर्नुहोस् ।

Nepalese society based on Varnashram was distinct. Prove this statement.

१८. बौद्ध धर्मका चतुर् आर्य सत्यले समाज र सस्कृतिको विकासमा के कस्तो भूमिका निवार्ह गरेको थियो ? लेख्नुहोस् ।

What role had played by four noble truths of Buddhism to develop society and culture? Write down.

१९. पारिवारीक उत्साह ल्याउने गरी चाडपर्व मनाउन तपाईं के कस्ता कार्यक्रमहरु गर्नुहुन्छ ? लेख्नुहोस् ।

What programs do you launch to generate family entertainment while observing festivals? Write.

अथवा (Or)

नेपाल अंग्रेज युद्धका परिणामहरुको मुल्यांकन गर्नुहोस् ।

Evaluate the consequences of Anglo-Nepal war.

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions) (3 X 8 = 24)

२०. वर्तमान समाजमा लिच्छविकालीन सभ्यताको प्रभाव बिप्लेषण गर्नुहोस् ।

Analyze the impact of Lichhchavi period's civilization in present society.

२१. काठमाडौं उपत्यका बाहिरका बाइसे चौबिसे राज्यहरुको सामाजिक सास्कृतिक पक्षको चर्चा गर्नुहोस् ।

Highlight the socio-cultural aspects of Baise and Chaubise states outside Kathmandu valley.

२२. नेपालमा मनाईने मुख्य पाँचवटा चाडपर्वबारे बयान गर्नुहोस् ।

Explain any five major festivals observed in Nepal.

अथवा (Or)

लिच्छवी राजा मानदेव प्रथमको जीवनी उल्लेख गर्दै उनले पुर्याएको योगदानबारे वर्णन गर्नुहोस् ।

State the biography of Lichhavi king Manadev First and also explain his contributions.

Fashion Designing

Specification Grid- 2077

Fashion Designing (Fad. 325)

Time: 2 Hours

Class: 11

Unit	Scope	Working hour	Knowledge (K)			Understanding (U)			Application (A)			Higher ability (HA)			Total Item number			Item wise total marks			Weightage
			VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	
		10	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	5	-	6
2.	Introduction to Textile	35	2	-	-	1	-	1	1	1	-	-	1	-	4	2	1	4	10	8	22
3.	Design Studies	20	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	1	-	5	8	13
4.	Garment Studies-I	10	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	5	-	6
5.	Fashion Illustration-I	5	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	3	-	-	3	-	-	3
Total		80	4	1		2	1	1	2	1	1	1	2		9	5	2	9	25	16	50

Question and Mark Distribution

SN	Types of questions	Number of questions	Marks per question	Full Marks	Time in minutes
1	Very Short Questions (VSQ)	9	1	9	22
2	Short Questions (SQ)	5	5	25	60
3	Long Questions (LQ)	2	8	16	38
Total		16		50	120 minutes (2 hrs)

Remarks:

- A balance between the working hour and the weightage must be met for each unit.
- 1 extra short question for each question no 11 and 13 and 1 extra long question for question number 15 should be asked.
- Questions should be formulated in such a way that analysis, evaluation and creation can be done under high efficiency.
- Generally, 20 percent questions of knowledge level, 30 percent questions of comprehension level, 25 percent questions of experiment level and 25 percent questions of higher ability level should be asked.

Model Question

Subject: Fashion Design

Time: 2 hours

Class : 11

Total Marks: 50

Attempt all the question

Section-A (9*1= 9)

1. Write any one importance of fashion design ? U
2. What is textile fiber? K
3. Write the 2 names of man-made fiber ? K
4. Ladies mostly choose Chiffen clothes why give one reason? U
5. Mention any two things that should be considered while dyeing? A
6. What is "Apparel"? K
7. What do you understand by the term "flat sketch"? K
8. What should be done at first while drawing block figure? A
9. What is the most considerable things while draping process? HA

Section-B

Attempt all question (5*5=25)

10. Describe the career prospect of fashion designer in the fashion industry? K
11. Classify the textile fiber with example? A

Or

Write down the printing process with suitable diagram.

12. Which types of fabric mostly used by youth and women in context of nepal and why write with example? HA
13. Explain the elements of design in details? HA

Or

"Rhythm and contrast are important principle of design" why? Give your arguments with examples.

14. Differentiate between drafting and draping in garment making.

Section-C

Attempt all question (2*8=16)

15. Explain the flow-chart of dyeing process in details? U

Or

Classify the textile fiber in details with appropriate examples.

16. Describe color wheel with labelled diagram in brief? A

Livestock, Poultry and Fish Farming

Specification Grid

Grade: 11

Subject code: Lpf. 329

Unit	Scope	Working hour	Knowledge (K)			Understanding (U)			Application (A)			Higher ability (HA)			Total Item number			Item wise total marks			Weightage
			VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	
1	Introduction to animal husbandry	4	6	1	1	1	3	0	2	1	1	9	5	2	16	9	25	16			1
2	Mechanism m of animal reproduction	5																			2
3	Animal nutrition and feed stuffs	5																			2
4	Common cattle and buffalo breeds	5																			1
5	Common breeds of swine	2																			1
6	Common breeds of sheep and goat	4																			1
7	Care and management of livestock	8																			5
8	Milk and its nutritive values	6																			5

9	Poultry production	15																				13
10	Introduction to aquaculture and fisheries	8																				6
11	Pond fish culture	18																				13
Total		80	6	1	1	1	3	0	2	1	1	9	5	2	16	9	25	16				

Remarks:

- Item format in composite should be met as per the specification grid.
- Weightage in each unit should be met, but ± 2 marks variation will be allowed within units. But cannot be nil.
- SQ and LQ can be structured (have two or more sub-items). SQ and LQ can be distributed to two or more cognitive behaviors. In such case these will be added to their respective cognitive behavior. In sum the distribution of cognitive behavior should be approximately to the required distribution.
- The distribution of questions based on cognitive domain will be nearly 40% Knowledge and Understanding, 30% applying/skill and 30% higher ability level. Higher ability level covers analyzing, evaluating and creating
- In the case of short question there will be 2 "OR" questions and in the case of long question there will be 1 "OR" question.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practical. The figures in the margin indicate full marks.

Group: A

Write Very short answer to the following Questions.

1. Write the scientific name of pig.
2. list the hormones of reproduction in female animal.
3. What is the length of estrous cycle in goat?
4. List the names of any two leguminous fodder crops.
5. Which fodder is also called as king of fodder?
6. list the names of indigenous breeds of buffalo.
7. Where is hurrah pig found in our country?
8. Which breed of sheep is famous for fine wool production in the world?
9. Define aquaculture.

Group: B

Write Short answer to the following Questions.   5x5=25

10. How will you care of manage newly born calf.
11. describe the process of paneer preperation in detail.
12. Discuss about the management of chicks in the broder.
13. Explain the types of fish pond.
14. writeb about importance and scope of aquaculture in detail.

Group: C

Write Long answer to the following Questions.   2x8=16

15. Classify and describe the different classes of poultry.
16. Describe in detail about different types of fish culture.

नेपाली (ऐच्छिक)

विशिष्टीकरण तालिका

सैद्धान्तिक मूल्याङ्कन (कक्षा ११)

विषय कोड : Nep: 331

क्षेत्र	विधा	ज्ञान र बोध			व्यावहारिक सिप			उच्च दक्षता			जम्मा प्रश्न	उत्तर दिनुपर्ने प्रश्न सङ्ख्या	अङ्कभार	स्पष्टीकरण
		अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो				
पाठ्यवस्तुको बोध (समूह - क)	(क) कथा					१			१		२	२	५	(अ) कथा पाठको सङ्केतक अंश दिई कथावस्तु, पात्र, परिवेश, विचारपक्षबाट एक प्रश्न (आ) उद्देश्य, भावपक्ष, दृष्टिविन्दु, शीर्षक सार्थकता र सारवस्तुका बारे कुनै एक प्रश्न गरी जम्मा दुई प्रश्न सोध्ने र तिनको छोटो उत्तर लेख्न लगाउने । यस्ता प्रश्नमा पाठको सङ्केतक अंश दिई सोध्ने ।
	(ख) कविता					१			१		२	२	५	(अ) कविता पाठको सङ्केतक अंश दिई लयविधान, शब्दशक्ति र शैलीपक्षबाट एक प्रश्न (आ) रस, अलङ्कार र छन्द आदिका बारे कुनै एक प्रश्न गरी जम्मा दुई प्रश्न सोध्ने र तिनको छोटो उत्तर लेख्न लगाउने । यस्ता प्रश्नमा पाठको अंश दिँदा सङ्केतक अंश दिई सोध्ने ।
	(ग) निबन्ध					१			१		२	२	५	(अ) निबन्ध पाठको सङ्केतक अंश दिई उद्देश्य, मूल विचार, परिवेशपक्षबाट एक प्रश्न (आ) शीर्षक सार्थकता, प्रवृत्ति र शैलीपक्षबाट कुनै एक प्रश्न गरी जम्मा दुई प्रश्न सोध्ने र तिनको छोटो उत्तर लेख्न लगाउने । यस्ता प्रश्नमा पाठको सङ्केतक अंश दिई सोध्ने ।
साहित्य र साहित्यसिद्धान्त खण्ड (समूह -ख)	कथा, कविता, निबन्ध, एकाङ्की,								६		६	४	२०	(क) विधा खण्डका कथा, कविता, निबन्ध, एकाङ्की र उपन्यासबाट विधाका सैद्धान्तिक अवधारणाका आधारमा कुनै एक प्रश्न सोध्ने (ख) विधागत पाठबाट कथानक, मूलभाव, उद्देश्य, पात्र,

	उपन्यास, रस, अलङ्कार, शब्दशक्ति, छन्द													परिवेश, भाषाशैली, शीर्षक सार्थकता मध्येबाट कुनै तीन प्रश्न सोध्ने (ग) साहित्यसिद्धान्त खण्डका शब्दशक्ति, रस, छन्द र अलङ्कारबाट सैद्धान्तिक पक्षका कुनै एक प्रश्न वा कविता पाठका कुनै सङ्केतक अंश दिई छन्द, गण, शब्दशक्तिबाट कुनै एक प्रश्न सोध्ने (घ) कथा, निबन्ध र एकाङ्कीबाट सङ्केतक अंश दिई शब्दशक्ति पहिचान गर्न लगाउने गरी कुनै एक प्रश्नसहित जम्मा छ ओटा प्रश्न सोध्ने र चारओटा प्रश्नको उत्तर लेख्न लगाउने । यसरी प्रश्न सोध्दा पाठ नदोहोरिने गरी प्रश्न निर्माण गर्ने ।
सप्रसङ्ग व्याख्या (समूह -ग)	कथा, कविता, निबन्ध, एकाङ्की र उपन्यास					३					३	२	१०	कथा, कविता, निबन्ध, एकाङ्की, उपन्यास विधाबाट पाठगत कुनै तीन उद्धरण दिई कुनै दुई उद्धरणको सप्रसङ्ग व्याख्या उत्तर दिन लगाउने
समीक्षात्मक (समूह -घ)	कविता, कथा, निबन्ध, एकाङ्की उपन्यास									३	३	२	२०	कविता, कथा, निबन्ध एकाङ्कीबाट दुई प्रश्न सोधी कुनै एकको उत्तर लेख्न लगाउने र उपन्यासबाट एक प्रश्न सोधी त्यसको उत्तर दिन लगाउने
सारलेखन/घटना टिपोट (समूह-ङ)	कथा, एकाङ्की, निबन्ध र उपन्यास					१					२	२	१०	कथा वा एकाङ्कीबाट सार लेख्न एक प्रश्न र निबन्ध र उपन्यासबाट मुख्य मुख्य घटना टिपोट गर्न एक प्रश्न गरी जम्मा दुई प्रश्न सोधी दुवै प्रश्नको उत्तर लेख्न लगाउने ।
जम्मा						७			९	३	२०	१६	७५	

विषय : नेपाली (ऐच्छिक)

समय : ३ घण्टा

विद्यार्थीले उत्तर दिँदा सिर्जनात्मक र मौलिकताका आधारमा दिनुपर्ने छ ।

समूह - क

१. तलका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिनुहोस् : ३ x ५ = १५

(क) तलको कथांश पढी सोधिएका प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् :

एउटै सिरान गरेर सुतेपछि कहिलेकाँकी गोडा लाग्छ नाई, भगडा भो भन्दैमा धर्म छोड्नु हुन्छ ? आफूले साँचो मनले उपकार गरेपछि यसको आत्माले पनि कर लाउँछ । अमृत रोपेको ठाउँमा विष फलेको कतै सुनेका छौ ? माटाको भर ढुङ्गो, ढुङ्गाको भर माटो, संसार भरै भरमा अडेको छ । यो भरको ताँदो छिन्नेबित्तिकै सबै भताभुङ्ग हुन्छ ।

प्रश्नहरू

(अ) प्रस्तुत कथांशका आधारमा गुमाने पात्रको स्वभावगत विशेषता उल्लेख गर्नुहोस् ।

(आ) माथिको कथांशले व्यक्त गरेको विचारबारे स्पष्ट पार्नुहोस् ।

(ख) तलको कवितांश पढी सोधिएका प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् :

छोडी विध्वंश सामग्री बोकेर शान्तिको ध्वजा
स्वच्छ विज्ञान चम्केको कहिले देख्न पाउँला ?

प्रश्नहरू

(अ) माथिको कवितांशको छन्दको नाम लेखी उक्त छन्दको गणसङ्केतसमेत देखाउनुहोस् ।

(ख) दिइएको कवितांशमा प्रयोग भएको शब्दशक्तिबारे उल्लेख गर्नुहोस् ।

(ग) तलको निबन्धांश पढी सोधिएका प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् :

दिन स्वच्छ थियो । नीलो आकाश नाङ्गा पर्वतहरूलाई त्यसै त्यसै निलुँला जस्तै गरेर हजारौँ म्वाइँ खाइरहेको थियो । सूर्य प्रशस्त सौन्दर्यले पृथ्वीलाई सिँगारिरहेको थियो ।

सारा हिमालको हिउँ भरेर कञ्चन कुइरोमा फेरिई रुवा जस्तै नदी बग्ने खोंचहरूमा
टनाटन भए जस्तो देखिन्थ्यो ।

प्रश्नहरू

- (अ) माथिको निबन्धांशमा प्रकृतिको मानवीकरण कसरी गरिएको छ ? लेख्नुहोस् ।
(आ) प्रस्तुत निबन्धांशका आधारमा निबन्धकारको मूल प्रवृत्तिबारे लेख्नुहोस् ।

समूह - ख

तलका प्रश्नको सङ्क्षिप्त उत्तर दिनुहोस् : ४ x ५ = २०

१. कथाका तत्त्वहरू उल्लेख गरी कथानकका बारेमा स्पष्ट पार्नुहोस् ।

अथवा

निबन्धकार सरला चापागाईंका निबन्धगत विशेषता उल्लेख गर्नुहोस् ।

२. “गोरे अब त्यस फुटपाथ स्टेट (सडक पेटी-राज्य) को सम्राट् थियो, टिकी पट साम्राज्ञी । चिम्ले, घैटे, मन्त्री, मिनिस्टर ।” प्रस्तुत कथांशमा व्यक्त शब्दशक्ति उल्लेख गर्नुहोस् ।

३. रसका प्रकारहरू उल्लेख गर्दै करुण रसलाई सोदाहरण चिनाउनुहोस् ।

अथवा

गङ्गारामको न्याय एकाङ्कीको मूल सन्देश लेख्नुहोस् ।

४. “सन्त्राशदेखि पर” कथाको शीर्षक सार्थकता देखाउनुहोस् ।

समूह - ग

८. तलका कुनै दुई उद्धरणको सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् : २ x ५ = १०

- (क) आमा, हजुरलाई मेरो माया लाग्दैन हगि, फेरि पनि बाढी आयो भने हजुरले
फेरि पनि मलाई नै पानीमा छाडिदिनुहुन्छ, होइन ?

- (ख) समयको लामो सडक छ !
युगहरू छन् गल्ली, गल्ली !
मेरो आत्मा, एक दर्शक,

खोज्छ सुन्दर, हल्ली, हल्ली !

(ग) ऋतुरङ्गहरू र रङ्गऋतुहरू मैसित गुनगुनाइरहेका हुन्छन् । रङ्गमा ऋतु सन्निहित छन् :

ऋतुहरूमा रङ्ग अन्तर्निहित छन् ।

समूह - घ

९. तलका प्रश्नहरूमध्ये कुनै दुईको विवेचनात्मक उत्तर दिनुहोस् । प्रश्न न. (क) अनिवार्य

छ : $२ \times १० = २०$

(क) उपन्यासकार धच गोतामेका औपन्यासिक प्रवृत्ति उल्लेख गर्दै “घामका पाइला” उपन्यासको शीर्षक सार्थकता पुष्टि गर्नुहोस् ।

(ख) “दोषी चस्मा” कथामा केशवराजको कस्तो मनस्थितिको विश्लेषण गरिएको छ ?

(ग) “एउटा च्यालिएको पोस्टर” कथामा व्यक्त नारीवादी दृष्टिकोण स्पष्ट पार्नुहोस् ।

समूह - ङ

१०. तलका प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् : $२ \times ५ = १०$

(क) लछमनियाको गौना कथामा व्यक्त सन्देश उल्लेख गर्नुहोस् ।

(ख) घामका पाइला उपन्यासको पहिलोदेखि पाँचौँ परिच्छेदका मुख्य मुख्य घटनाहरू टिपोट गर्नुहोस् ।

English (Optional)**Grade XI (Eng. 333)**

Contents	Types, numbers and description of questions		
	MCQs	Short answer questions	Long answer questions
A Historical Survey of English Language and Literature	2	2	-
		Tracing out outline, explanation, classification, comparison and short note.	
Introduction to Language and Linguistics	2	2	-
		Definition, explanation, classification, comparison and short note.	
Prose	3	2	2
		Summary, narration, comparison, justification of the title or meaning, evaluation, compare and contrast, explanation with reference to the context, character sketch and discussing particular social/cultural/political issues with reference to a text. <i>(Note: Questions should be asked from both fiction and non-fiction texts.)</i>	Justification, critical appreciation, plot, character sketch, comparison and contrast, appreciation of the fictional elements and discussing particular social/ cultural/political issues with reference to a text. <i>(Note: one question from the Novel/novella is a must)</i>
Poetry	2	1	1

		Explaining with reference to context. Summarizing, giving the central idea / theme, critical appreciation, comparison, justification and discussing particular social/ cultural/political issues with reference to a text.	Justification, critical appreciation, comparison and discussing particular social/cultural/political issues with reference to a text.
Drama	2	1 Character sketch, describing the elements of drama from a seen text, writing a summary/plot, writing a theme, justifying title, message of the play, analyzing, comparing and contrasting, reasoning, writing critical appreciation and discussing particular social/ cultural/political issues with reference to a text.	-
Total number of questions	11	8	3
Marks	11x1=11	8x5=40	3x8=24

English (Optional)

(Eng. 333)

Model Questions for Final Examination

Grade XI

F. M.: 75

Time: 3 hours

Group A

Choose and copy the best answer.

(11x1=11)

1. In which of the following genre did Victorian literature achieve its greatest success?
  - i. the essay
  - ii. epic poetry
  - iii. lyric poetry
  - iv. the novel
2. The ..... age tended to favour the taste and search for truth in art.
  - i. Classical
  - ii. Romantic
  - iii. Victorian
  - iv. Elizabethan
3. The smallest unit of words is called .....
  - i. phoneme
  - ii. allophone
  - iii. juncture
  - iv. morpheme
4. The word 'communication' has stress on ..... syllable.
  - i. first
  - ii. second
  - iii. third
  - iv. fourth
5. In the story 'The Cactus' by O'Henry, Trysdale proposes to a woman. How does the woman respond?
  - i. She sends him a cactus with its name in Spanish.
  - ii. She sees him at dinner and says yes.
  - iii. She ignores his proposal.
  - iv. She sees him at dinner and says no.
6. What is the narrator telling us about in the story 'Boys and Girls'?
  - i. Her life in jail.
  - ii. Her life being rich.
  - iii. Her life in a fox farm.
  - iv. Her life being famous.
7. According to Bacon, the chief use of study is .....
  - i. ability
  - ii. ornament
  - iii. delight
  - iv. adornment

8. Shakespeare's 'Sonnet 18' is addressed to ..... .
  - i. his wife
  - ii. Queen Elizabeth
  - iii. a young woman
  - iv. a young man
9. What does the 'black ocean' represent in the poem 'Still I Rise'?
  - i. the speaker
  - ii. a deserted place
  - iii. a swamp
  - iv. Africa
10. What is not the theme of the play 'The Boor'?
  - i. money
  - ii. infidelity
  - iii. emancipation of women
  - iv. industrialization
11. The character Madana as depicted in the drama 'Chitra' is ..... .
  - i. the god of springtime
  - ii. the god of love
  - iii. a prince of the house of Kurus
  - iv. the god of eternal youth

Group B

Write short answers to these questions.

(8x5=40)

12. Write a short note on the development of English language during Elizabethan period.
13. Compare between the modern age and postmodern age in English literature.
14. What characteristics distinguish language from animal communication? Explain with examples.
15. What are the different types of phrases in English? Explain each of them with examples.
16. Write the three questions the king asked. Also, write the moral you learned from the story 'Three Questions'. How will you apply the moral in your real life? Explain.
17. How did the Silk Road affect towns and cities along trade routes? Give an example. (*The Silk Road in the World History*)
18. "Sometimes too hot the eye of heaven Shines, And often is his gold complexion dimm'd," What does the expression 'the eye of heaven' refer to? What aspect of summer's day is presented here? How does this aspect of summer help to establish the superiority of the poet's friend? (*Sonnet 18*)
19. Is the title 'The Song of Death' suitable? Justify your answer.

Group C

Write long answers to these questions.

(3x8=24)

20. How does Steinbeck explore the theme of dreams in *Of Mice and Men*? Analyze it with reference to the dreams of major characters.
21. "Her inability to deal with ideas helps her to become a writer" Why do you think Didion says that? How is writing a way of finding out more about our surroundings and lives? Also give examples of your own. (*Why I Write*)
22. Critically examine the poem 'United Fruit Co.'.

The End!

पाककला

विशिष्टिकरण तालिका

कक्षा ११

विषय सङ्केत : Cau. 361

एकाइ	पाठ्यवस्तु	पाठ्य भार	ज्ञान र बोध			व्यवहारिक सीप			उच्च दक्षता			जम्मा प्रश्न संख्या			जम्मा पश्न	अंकभार			जम्मा अंक
			अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो		अति छोटो	छोटो	लामो	
१	पाककलाको परिचय	6	6	1	1	1	3	0	2	1	1	9	5	2	16	9	25	16	2
२	पाककलाको इतिहास	11																	6
३	पाककलाको सरसफाइ र स्वच्छता	13																	9
४	पाककलाका विधि	10																	6
५	खानाको वर्गीकरण, छनोट र योजना	10																	6
६	पाककला सम्बद्ध ज्ञान र सिप	8																	6
७	उमेरअनुसार खानाको आवश्यकता	12																	9
८	पाककलामा प्रयोग हुने शब्द	10																	6
	जम्मा	80	6	1	1	1	3	0	2	1	1	9	5	2	16	9	25	16	50

द्रष्टव्य :

- सामान्य तथा ज्ञान र बोध तहका प्रश्न ४० प्रतिशत, प्रयोग तथा सिप तहका प्रश्न ३० प्रतिशत र उच्च दक्षताका प्रश्न ३० प्रतिशत हुने छन् । तर संज्ञानात्मक क्षेत्रका तहहरूभित्र समेत +२ हुने गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिने छ ।
- एकाइभित्रको समूहको जम्मा अंकमा फरक नपर्ने गरी समूह भित्रका एकाइमा +२ फरक गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिनेछ तर प्रत्येक एकाइबाट प्रश्न सोधिने गरी विषयवस्तुको वैधता कायम गर्नु पर्नेछ ।
- छोटो प्रश्न र लामो प्रश्नमा एक भन्दा बढी उप प्रश्नहरू पनि सोध्न सकिने छ ।
- उच्च दक्षता अन्तर्गत विश्लेषण, मूल्यांकन र सिर्जना रहने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।
- छोटो प्रश्नहरू मध्ये कुनै दुई ओटा अथवा प्रश्न र लामो प्रश्नमा एउटा अथवा प्रश्न सोधिने

समुह“क”

अति छोटो उत्तर आउने प्रश्न

(९ × १ = ९)

१. पाककलाको विशेषताहरु मध्ये कुनै एकको नाम लेख्नुहोस् ?
२. पाककला भन्नाले के बुझिन्छ ?
३. पाककलाको शुरुवात कहिले भएको हो ?
४. व्यक्तिगत सरसफाइ भन्नाले के बुझिन्छ ?
५. पाककलाका विभिन्न विधिमध्ये उमाल्ने विधिको एकवटा फाइदा लेख्नुहोस् ?
६. खानाको आधारभूत ५ समूह मध्ये कुनै एक समूहको नाम लेख्नुहोस् ।
७. पाककला सम्बन्धी सिपले हुने कुनै एक फाइदा लेख्नुहोस् ।
८. पाककलाको ज्ञानले जीवनमा हुने कुनै एक फाइदा लेख्नुहोस् ?
९. पाककलामा नापतौलको कुनै एक महत्व उल्लेख गर्नुहोस् ?

छोटो उत्तर आउने प्रश्नहरु

१. खाना र विज्ञान विचको अवधारणाका बारेमा लेख्नुहोस् ।
२. स्वास्थ्यको लागि कुन पाककलाविधि उपयुक्त हुन्छ ? कारण लेख्नुहोस् ।
३. खानाको योजना भन्नाले के बुझिन्छ ? यसको महत्व उल्लेख गर्नुहोस् ?
४. पाककलामा आउने सिपहरु लेख्नुहोस् ? पाक कलामा आउने सिपको आवश्यकता किन रहेको छ ?
५. ब्लान्च, फिट्न, ड्रेसिड र किमा गर्न भन्नाले के बुझिन्छ ? लेख्नुहोस् ।

लामो उत्तर आउने प्रश्नहरु

१. खाद्य संक्रमण भन्नाले के बुझिन्छ ? यस संक्रमणलाई रोकथाम गर्ने विधिहरुको बारेमा विश्लेषण गर्नुहोस् ।
२. व्यक्तिको उमेर अनुसार खानाको आवश्यकता किन फरक हुन्छ ? गर्भवती महिलाको पोषण सम्बन्धी आवश्यकता खानावाट कसरी पुरा गर्न सकिन्छ ? विवेचना गर्नुहोस् ।

Applied Mathematics

Specification Grid, 2077

Grade: 11

Subject: Applied Mathematics (Ama. 403)

S N	Content Area	Wo rki ng hou r	Competency level																Area wise Marks	Number of Questions						
			Knowledge (16%)				Understanding (24%)				Application (40%)				Higher Ability (20%)											
			MCQ		SAQ		MCQ		SAQ		LAQ		MCQ		SAQ		LAQ									
			No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks								
1	Data Handling	23	2	2	2	10	5	5	1	5	1	8	2	2	4	20	1	8	2	2	1	5	1	8	14	MCQ: 1 SAQ: 1 LAQ: 1
2	Measurement	19																							12	MCQ: 2 SAQ: 2
3	Consumer Mathematics	26																							16	MCQ: 2 SAQ: 2 LAQ: 2
4	Selecting the best value/alternative	19																							12	
5	Selection and Arrangements	11																							7	MCQ: 2 SAQ: 1

- *Questions should be prepared by giving the context and one question may have more than one sub-questions.*
- *Application and higher ability questions can be made by relating the other content areas.*
- *Questions should be made by addressing all the sub-areas of content.*
- *At least one multiple choice question should be asked from each area (Consumer Mathematics and Selecting the best value/alternative).*

Secondary Education Examination

Modal Question Paper-2077

Grade: 11

Subject: Applied Mathematics (Ama. 403)

Full Marks: 75

Time: 3 hrs.

Attempt all questions.

Group A (1 × 11 = 11)

- If a shoe manufacturing company wants to know the most demanding number of shoes, which one of the following measures represents the best central value?
  - Mean
  - Median
  - Mode
  - Range
- How much 'Aana' consists in one 'Kathha'?
  - 10.65
  - 11.65
  - 65.10
  - 65.11
- If the area and the breadth of a rectangular table are $24x^2y - 18xy^2$ and $4x - 3y$ respectively, then the length of this table is:
  - $6xy$
  - $4x - 3y$
  - $4x + 3y$
  - $-6xy$
- If the cost of 2 kg tea is the same as the cost of 3.3 kg sugar, the cost of 2.2 kg sugar is the same as the cost of 0.5 kg coffee. Then how much quantity of tea is same as 2 kg of coffee in terms of cost?
  - 5.3 kg
  - 0.75 kg
  - 3.5 kg
  - 7.5 kg
- If a person has two children and there are 5 colleges in his/her town. In how many different ways the person can admit his/her children among those 5 colleges in the condition that both children do not want to admit to the same college?
  - 10
  - 20
  - 25
  - 5

- d. The straight line through the origin and divides the second and fourth quadrants into equal two half.

Group B (5 × 8 = 40)

12. If consistency in the scores is the criteria for awarding the students, who should get the award based on the following performance of two students X and Y in six tests of 100 full marks? [5]

X	56	72	48	69	64	81
Y	63	74	45	57	82	63

13. If the height of a square-shaped room is 10 feet and the volume of the same room is 1440 cube feet. If the room has a door with 7 feet height whereas its breadth is half of the height. And, the room has two windows covering the area double than the area of the door. How much should a person pay for plastering on the 6 faces of the room at the rate of Rs. 20 per square feet? [5]
14. If the distance between two cities A and B is 40 Km and the distance between cities B and C is 50 km. How much time does a person need to travel from A to C through B if the person can maintain the speed of 30Km per hour in the beginning and then he can increase the speed by 10 Km more for each next 20 Km? [5]
15. Look at the following tariff rates of electricity consumption shared by the Nepal Electricity Authority.

कि.वा. घण्टा (मासिक)	५ एम्पियर		१५ एम्पियर		३० एम्पियर		६० एम्पियर	
	न्यूनतम शुल्क रु	इनर्जी शुल्क (रु प्रति कि.वा. घण्टा)	न्यूनतम शुल्क रु	इनर्जी शुल्क (रु प्रति कि.वा. घण्टा)	न्यूनतम शुल्क रु	इनर्जी शुल्क (रु प्रति कि.वा. घण्टा)	न्यूनतम शुल्क रु	इनर्जी शुल्क (रु प्रति कि.वा. घण्टा)
०-१०	३०	०	५०	४१००	७५	५१००	१२५	६१००
११-२०	३०	३१००	५०	४१००	७५	५१००	१२५	६१००
२१-३०	५०	६१५०	७५	६१५०	१००	६१५०	१२५	६१५०
३१-५०	५०	८१००	७५	८१००	१००	८१००	१२५	८१००
५१-१००	७५	९१५०	१००	९१५०	१२५	९१५०	१५०	९१५०
१०१-१५०	१००	९१५०	१२५	९१५०	१५०	९१५०	२००	९१५०
१५१-२५०	१२५	१०१००	१५०	१०१००	१७५	१०१००	२००	१०१००
२५१-४००	१५०	१११००	१७५	१११००	२००	१११००	२५०	१११००
४०० माथि	१७५	१२१००	२००	१२१००	२२५	१२१००	२७५	१२१००

If A has a meter box of 15-ampere capacity and consumes 188 units in a month and B has a meter box of 30-ampere capacity and consumes 175 units in a month. Decide which will pay more electricity bill? [5]

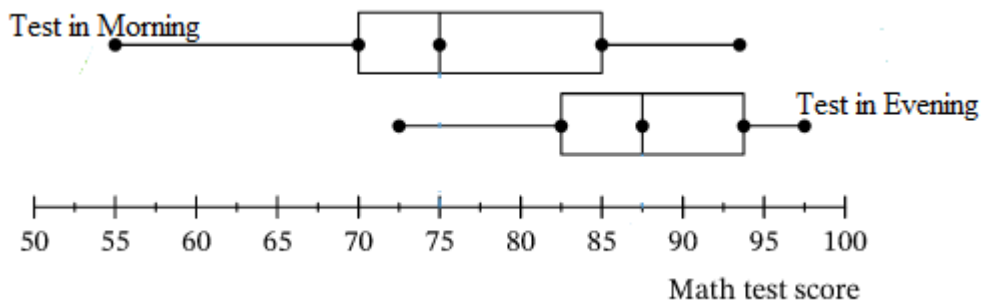
16. To prepare a team for the volleyball game, 6 persons are to be selected including 2 girls. In how many different ways such groups can be formed from 10 boys and 4 girls? [5]
17. Define independent events with an example.

A person wins the game if she/he obtains head on the coin and even number in the dice while tossing a coin and rolling a dice simultaneously. What is the probability of winning the game by the person? [2 + 3]

18. A farmer can buy two types of fertilizers. A bag of fertilizer M costs Rs. 50 and contains 6 kg of nitrogen and 3 kg of potassium. Another bag of fertilizer N costs Rs. 40 and contains 3 kg of nitrogen and 3 kg of potassium. If the farmer wants to add at least 30 kg of nitrogen and at least 18 kg of potassium to each plot of land, formulate a mathematical model for minimizing the cost of fertilizing a plot of land. Also, solve it. [5]
19. In a book, there are 825 pages and each page contains 45 lines.
- How many lines should be there on one page if the entire book should be completed in 700 pages? [2]
  - If a page consists of 50 or more lines, the cost of typing the page is Rs. 25 whereas per page typing cost is Rs 20 when the page consists of less than 50 lines. In which of the form (printing the books with 825 pages or 700 pages) will the cost be minimum? [3]

Group C ($8 \times 3 = 24$)

20. The following box plots describe the scores of students in the test of mathematics taken in the evening and in the morning.

Now, compare and explain the scores of the students based on the following parameters:

- a. Median values [3]
  - b. Deviation on the scores [3]
  - c. Taking math tests in the morning results better grades than taking the test in the evening. Do the data support this argument? [2]
21. a. What do you mean by decision alternatives? Describe with an example. [2]
- b. Define decision-making under certainty with examples. [2]
- c. Mr. Indramani has Rs. 1,00,000 to invest in one of the three options A, B, C. The return on his investment depends on whether the economy experiences as inflation, recession or no change at all. The possible returns under each economic condition are given below:

Options	State of Nature		
	Inflation	Recession	No change
A	20000	10000	15000
B	30000	8000	10000
C	25000	12000	18000

Suggest the best option to invest using minimax and maximin criteria. [4]

22. a. What is the difference between simple and compound partnerships? [2]
- b. Two persons A and B started a business in partnership. A contributed Rs. 30,000 and B contributed Rs. 75,000. At the end of 6 months, C joined as a passive partner, who contributed Rs. 45,000. They arranged that A and B shall share equally 20% of the profits and all three will share the remaining. The profit for the first 6 months is Rs 21,000 and for the second six months Rs 27,000. How much A, B and C get from the business at the end of the year? [6]

The End

Business Mathematics

Specification Grid, 2077

Grade: 11 and 12

Subject: Business Mathematics (Bmt.

405)

SN	Content Area	Working hour	Competency level																		Areawise Marks	Number of Questions				
			Knowledge (16%)				Understanding (24%)						Application (40%)						Higher Ability (20%)							
			MCQ		SAQ		MCQ		SAQ		LAQ		MCQ		SAQ		LAQ		MCQ				SAQ		LAQ	
			No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks		
1	Algebra	21	2	2	2	10	5	5	1	5	1	8	2	2	4	20	1	8	2	2	1	5	1	8	13	MCQ: 3 SAQ: 2
2	Calculus	40																							25	MCQ: 2 SAQ: 3 LAQ: 1
3	Financial Math	17																							11	MCQ: 3 LAQ: 1
4	Linear Programming Problem	10																							6	MCQ: 1 SAQ: 1
5	Statistics	20																							12	MCQ: 2 SAQ: 2 LAQ: 1
6	Probability	12																							8	
Total Marks		120	12				18						30						15						75	MCQ: 11 SAQ: 8 LAQ: 3

Question format plan								
S.N.	Types of Questions	Marks per question	Number of questions				Total number of questions	Total Marks
			Knowledge	Understanding	Application	Higher Ability		
1.	Multiple Choice Question	1	2	5	2	2	11	11
2.	Short Answer Question	5	2	1	4	1	8	40
3.	Long Answer Question	8	0	1	1	1	3	24
Grand Total			4	7	7	4	22	75

Note:

- *Appropriate extra time will be provided for the handicapped students and the alternative questions to the figure based questions should be prepared for blind students.*
- *Questions should be prepared by giving the context and one question may have more than one sub-questions.*
- *Application and higher ability questions can be made by relating the other content areas.*
- *Questions should be made by addressing all the sub-areas of content.*
- *At least one multiple choice question should be asked from each area (Statistics and Probability).*

Secondary Education Examination

Model question – 2077

Grade: 11

Subject: Business Mathematics (Bmt. 405) Full marks: 75

Candidates are required to give their answer in their own words as far as practicable.

Attempt **ALL** Questions.

Group A

(1 × 11 = 11)

Rewrite the correct option in your answer sheet.

1. If the demand equation for a certain commodity is $Q = a - bP$, then the expression for elasticity of demand is
  - a) $\frac{Q_d}{P} \frac{dP}{dQ_d}$
  - b) $\frac{Q_d}{P} \frac{dQ_d}{dP}$
  - c) $\frac{P}{Q_d} \frac{dQ_d}{dP}$
  - d) $\frac{P}{Q_d} \frac{dP}{dQ_d}$
2. The roots of $bx^2+ax+c=0$ are equal, if
  - a) $a^2-4bc = 0$
  - b) $b^2-4ac = 0$
  - c) $b^2 + 4ac = 0$
  - d) $c^2- 4ab = 0$
3. If $\log_4 5 = a$, then $\log 2$ is equal to
  - a) $\frac{\log 5}{a} + 2$
  - b) $\frac{\log 5}{2a}$
  - c) $\frac{2\log 5}{a}$
  - d) $\frac{2a}{\log 5}$
4. If $y = x^n$, then $\int x^n dx$ is
  - a) $\frac{x^{n+1}}{n} + C$
  - b) $\frac{x^{n+1}}{n+1} + C$
  - c) $\frac{x^{n+1}}{n+1}$
  - d) $\frac{x^{n-1}}{n-1} + C$
5. If $x+2$, $3x$ and $4x+1$ are in A.P., then the value of x is
  - a) 3
  - b) 2
  - c) 1
  - d) 4
6. If $f(x) = \begin{cases} x^2 - x & \text{for } x \neq 0 \\ 2x & \text{for } x = 0, \end{cases}$ and if f is continuous at $x = 0$, then $k =$
  - a) -1
  - b) -1/2
  - c) 0
  - d) 1/2
7. If the true discount on a certain sum for 5 months at 12% p.a. is Rs.200, then the present worth is
  - a) Rs.2000
  - b) Rs.3000
  - c) Rs.4000
  - d) Rs.5000
8. If an equal amount is drawn at the end of each month for 6 months, the interest on drawing calculated on total drawings for an average period
  - a) 2.5 months
  - b) 3 months
  - c) 3.5 months
  - d) 4 months

9. A manufacturer of radio sets produced 600 units in the third year and 700 units in the seventh year. Assuming the production uniformly increases by a fixed number every year, the production in the first year is
 a) 500   b) 530   c) 550   d) 570
10. The sum of the percent frequencies for all classes will always equal
 a) one   b) the number of classes
 c) the number of items in the study   d) 100
11. You are allowed to choose four whole numbers from 1 to 10 (inclusive, without repeats). Which of the following is **FALSE**?
 a) The numbers 1, 2, 9, 10 have the largest possible standard deviation.
 b) The numbers 1, 5, 6, 10 have the largest possible standard deviation.
 c) The numbers 4, 5, 6, 7 have the smallest possible standard deviation.
 d) The numbers 7, 8, 9, 10 have the smallest possible standard deviation.

Group B [5 × 8 = 40]

12. The demand and supply functions of a good are given by
 $P = -Qd + 125$, $2P = 3Qs + 30$.
 Determine the equilibrium price and quantity. Determine also the effect on the market equilibrium if the government decides to impose a fixed tax of Rs 5 on each good. Who pays the tax? [5]
13. Given a basic Keynesian macroeconomic model: $Y = C + I$, $C = 60 + 0.4Y$, $I_0 = \text{Rs. } 300$. Determine the equilibrium level of national income (Y_e) and the equilibrium level of consumption (C_e). Amongst 50000 people of Nepal, a person infected by a Corona virus disease (COVID-19) had recently returned back home from a foreign country. The spread of the COVID-19 through the person body is given by the equation, $P(t) = \frac{50000}{1 + 49999 e^{-0.5t}}$, where $P(t)$ is the total number of people infected at time t days.
 a) How many people are initially infected from COVID-19?
 b) The country will lock down, if 10% of the people are found to be infected from COVID-19. On what day will it close?
 c) How many people will become infected eventually from COVID-19? [2 + 1 + 1 + 1]
14. Evaluate $\lim_{x \rightarrow a} \frac{\sqrt{3a-x} - \sqrt{x+a}}{4(x-a)}$. Also find the following limits when they exist:

$$f(x) = \begin{cases} x+4 & \text{for } x \geq 2 \\ 2x+2 & \text{for } x < 2 \end{cases} \text{ at } x=2$$

[3+ 2]

15. The total cost C of output Q is given by $C = 300Q - 10Q^2 + \frac{1}{3}Q^3$. Find the output levels at which the marginal cost and the average cost attain their respective minima. Also, show that the marginal cost and average cost function are equal at minimum average cost. [5]
16. Evaluate: (a) $\int \frac{6x^2 - 6x + 5}{\sqrt{2x^3 - 3x^2 + 5x - 7}} dx$ (b) $\int x \ln x dx$ [2.5 + 2.5]
17. A small industry manufactures necklaces and bracelets. The combined number of necklaces and bracelets that it can handle per day is not more than 24. Each bracelet takes 1 hour of labour to make and each necklace takes a half hour. The total number of hours of labour available does not exceed 16. If the profit on the necklace is Rs.80 and the profit on the bracelets is 50. How many of each product should be produced daily to maximize profit? Solve the problem graphically. [5]
18. Calculate Q_1 , D_6 and P_{76} for the following data: [5]
$x:$	5	4	9	12	15	6	10
$y:$	8	6	12	8	6	9	10
19. Following are the marks obtained by two students Ram and Hari in 10 tests of 100 marks each.

Test	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Marks of Ram	54	60	56	68	72	52	48	76	80	44
Marks of Hari	66	57	51	72	69	63	60	54	75	48

Who has more consistent performance? [5]

Group C [8 × 3 = 24]

20. (a) Define derivative. Use it to find the derivatives of $\frac{3x+5}{\sqrt{x}}$. [4]
- (b) Find $\frac{dy}{dx}$ when $y = \frac{e^x}{1 + \log x}$. [4]
21. a) A, B and C have respectively Rs.50,000, Rs.35,000 and Rs.25,000 invested in a business. A and B receive respectively 20% and 10% of the annual profits as salary. The residue of the profit is divided among them in proportion to their capitals. If at the end of the year A receives altogether Rs.1,200 more than B, what does each receive? [4]
- b) The difference between the true and banker's discount on a certain bill due three months hence is Rs.5, the rate of interest being 4% p.a. Find true discount, banker's discount and amount of the bill. [4]

- 22. a)** A man has 10 friends of whom 6 are relatives. In how many ways can he invite 5 guests such that 2 of them may be relatives? [4]
- b)** Ram and Shyam appear for an interview for two different posts. The probabilities of their selection are $\frac{1}{4}$ and $\frac{1}{5}$ respectively. Find the probability that both of them will be selected, only one of them will be selected and none of them will be selected. [4]

***

५. चौथो समूहका विषयहरूको विशिष्टिकरण तालिका र नमूना प्रश्नहरू
Library and Information Science

Specification Chart/Grid
Grade 11 Library and Information Science (Lis.409)

SN	Unit/Area	WH	Marks	Remembering		Understanding			Applying			Higher ability			No. of questions			Marks			Total Marks
				VSQ	SQ	VSQ	SQ	LQ	VSQ	SQ	LQ	VSQ	SQ	LQ	VSQ	SQ	LQ	VSQ	SQ	LQ	
1	Library, Information and Society	14	9	2	1	1	-	1	-	1	-	-	1	-	3	3	1	3	15	8	26
2	Types of Libraries	14	9																		
3	Library Management	14	8																		
4	Collection Development	14	9	2	1	2	1	-	1	1	1	-	1	-	5	4	1	5	20	8	33
5	Library Classification	20	13																		
6	Library Cataloguing and Subject Heading Assignment	18	11																		
7	End Processing and Book Shelving	9	6	1	-	1	1	-	1	-	-	-	-	1	3	1	1	3	5	8	16
8	Circulation System	9	5																		

9	Preservation and Conservation (PAC)	8	5																		
		120	75	5	2	4	2	1	2	2	1	-	2	1	11	8	3	11	40	24	75

Question and Mark Distribution

SN	Types of questions	Number of questions	Marks per question	Full Marks	Time in minutes
1	Very Short Questions (VSQ)	11	1	11	25
2	Short Questions (SQ)	8	5	40	155
3	Long Questions (LQ)	3	8	24	
Total		22		75	180 minutes (3 hrs)

Remarks:

- Item format in composite should be met as per the specification grid.
- Weightage in the combined cell should be met, but ± 3 marks variation will be allowed within the combined cells. But cannot be nil.
- In total cognitive distribution should met. ± 3 marks variation will be allowed within the cognitive levels.
- SQ and LQ can be structured (have two or more sub-items). SQ and LQ can be distributed to two or more cognitive behaviors.
- The distribution of questions based on cognitive domain will be nearly 20% knowledge/remembering, 30% understanding, 25% applying and 25% higher ability level. Higher ability covers analyzing, evaluating and creating levels.
- In the case of short question there will be 2 "OR" questions and in the case of long question there will be 1 "OR" question.

Model Questions

2077

Grade: 11

Full Marks: 75

Library and Information Science (Lis.409)

Time: 3 hours

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures at the right margin indicate the full marks.

Attempt ALL the questions.

Group 'A'

Give very short answers to the following questions.

(11 × 1 = 11)

1. Which stage of the development is indicated by the Parchment Library?
2. How do you define Zero Based Budget?
3. Write any one difference between national and academic library.
4. Name any two book selection tools.
5. Write any two features of Dewey Decimal Classification.
6. Write any two importance for writing an accession number in the clue page of a book.
7. How can you determine subject heading of a document?
8. Where a Call Number is written or typed in the main card?
9. At which page a book pocket is pasted in a book?
10. How can you control the stealing of library resources? Ide
11. Write any two major function of a circulation system in an academic library.

Group "B"

Answer the following questions in short.

(8 x 5 = 40)

1. Briefly describe the role of library in society.
2. How do you apply the 4th law of library science in day to day practice?
3. How can you justify the importance of public library in a society?
4. Describe the types of documents with suitable examples.
5. How do you build appropriate call number of a given document?

6. Describe the objectives of a library catalogue.
7. How can you justify the need of subject heading in catalogue?
8. Why stack reading is essential in the library? Explain with suitable examples.

Group "C"

Answer the following long questions.

(3 x 8 = 24)

1. Explain any four needs to be taken care while designing a library building.
2. How can you construct the classification number according to Dewy Decimal Classification?
3. How do you preserve and conserve the library resources in the context of Nepal?

Home Science

Specification Grid- Grade 11 Plan for Question and distribution of marks covered

Unit	Content Area	WH	Marks	Knowledge/ Remembering			Understanding			Application			Higher Ability			No. of question			Marks of questions			Total Marks
				VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	
1	Home Science a Multidisciplinary subject	5	3																			
2	Human nutrition and The Nutrients	10	6																			
3	Basic six food group and Balanced diet	10	6																			
4	Food preservation	5	3	2	1	-	2	-	-	1	-	1	-	-	-	5	1	1	5	5	8	18
1	Introduction and Stages of Child Development and Reproductive System	7	5																			19
2	Prenatal and Post Natal Care	8	5																			
3	Brest feeding and Complementary Feeding	5	3																			
4	Infant Mortality, Common Ailments of Childhood and Common	10	6	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	1	2	1	1	10	8	

	Accidents Among Child Inside and Outside Home																								
1	Home Management				6	4	2	1	-	2	-	-	-	1	-	1	1	-	5	3	-	5	15	-	20
2	Maintenance and Care of Home				12	8																			
3	Family Income				6	4																			
4	Applied Physics				6	4																			
1	Classification of Fibers and Their Properties				5	3	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	2	1	-	10	8	18	
2	Weaving				10	6																			
3	Fabric Selection and Sketching of Human Figure				10	6																			
4	Terminologies used in Clothing and Fashion Designing				5	3																			
120		5	2	-	4	2	1	1	3	1	1	1	1	11	8	3	11	4	2	75					

Question and Mark Distribution

SN	Types of questions	Number of questions	Marks per question	Full Marks	Time in minutes
1	Very Short Questions	11	1	11	26
2	Short Questions	8	5	40	96
3	Long Questions	3	8	24	58

	Total	22		75	180 minutes (3 hrs)
--	--------------	-----------	--	-----------	----------------------------

Remarks:

- Item format in composite should be met as per the specification grid.
- Weightage in the combined cell should be met, but ± 3 marks variation will be allowed within the combined cells. But cannot be nil.
- In total cognitive distribution should met and marks variation will be allowed within the cognitive level.
- SQ and LQ can be structured (have two or more sub-items). SQ and LQ can be distributed to two or more cognitive behaviors.
- The distribution of questions based on cognitive domain will be nearly 20% knowledge/remembering, 30% understanding, 25% applying and 25% higher ability level. Higher ability covers analyzing, evaluating and creating.
- In the case of short question there will be 2 "OR" questions and in the case of long question there will be 1 "OR" question.

[Hos.411]

कक्षा (Grade): XI

समय(Time) : 3 Hrs.

पूर्णाङ्क (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्नेछ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ । (The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् (Attempt All Questions.)

(11 x 1 = 11)

1. गृह विज्ञानका कुनै दुई विधा लेख्नुहोस् ।
Write any two disciplines of home Science.
2. सन्तुलित भोजनलाई परिभाषित गर्नुहोस् ।
Define Balanced Diet.
3. मानव स्वास्थ्यमा खाद्य र पोषणका कुनै दुई महत्व पहिचान गर्नुहोस् ।
Identify any two importances of food and nutrition in human health.
4. गृह विज्ञानको क्षेत्रमा ज्यालादारी रोजगारी र स्व रोजगारी बीचको भिन्नता देखाउनुहोस् ।
Differentiates between wage employment and self employment in the area home science.
5. खाद्य सुरक्षाको कुनै एक परम्परागत तरिका पहिचान गर्नुहोस् ।
Identify any one traditional process of preserving the food.
6. विशेष(अनन्य) स्तनपान भनेको के हो ?
What is an exclusive breast feeding ?
7. गृह व्यवस्थापनलाई परिभाषित गर्नुहोस् ।
Define home management.
8. पारिवारिक आम्दानीका कुनै दुईवटा स्रोत उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any two sources of family income.
9. असल गृहका कुनै दुई विशेषता लेख्नुहोस् ।

Write any two characteristics of a good home.

10. घरायसी किट नियन्त्रणका कुनै दुई उपायहरु लेख्नुहोस् ।

Write any two control measures of household pests.

11. "बैकल्पिक उर्जाका स्रोतहरु मध्ये बायो ग्याँसको प्रयोग एकउत्तम विकल्प हो" कुनै एक तर्क दिनुहोस् ।

"The use of Bio gas is one of the best alternative source of energy"
give one logic.

समूह ख (Group B)

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

(8 x 5 = 40)

12. स्वस्थ जीवनका लागि सन्तुलित भोजनको महत्व उल्लेख गर्नुहोस् ।

What are the Importance of balance diet for a healthy life ?

अथवा(Or)

खाद्य संरक्षणका कुनै दुई विधिहरुको व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain any two methods of food preservation.

13. महिनावरीको समयमा स्वास्थ्य र सरसफाई व्यवस्थापन गर्ने तरिकाहरु व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the ways to maintain the health and hygiene during the menstruation period.

14. प्रसव पूर्व र प्रसव पश्चात हेरचारका कुनै चार महत्व पहिचान गर्नुहोस् र कुनै दुईको व्याख्या गर्नुहोस् ।

Identify any four importance of prenatal and postnatal care and explain any two of them.

15. गृह व्यवस्थापकका कुनै पाँच भूमिका र दायित्व लेख्नुहोस् ।

Write any five roles and responsibility of a home maker.

अथवा(Or)

घरमा विद्युतीय सुरक्षाका उपायहरु किन अपनाउनु पर्दछ ? व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain why we adopt electric safety measures in the home.

16. उपभोक्ता शिक्षाले तपाईंको दैनिक फजुल खर्च घटाउन गर्न कसरी सहयोग गर्दछ ? पाँच बुदामा विस्तृतीकरण गर्नुहोस् ।

How consumer education helps to minimize your daily unnecessary expenditure ?Elaborate in five points.

17. घरको हेरचहार र सरसफाई गृह व्यवस्थापनको महत्वपूर्ण पक्ष हो । उपयुक्त उदाहरण सहित पुष्टि गर्नुहोस् ।

"Cleaning and caring home is the major aspect of home management" Justify it with suitable examples.

18. तपाईं पोशाक निर्माणको पुर्वतयारी कसरी गर्नुहुन्छ ?

How do you do pre preparation of clothing construction ?

19. सिलाई र बुनाई बीचमा भिन्नताहरु के के हुन् ?

What are the differences between weaving and knitting?

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions) (3 X 8 = 24)

20. राम्रो स्वास्थ्य कायम गर्न तपाईं आफ्नो खाद्य पोषण सम्बन्धि ज्ञान कसरी प्रयोग गर्नु हुन्छ ?सुक्ष्म पोषक तत्वको कमीले हाम्रो स्वास्थ्यमा कस्तो असर पर्न सक्छ ?ब्याख्या गर्नुहोस् ।

How do you apply your knowledge of food and nutrition for maintaining good health? What will be the consequences of micro-nutrient deficiency in our health? Explain.

21. नेपालमा शिशु मृत्युदरको वर्तमान अवस्था र कारणहरु उल्लेख गर्नुहोस् । उक्त समस्या समाधानका लागी सुझाव दिनुहोस् ।

Explain the existing situation and causes of infant mortality in Nepal. Give suggestion to reduce this problem.

22. स्कूल पोशाकका लागि कस्तो प्रकारको लुगा उत्तम हुन्छ ? पोशाक निर्माणमा ढाँचाको महत्व व्याख्या गर्नुहोस् ।

What type of clothing should be best for school uniform? Explain the importance of pattern in clothing construction?

अथवा(Or),

पोशाक निर्माण सामाग्रीको रङ, ढाँचा र वनावट कसरी छनौट गर्नुहुन्छ ? विस्तृतीकरण गर्नुहोस् ।

How do you select colour, design and texture of clothing material ?
Elaborate it.

Environment Science (Ens.413)

Grade: 11

Specification Chart/Grid

S. N.	Unit/Area	WH	Marks	Remembering /Knowledge			Understanding			Applying			Higher ability			No. of questions			Marks			Total Marks
				VSQ	SQ	LQ	VSQ	SQ	LQ	VSQ	SQ	LQ	VSQ	SQ	LQ	VSQ	SQ	LQ	VSQ	SQ	LQ	
1	Fundamentals of Environmental Science	8	5	1	1	-	1	-		-	1	-	-	-	1	2	2	1	2	10	8	20
2	Population Dynamics	12	7																			
3	Ecosystem Dynamics	12	8																			
4	Environmental Resources	12	7	2	-	-	1	2	-	1	-		1	-	-	5	2	-	5	10	-	15
5	Biodiversity Conservation	12	8																			
6	Environmental Degradation	12	8	1	1	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	1	3	1	1	15	8	24
7	Environmental Pollution	13	8																			
8	Environmental Hazards	12	8																			
9	Chemical Environment	12	7	1	-	-	1	-	-	1	-	1	-	1	-	3	1	1	3	5	8	16
10	Quantitative Environmental Analysis	15	9																			
	Total	120	75	5	2	-	3	2	1	2	2	1	1	2	1	11	8	3	11	40	24	75

Question and Mark Distribution

SN	Types of questions	Number of questions	Marks per question	Full Marks	Time in minutes
1	Very Short Questions (VSQ)	11	1	11	25
2	Short Questions (SQ)	8	5	40	155
3	Long Questions (LQ)	3	8	24	
Total		22		75	180 minutes (3 hrs)

Remarks:

- Item format in composite should be met as per the specification grid.
- Weightage in the combined cell should be met, but ± 2 marks variation will be allowed within the combined cells. But cannot be nil.
- In total cognitive distribution should met. ± 2 marks variation will be allowed within the cognitive levels.
- SQ and LQ can be structured (have two or more sub-items). SQ and LQ can be distributed to two or more cognitive behaviours.
- The distribution of questions based on cognitive domain will be nearly 20% knowledge/remembering, 30% understanding, 25% applying and 25% higher ability level. Higher ability covers analysing, evaluating and creating levels.
- In the case of short question there will be 2 "OR" questions and in the case of long question there will be 1 "OR" question.

Model Questions

2077

Grade: 11

Full Marks: 75

Subject: Environment Science (Ens.413)

Time: 3 hours

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures at the right margin indicate the full marks.

Attempt ALL the questions.

Group 'A'

Give very short answers to the following questions.

(11 × 1 = 11)

1. Identify any two environmental factors that affecting population growth in Nepal.
2. Write any two examples of K selected populations.
3. Mention any two mineral resources found in Nepal.
4. Define subtropical forest.
5. Which method of conservation would you suggest to conserve the species which are about to extinct in the wild?
6. Suggest any one way to minimize energy pressure in your locality.
7. Write any one importance of hunting reserve.
8. Define hazard.
9. Write anyone effect of soil erosion.
10. Mention the WHO standard of Arsenic in drinking water.
11. If the pH value of soil in a locality is below 7, which two species of vegetation are the farmers supposed to cultivate?

Group 'B'

Give short answer to the following questions

(8 × 5 = 40)

12. Describe Earth as a closed system.

13. How do you explain positive, negative and neutral interaction between the species?
14. Explain the eco-centric and anthropocentric perspective of resource management with examples.
15. Write short notes on.
  - a. Rara National Park
  - b. Annapurna conservation area
16. Identify and explain the consequences of air pollution on human being and organisms.
17. Describe disaster risk management cycle.
18. Analyse how individualization and urbanization affect sustainable agriculture.
19. Enlist different chemicals found in the environment. Explain how the knowledge on such chemicals help to reduce industrial pollution?

Group 'C'

Give long answer to the following questions, (3 × 8 = 24)

20. Explain and relate the structural and functional aspects of ecosystem with suitable examples. (4+4)
21. Describe environmental degradation. Analyze various causes of environmental degradation. (3+5)
22. There is a pond in your locality, if you need to analyze the water quality, what kind of instruments and parameters you prefer. Give logics.

General Law-I

Specification Grid- Grade 11

Plan for Question and distribution of marks covered

Unit	Content Area	Teaching Hours	Knowledge			Comprehension			Application			Higher ability			Total Question covered			Total	Total Marks
			VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L		
1	Concept, Nature and Purpose of Law	20	1	1		1	1								2	2		4	12
2	Law and Society	16	1			1	1						1	1	2	2	1	5	20
3	Functions of Law in Society	16																	
4	Autonomy of law and legal system	12	1			1				1	1				2	1	1	4	15
5	Structure of Law in Nepal	12																	
6	Principles of Civil Law and Civil Rights in Nepal	12	1				1	1							1	1	1	3	14

7	Sanctity of Natural Person and Law Relating to Natural Person	10																	
8	Rule of law and Separation of Powers	10																	
9	Dispute settlement mechanism: Formal Court System and ADR.	12																	
			2			2	1					1		4	2	0	6	14	
		120	6	1	0	5	4	1		1	1	0	2	1	11	8	3	22	75

Notes:

21. The alternative short questions will be asked from chapter 5 and 9 and long questions will be asked from chapter 1.
22. Very short question will be of one (1) mark and there will be eleven (11) questions from each of the chapters to the possible extent.
23. Short question will be of five (5) marks and there will be ten (8) questions from each of the chapters to the possible extent. All the questions shall be compulsory. However, two alternative questions will be added to any two questions among the total questions asked.

24. There will be three long questions carrying eight (8) marks. All the questions shall be compulsory. However, one alternative question will be added to any one of the three questions.
25. The weightage of the question shall not exceed twenty percent in knowledge level, no less than 20 percent in higher efficiency and in other level question may be asked as per necessity.

Types of Question

Types of Question	Numbers of Question	Total marks
Very short answer type	11	$11 \times 1 = 11$
Short answer type	8	$8 \times 5 = 40$
Long answer type	3	$3 \times 8 = 24$

Note: Numbering of the questions should be arranged from first very short questions (Q.N. 1 to 11), short answer questions (Q.N. 12 to 19) and long answer questions (Q.N. 20 to 22)

[Gel. 415]

सामान्य कानून (General Law)

नमूना प्रश्न पत्र २०७७ (Model Question 2077)

कक्षा (Grade): XI

समय(Time) : 3 Hrs.

पूर्णाङ्क (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्नेछ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ । (The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् (Attempt All Questions.)

(11 x 1 = 11)

१. कानून भनेको के हो ?

What is Law ?

२. कानूनका कुनै दुईओटा विशेषता लेख्नुहोस् ।

Write any two characteristics of law ?

३. समाजका प्रकारहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention the types of Society?

४. साधारण समाजलाई परिभाषित गर्नुहोस् ।

Define the homogenous society ?

५. विधेयकलाई परिभाषित गर्नुहोस् ।

Define the term " Bill".

६. प्रदेश कानून भनेको के हो ?

What is state law ?

७. कानूनी व्यक्ति भनेको के हो ?

What is legal person ?

८. कानूनी शासन भनेको के हो ?

What is Rule of law?

९. शक्तिपृथकीकरण भन्नाले के बुझिन्छ ?
What do you mean of separation of power ?
१०. सरकारी अभियोजनकर्ताको कुनै दुईओटा भूमिका लेख्नुहोस् ।
Write any two role of public prosecutor ?
११. मध्यस्थता भनेको के हो ?
What do you mean by Mediation?

समूह ख (Group B)

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions) (8 x 5 = 40)

१२. कानूनको उद्देश्य के हो ? वर्णन गर्नुहोस् ।
What is the purpose of law? Describe briefly.
१३. कानूनको प्रकृतिको बारेमा छलफल गर्नुहोस् ?
Discuss the nature of law.
१४. कानूनका चार आर्थिक कार्यहरू उल्लेख गर्नुहोस् ?
State the four economic functions of law
१५. "कानूनले समाजमा सामाजिक कल्याण कायम राख्दछ ।" पुष्टिगर्नुहोस् ।
"Law maintain social welfare in society." Justify.
- अथवा (Or)
- "संविधान कानूनको प्रमुख दस्तावेज हो ।" पुष्टिगर्नुहोस् ।
"Constitution is the fundamental law of land." Justify
१६. नेपालमा संघिय कानून कसरी लागु हुन्छ ?
How does federal law apply in Nepal?
१७. निजीकानून र सार्वजनिक कानून बिच भिन्नता देखाउनुहोस् ।
Differentiate between private law and public law?
१८. बालबालिका सम्बन्धी विवाद समाधानमा जिल्ला अदालतको भूमिका विश्लेषण गर्नुहोस् ।
Analyze the role of district court in the settlement of juvenile disputes.

अथवा (Or)

बैकल्पिक विवाद समाधानका उपायहरु सम्बन्धमा छलफल गर्नुहोस् ।

Discuss about the alternative dispute resolution?

१९. शक्ति पृथकीकरण सिद्धान्तको उत्पत्ती कसरी भयो ? व्याख्या गर्नुहोस् ।

How was the theory of separation of power originated ? Explain.

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions) (3 X 8 = 24

२०. कानूनको राजनीतिक कार्य किन महत्वपूर्ण छ ? उपयुक्त उदाहरणका सहित छलफल गर्नुहोस् ।

Why is political function of law important? Discuss with appropriate examples.

२१. नेपालमा कानुनी प्रणालीका स्रोतहरु कसरी प्रयोग हुन्छन् ?

How is the sources of legal system applied in Nepal ?

२२. देवानी कानूनका सामान्य सिद्धान्तहरुको व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the general principle of civil law?

अथवा (Or)

कानूनको अवधारणा सम्बन्धमा छलफल गर्दै कानूनको महत्व प्रकाश पार्नुहोस् ।

Discuss the concept of law and shed light the importance of law.

वित्तशास्त्र

विशिष्टीकरण तालिका
सैद्धान्तिक मूल्याङ्कन, कक्षा ११
प्रश्न योजना तथा अङ्कभार वितरण

एकाइ	क्षेत्र/एकाइ	पाठ्यभार	ज्ञान			बोध			प्रयोग			उच्च दक्षता			जम्मा प्रश्न संख्या			जम्मा अङ्कभार			जम्मा अङ्क
			अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	
१.	परिचय	१०	१				१								१	१		१	५		६
२.	व्यावसायिक इकाइ र वित्तीय वातावरण	१०	१				१								१	१		१	५		६
३.	वित्तीय सम्पत्तिहरू	१०	१				१		१						२	१		२	५		७
४.	वित्तीय बजारहरू	१४							१					१	१		१	१		८	९
५.	वाणिज्य बैङ्क	१४				१				१					१	१		१	५		६
६.	लघुवित्तीय संस्था र सहकारी संस्था	१०		१		१									१	१		१	५		६
७.	जोखिम र बीमा	१२	१					१					१		१		१	१		८	९

८.	जीवन तथा निर्जीवन बीमा	१०								१					१	१		१	५		६
९.	सामुहिक कोष, निवृत्ति भरण कोष र अन्य वित्तीय सेवाप्रदायक कम्पनी	१०		१					१						१	१		१	५		६
१०.	मुद्राको समय सापेक्ष मूल्य	२०	१								१		१		१	१	१	१	५	८	१५
	जम्मा	१२०	५	२		२	३	१	३	२	१		२	१	११	८	३	११	४०	२४	७५

प्रश्नका प्रकारहरू

प्रश्नका प्रकारहरू	सोधिने सङ्ख्या	पूर्णाङ्क
अति संक्षिप्त प्रश्न	११	११
छोटो उत्तर आउने प्रश्न	८	४०
लामो उत्तर आउने प्रश्न	३	२४
जम्मा	२२	७५

द्रष्टव्य :

- अति छोटो प्रश्न १ अङ्कका हुने छन् र सकेसम्म सबै एकाइ समेटिने गरी ११ प्रश्न रहने छन् ।

- छोटो प्रश्न ५ अङ्कका हुने छन् र सकेसम्म सबै एकाइको प्रतिनिधित्व हुने गरी ८ प्रश्न रहने छन् साथै कुनै दुई प्रश्नमा विकल्प दिन सकिने छ ।
- लामो प्रश्न ८ अङ्कका हुने छन् र ३ प्रश्न रहने छन् साथै कुनै एक प्रश्नमा विकल्प दिन सकिने छ ।
- ज्ञान तहमा पूर्णाङ्कका २० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी, उच्च दक्षता तहमा २० प्रतिशतमा नघट्ने गरी र अन्य तहमा आवश्यकतानुसार प्रश्न रहने छन् ।
- सबै तहमा विषयको प्रकृति र आवश्यकतानुसार अति छोटो, छोटो र लामो प्रश्न रहने छन् । सबै तहमा सबै खालका प्रश्न रहनुपर्ने अनिवार्यता हुँदैन । उच्च दक्षता अन्तर्गत विश्लेषण, मूल्याङ्कन र सिर्जनात्मक तहका प्रश्न रहनेछन् ।

[Fin. 417]

वित्तशास्त्र (Finance)

नमूना प्रश्न पत्र २०७७ (Model Question 2077)

कक्षा (Grade): XI

समय(Time) : 3 Hrs.

पूर्णाङ्क (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्नेछ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ । (The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् (Attempt All Questions.)

(11 x1 = 11)

1. वित्तशास्त्रको अर्थ लेख्नुहोस् ।

Write the meaning of finance.

2. वास्तविक सम्पत्ति र वित्तीय सम्पत्ति बीचको फरक छुट्याउनुहोस् ।

Differentiate between real assets and financial assets.

3. प्रतिपत्रको अर्थ लेख्नुहोस् ।

Write the meaning of letter of credit.

4. स्थिरआय प्रतिभूतिहरू भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ ?

What is meant by fixed income securities?

5. DEMAT खाता भनेको के हो?

What is a DEMAT account?

6. मानौ तपाईंले आफ्नो शिक्षाका एक वर्ष अवधिको रु २००० कर्जा लिनुभयो । कर्जाको वार्षिक व्याजदर १८ % छ । तपाईंले बैंक कर्जाको व्याज कति भुक्तान गर्नुपर्दछ ।

Suppose you borrow Rs. 2000 from bank for one year to finance your education. Interest on loan is 18% per annum. How much interest you pay on your bank loan?

7. लघुवित्तलाई परिभाषित गर्नुहोस् ।
Define microfinance.
8. जोखिमलाई परिभाषित गरी उदाहरण समेत दिनुहोस् ।
State risk with some examples.
9. जीवन बीमा र निर्जीवन बीमा बीचको भिन्नता छुट्याउनुहोस् ।
Differentiate between life and non-life insurance.
10. सामुहिक लगानी कोष भनेको के हो
What is mutual fund?
11. चक्रवर्तीकरण भनेको के हो ? एउटा उदाहरण दिनुहोस् ।
What is compounding? Give an example.

समूह ख (Group B)

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

(8 x 5 = 40)

12. वित्तीय व्यवस्थापकका व्यवस्थापकिय कार्यहरूका बारेमा छलफल गर्नुहोस् ।
Discuss the managerial functions of the financial manager.
13. नेपालमा विभिन्न निक्षेपमुखी संगठनहरूका प्रकारका बारेमा संक्षेपमा वर्णन गर्नुहोस् ।
Describe briefly the different types of depository institutions in Nepal.
14. नेपाल अटो कम्पनी लिमिटेडको बासलातमा रहेका निम्न लिखित सूचनाहरूका बारेमा दिईएको छः
Following information are derived from the balance sheet of Nepal Auto Company Limited:
अंश पूँजी (Share capital) Rs. 3000,000
शेयर प्रिमियम (Share premium) Rs. 2000,000
अवितरित आय (Retained earning) Rs. 1000,000
a. कम्पनीमा शेयरधनीको अंश वा खुद मूल्य कति हो ?
What is the shareholder's equity of the company?
b. यदी कम्पनीसँग ५०००० शेयर कित्ता छ भने प्रति शेयर किताबी मूल्य कति हो ?

What is the book value per share if the company has 50,000 shares outstanding?

15. निक्षेपका प्रकारहरु के के हुन् ? संक्षेपमा व्याख्या गर्नुहोस् ।

What are the types of deposits? Explain briefly.

16. सहकारीका सिद्धान्तहरु व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the principles of cooperative.

17. एउटा जीवन बीमा कम्पनीका २०००० निती खरिदकर्ताहरु रहेका छन् । प्रत्येक निती खरिदकर्ताहरु सँग ३५ वर्षे रु. २५०००० जीवन बीमा गरियो । कम्पनीले सो कार्य गर्न वार्षिक प्रिमियम निती खरिदकर्तासँग रकम उठाउदछ, जसले खरिदकर्ताको मृत्यु भएको खण्डमा नगद प्रतिफल भुक्तानी गर्न सकिन्छ । सम्भावित ३५ वर्षमा मृत्युदर १००० जनामा ३ जना छ, र मुद्राको लागत ७% छ । पोलिसी धारकहरुलाई वार्षिक रुपमा प्रिमियम दरमा खर्च गर्न चाहिरहेको छ कि लाभग्राहीलाई भुक्तानी गर्न रकम पर्याप्त होस् ।

A life insurance company has 20,000 policy holders. Each policy holders with the age of 35 has Rs. 250,000 for life insurance. The company is willing to set an annual premium rate to charge to these policy holders so that it will have sufficient cash to pay off the beneficiaries of any policyholders who die this year. The expected death rate for age 35 is 3 per 1000. The cost of money for the insurance company is 7%.

- a. सम्भावित मृत्युदर गणना गर्नुहोस् ।

Calculate the expected death rate.

- b. बीमा कम्पनीले सम्भावित मृत्यु हुँदा कति भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।

How much the insurance company pays for the claims for the expected death?

- c. निती खरिदकर्तालाई शुरुको समयमा कम्पनीले कति शुल्क उठाउदछ ?

How much the company charges from the policyholders at the beginning of the policy period?

अथवा (Or)

राष्ट्रिय बीमा संस्थानले म्यादी बीमा प्रलेख वापत निम्न योजनाहरु दिइएको छ ।

Term life policy offered by Rastriya Beema Sansthan is as follows:

म्यादी बीमा प्रलेख रकम (Amount of term life policy) = Rs. 675,000

वार्षिक मृत्युदर (Annual mortality rate) = 3%

मुद्रको लागत (Cost of money) = 10%

यदी तपाईंले म्यादी बीमा प्रलेख खरीद गर्न तत्परता देखाउनु भएमा तपाईंले प्रिमियम वापत कति रकम तिर्नु पर्दछ ।

If you are willing to purchase this term life policy, what fair amount of premium you must pay?

18. एक सामुहिक लगानी कोषसँग XYZ कम्पनीको १००० कित्ता शेयर रु १५० का दरले र ABC कम्पनीको २००० कित्ता शेयर रु. १४० का दरले कारोवार भएको छ । कोषसँग १००० विद्यमान शेयर सख्या छ ।

A mutual fund has 1000 shares of XYZ Company, currently trading at Rs. 150, and 2000 shares of ABC Company, currently trading at Rs. 140. The fund has issued 10,000 shares.

- a. कोषको खुद सम्पत्ति मूल्य कति हो ?

What is the NAV of the fund?

- b. XYZ कम्पनीको शेयर रु १८० ले बृद्धि र ABC कम्पनीको शेयर रु. ११० ले घट्दा वर्षको अन्तिममा लगानीकर्ताको भविष्यअनुसार कोषको खुद सम्पत्ति मूल्य कति हो ?

If investors expect the price of the XYZ Company's shares to increase to Rs. 180 and price of ABC Company shares to decline Rs. 110 by the end of the year, what is the expected NAV at the end of the year?

19. कुनै एक योजनाको निम्न लिखित वर्षको अन्तिमको नगद प्रवाह दिइएको छ ।

The following cashflow of a project occurs at the end of each year.

वर्ष (Year) नगद प्रवाह(Cashflow)

1 Rs. 700

2 Rs. 900

3 Rs. 200

4 Rs. 600

5 Rs. 400

a. १० % बट्टादर अनुसार वर्तमान मूल्य गणना गर्नुहोस् ।

Calculate present value by using 10 % discount factor.

b. १० % चक्रवर्तीकरण अनुसार भावी मूल्य गणना गर्नुहोस् ।

Calculate future value by using 10% interest rate factor.

अथवा (Or)

वार्षिकी भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ ? वार्षिकीका प्रकारहरु व्याख्या गर्नुहोस् । **2+3=5**

What do you mean by an annuity? Explain the types of annuity.

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions) (3 X 8 = 24)

20. मार्च ५, २०२० को दिनमा छिमेक लघुवित्त वित्तिय संस्थाको नेपाल धितोपत्र विनिमय लिमिटेड (NEPSE) मा भएको कारोबारको स्टक कोटेशन तल उल्लेख गरिएको छ ।

Consider the following stock quote for Chhimek Laghubitta Bittiya Sanstha Limited derived from NEPSE trading as on March 5, 2020.

Symbol	Close	Vol.	Prev. close	Diff%	52 weeks	
					High	Low
CBBL	1070	19040	1021	4.80	1343	751

a. कारोबार बन्द हुने दिनमा उक्त स्टकको अन्तिम मूल्य कति थियो ?

At what price did the stock close on the trading day?

b. छिमेक लघुवित्त वित्तिय संस्थाको उक्त दिन कति शेयरहरु कारोबार भएका थिए ?

How many shares of CBBL stock were traded on the day?

c. कोटेशनको फरक कसरी गणना गरिन्छ ? यसको अर्थ के हो ?

How do you calculate the quote "Diff%"? What does it mean?

५२ हप्ताको सबैभन्दा अधिकतम र न्यूनतम कारोवार मूल्य कति कति हो ?

- d. What is the highest and lowest trading price of stock during last 52 weeks?

अथवा (Or)

नेपालमा शेयरहरु खरिदका लागी आवेदन दिन सि-आश्वा प्रणालीको प्रयोगको बारेमा व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the C-ASBA system used to apply for purchasing shares in Nepal.

21. बीमाको परिचय दिनुहोस् र यसका आधारभूत सिद्धान्तहरु व्याख्या गर्नुहोस् ।

Define insurance and explain the fundamental principles of insurance.

22. तपाईं रु. १०,००,००० को ५ वर्षे १२ % का दरले पूर्ण अमर्त्यकरण किस्ता ऋण लिने योजनामा हुनुहुन्छ ।

You are planning to borrow Rs. 1000,000 on a 5-year, 12% annual payment fully amortized term loan.

- a. उक्त ऋणको वार्षिक भुक्तान कति हो ?

What is the annual payment on the loan?

- b. उक्त ऋणको दोश्रो वर्षको अन्तिम ब्याज भुक्तानी कति हो ?

What fraction of payment made at the end of second year will represent the payment of interest?

- c. उक्त ऋणको तेस्रो वर्षको साँवा भुक्तानी कति हो ?

What fraction of payment made at the end of third year will represent the repayment of principal?

- d. उक्त ऋणको अन्तिम वर्षको ब्याज र साँवा भुक्तानी कति हो ?

What would be the amount of interest and principal paid in the final year?

Best of luck !

गायन

कक्षा : ११

विषय सङ्केत : Sin.425

विशिष्टिकरण तालिका

एकाइ	पाठ्यवस्तु	Hour	ज्ञान र बोध			व्यवहारिक सीप			उच्च दक्षता			जम्मा प्रश्न संख्या			जम्मा पश्न	अंकभार			जम्मा अंक
			अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो		अति छोटो	छोटो	लामो	
१	नेपाली लोकगीत	24																	15
२	शास्त्रीय गीत	28																	19
३	स्वरलिपि पद्धति	10																	5
४	पाश्चात्य सङ्गीत	18																	11
	जम्मा	80	6	1	1	1	3	0	2	1	1	9	5	2	16	9	25	16	50

द्रष्टव्य :

- सामान्य तथा ज्ञान र बोध तहका प्रश्न ४० प्रतिशत, प्रयोग तथा सिप तहका प्रश्न ३० प्रतिशत र उच्च दक्षताका प्रश्न ३० प्रतिशत हुने छन् । तर संज्ञानात्मक क्षेत्रका तहहरूभित्र समेत +२ हुने गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिने छ ।
- एकाइभित्रको समूहको जम्मा अंकमा फरक नपर्ने गरी समूह भित्रका एकाइमा +२ फरक गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिनेछ तर प्रत्येक एकाइबाट प्रश्न सोधिने गरी विषयवस्तुको वैधता कायम गर्नु पर्नेछ ।
- छोटा प्रश्न र लामो प्रश्नमा एक भन्दा बढी उप प्रश्नहरू पनि सोध्न सकिने छ ।
- उच्च दक्षता अन्तर्गत विश्लेषण, मूल्यांकन र सिर्जना रहने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।
- छोटो प्रश्नहरू मध्ये कुनै दुई ओटा अथवा प्रश्न र लामो प्रश्नमा एउटा अथवा प्रश्न सोधिने छ ।

कक्षा -११
विषय – गायन
समुह“क”

अति छोटो उत्तर आउने प्रश्न

(९ × १ = ९)

- १) देउडा गीत नेपालको कुन क्षेत्रमा गाइन्छ ? लेख्नुहोस् ।
- २) च्याब्रुड नाच कसरी नाचिन्छ ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
- ३) मालश्री गीत कुन समयमा गाउने बजाउने गरिन्छ ? लेख्नुहोस् ।
- ४) राग भूपालीमा कति वटा स्वर हुन्छ ?
- ५) वर्ज्यस्वर भनेको के हो ?
- ६) तिनतालमा कति विभाग हुन्छ ? लेख्नुहोस् ।
- ७) विष्णुनारायण भातखण्डेको जन्म कहिले भएको हो ? लेख्नुहोस् ।
- ८) स्केल भन्नाले के बुझिन्छ ? लेख्नुहोस् ।
- ९) सार्पको चिन्ह कसरी लेखिन्छ ?

समुह“ख”

छोटो उत्तर आउने प्रश्न

(५ × ५ = २५)

- १) लोक गीतको संक्षिप्त परिचय दिनुहोस् ।
- २) ध्वनी भनेको हो ? ध्वनी कसरी उत्पन्न हुन्छ ? लेख्नुहोस् ।
- ३) शास्त्रीय रागमा प्रयोग हुने कुनै तालको बोल सहित लेख्नुहोस् ।
- ४) विष्णु दिगम्बर पलुष्करको स्वरलिपि पद्धतिको संक्षिप्त परिचय दिनुहोस् ।
- ५) कर्ड भन्नाले के बुझिन्छ ? उदाहरण सहित लेख्नुहोस् ।

समुह“ग”

लामो उत्तर आउने प्रश्न

(२ × ८ = १६)

- १) मैथिली र मालश्री गीतको तुलनात्मक विश्लेषण गर्नुहोस् ।
- २) शास्त्रिय संगितमा थाटको महत्वको विश्लेषण गर्नुहोस् ।

Computer Science

Specification grid 2077

Grade: 11

Theory (Com. 427)

SN	Content Area	Working hour	Competency level														Content Area /Unit wise Marks									
			Remembering		Understanding			Applying			Higher Ability															
			MCQ		SAQ		MCQ	SAQ	LAQ	MCQ	SAQ	LAQ	MCQ	SAQ	LAQ											
			No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks	No. of Questions	Marks		No. of Questions	Marks							
1	Computer system	20	3	3	1	5	2	2	2	1	0	-	-	2	2	1	5	1	8	2	2	1	5	1	8	12
2	Number system and conservation Boolean Logic	11																								7
3	Computer software and Operating system	12																								8
4	Application package	5																								3
5	Programming Concepts and Logics	8																								5
6	Web Technology I	8																								5
7	Multimedia	6																								4
8	Information security and Cyber law	10																								6
Total Marks		80	8		12			15			15			50												

Item format plan					
S.N.	Type of item	Score per item	Total item	Total score	Time
1	Multiple Choice Questions	1	9	9	20 minutes
2	Short Question Answer	5	5	25	100 minutes
3	Long Question Answer	8	2	16	
Grand Total			16	50	2 hours

Remarks:

- Item format in composite should be met as per the specification grid.
- Designated weightage of the units/content areas should be met.
- In the case of SAQ and LAQ, these should ensure that 1 mark will be assigned per element expected as correct response.
- The distribution of cognitive domain of questions should be nearly 15% knowledge/remembering, 25% understanding, 30% applying and 30% higher ability level. Higher ability includes analyzing, evaluating and creating level.
- SAQ and LAQ can be structured (have two or more sub-items). SAQ and LAQ can be distributed to two or more cognitive behaviors. In such case these will be added to their respective cognitive behavior. In sum the distribution of cognitive behavior should be approximately to the required distribution.
- In case of SAQ there will be 2 "OR" questions and in case of LAQ there will be 1 "OR" question.

Model Question

Grade XI

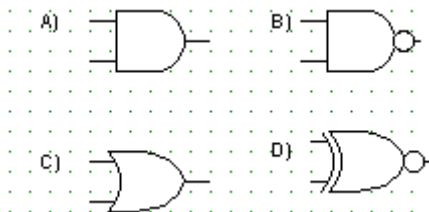
Time 2 Hours

Group A: Multiple Choice Questions

(9 x 1=9)

Tick the best alternative.

- Which one of the following is an input device?
a) speaker   b) printer   c) monitor   d) mouse
- Which of the following is NOT a bus type?
a) Address bus   b) Data bus   c) Memory bus   d) Control bus
- How to represent Boolean $F(x,y)=x.y$ in logic gate?

- Which scheduling algorithm allocates the CPU first to the process that requests the CPU first?
a) first-come, first-served scheduling   c) shortest job scheduling
b) priority scheduling   d) Round robin scheduling
- Which operator is used to start for enter the formula in in Excel cell?
a) \$ b) @   c) =   d) +
- Which looping process checks the test condition at the end of the loop?
a) for   b) while   c) do-while   d) Nested loop
- How to insert an image in web page using HTML tag?
a) <img=...>   a) <img source=...>   c) <img src=...>   d) <img href=...>
- Which image format is best used for photographs and offers a small file size? (U)
a) PNG   b) GIF   c) BMP   d) JPEG
- Which of following is monitors user activity on internet and transmit that information in the background to someone else? (U)
a) Malware   b) Spyware   c) Adware   d) Virus

Group 'B'

Give short answer to the following questions.

(5 x 5=25)

1. Explain different types of secondary memory of computer system.

OR

Describe the decimal to binary number conversion process with example.

2. What are the functions of operating system? Describe.
3. Define different types of CSS.

OR

Explain the different components of multimedia.

4. Differentiate between the do and while loop.
5. Suggest the prevention methods of cybercrime.

Group 'C'

Give long answer to the following question

(2 x 8=16)

6. Explain computer architecture with block diagram and functions of its components.

OR

Write a program to input the elements of 4 x 3 matrix and prints its elements properly using array.

7. Draw AND, OR, XOR and XNOR gates with truth table and logic gates.

Apiculture and Sericulture

Grades: 11

code: Aps. 429 (Grade 11),

Specification Grid

Unit	Content	Working Hrs.	Knowledge and Understand			Application			Higher Ability			Total Question Number			Total Question	Marks Weight			Total Marks
			Very Short	Short	Long	Very Short	Short	Long	Very Short	Short	Long	Very Short	Short	Long		Very Short	Short	Long	
1	Introduction to Apiculture	5	6	1	1	1	3	0	2	1	1	9	5	2	16	9	25	16	3
2	Biology and Bee Colony	8																	5
3	Apiaries and management	20																	12
4	Equipment and foraging	5																	3
5	Introduction to Sericulture	5																	3
6	Silkworm rearing	21																	14
7	Cocoon assessment	16																	10
	जम्मा	80	6	1	1	1	3	0	2	1	1	9	5	2	16	9	25	16	50

Remarks:

- Item format in composite should be met as per the specification grid.
- Weightage in each unit should be met, but ± 2 marks variation will be allowed within units. But cannot be nil.
- SQ and LQ can be structured (have two or more sub-items). SQ and LQ can be distributed to two or more cognitive behaviors. In such case these will be added to their respective cognitive behavior. In sum the distribution of cognitive behavior should be approximately to the required distribution.
- The distribution of questions based on cognitive domain will be nearly 40% Knowledge and Understanding, 30% applying/skill and 30% higher ability level. Higher ability level covers analyzing, evaluating and creating
- In the case of short question there will be 2 "OR" questions and in the case of long question there will be 1 "OR" question.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practical.

The figures in the margin indicate full marks.

Group: A

Write Very short answer to the following Questions.

9x1=9

१. कुनै दुई मौरीका जातको नाम लेख्नुहोस् ।
List any two species of Bee.
२. स्वामिड भनेको के हो ?
Write short note on swarming.
३. मौरीपालनमा प्रयोग हुने कुनै दुई सुरक्षा सामग्रीहरूको नाम उल्लेख गर्नुहोस् ।
Name any two protective weare used in bee keeping.
४. नेपालमा मौरी चरणका लागि उपयोगी हुने मुख्य दुई प्रजातिहरूको नाम लेख्नुहोस् ।
Write any two bee flora found in Nepal.
५. रेशम किराका कुनै दुई जातिको नाम लेख्नुहोस् ।
List any two species of sillz worm.
६. Protozoay (Pebrine) रोगको कारक जिवाणुको नाम लेख्नुहोस् ।
Write causal organism of protozoay (Pebrine) disease.
७. Mounting को कुनै एक महत्व उल्लेख गर्नुहोस् ।
Write any one importance of mounting.
८. कोकुन भन्नाले के बुझिन्छ ?
What is Cocooy?
९. मृत कोकुनलाई कसरी पहिचान गरिन्छ ?
How will You identify dead Cocooy?

Group: B

Write Short answer to the following Questions.

5x5=25

१. नेपालमा रेशम खेतीको सम्भावनाका बारेमा लेख्नुहोस् ।
Write about the scope of sericulture in Nepal.
२. रेशम किराको जीवनचक्रको वर्णन गर्नुहोस् ।
Explain about the life cycle of silk worm.
३. गुणस्तरीय कोकुनको विशेषताहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Write the characteristics of good quality cocoony.

४. नेपालमा मौरी पालनको महत्व लेख्नुहोस् ।

Write about the importance of apiculture in Nepal.

५. गुणस्तरीय मह उत्पादनको लागि मौरी कोलोनीको व्यवस्थापन कसरी गरीन्छ ?

How would you manage bee colony for good honey Production.

Group: C

Write Long answer to the following Questions.

2x8=16

१. मौरी चाकाका विभिन्न प्रकारहरु एवं तिनीहरुको व्यवस्थापन बारे वर्णन गर्नुहोस् ।

Discuss about various types of combs and their management.

२. रेशम किरापालनमा आवश्यक पर्ने सामग्रीहरुको बारेमा चर्चा गर्नुहोस् ।

Discuss about the materials required for silkworm rearing.

सौन्दर्यकला र केशकला शिक्षा

विशिष्टीकरण तालिका

कक्षा ११

सैद्धान्तिक मूल्याङ्कन

प्रश्न योजनातथा अङ्कभार वितरण

एकाइ	क्षेत्र/एकाइ	पाठ्य घण्टा	अंक भार	ज्ञान			बोध			प्रयोग			उच्चदक्षता			जम्मा प्रश्न संख्या			जम्मा अंक
				अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	
१	सौन्दर्य तथा केशकलाशिक्षाको परिचय	५	३	१	-	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	२	-	-	२
२	पोषण, सन्तुलितभोजन र व्यायाम	१०	६		१	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	१	१	-	६
३	प्राथमिकउपचार, सरसफाइ र निर्मलीकरण	५	३	१	-	-	-	-	-	१	-	-	-	-	-	२		-	२
४	शरीरका अनावश्यक रौं हटाउने तरिका	८	५	१	-	-	-	१	-	-	-	-	-	-	-	१	१	-	६
५	हातखुट्टाको शृङ्गार	८	५	-	-	-	-	-	-	-	१	-	-	-	-	-	१	-	५
६	केशको स्याहार र शृङ्गार	१५	९	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	१		१	९
७	छालाको स्याहार	१०	७	१	-	-	-	१	१	१	-	-	-	१	-	२	२	१	२०
८	अनुहारको शृङ्गार	१५	१०																
९	स्पा	४	२																
	जम्मा	८०	५०	५	१		२	२	१	२	१			१	१	९	५	२	५०

द्रष्टव्य :

- अति छोटो प्रश्न १ अङ्ककाहुने छन् र सकेसम्म सबै एकाइ समेटिने गरी ९ प्रश्न रहने छन् ।
- छोटो प्रश्न ५ अङ्कका हुने छन् र सकेसम्म सबै एकाइको प्रतिनिधित्वहुने गरी ५ वटा प्रश्न रहने छन् साथै कुनै दुई प्रश्नमा विकल्प दिन सकिने छ ।
- लामो प्रश्न ८ अङ्कका हुने छन् र २ प्रश्न रहने छन् साथै कुनै एक प्रश्नमा विकल्प दिन सकिने छ ।
- ज्ञान तहमा पूर्णाङ्कका २० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी, उच्चदक्षतातहमा २० प्रतिशतमा नघट्ने गरी र अन्य तहमा आवश्यकतानुसार प्रश्न रहने छन् ।
- सबै तहमा विषयको प्रकृति र आवश्यकतानुसार अति छोटो, छोटो र लामाप्रश्न रहने छन् । सबै तहमा सबै खालका प्रश्न रहनुपर्ने अनिवार्यता हुँदैन । उच्चदक्षता अन्तर्गत विश्लेषण, मूल्याङ्कन र सिर्जनात्मकतहका प्रश्न रहनेछन् ।

प्रश्नका प्रकारहरू

प्रश्नकाप्रकारहरू	सोधिने सङ्ख्या	पूर्णाङ्क
अति संक्षिप्तप्रश्न	९	९
छोटो उत्तर आउने प्रश्न	५	२५
लामो उत्तर आउने प्रश्न	२	१६
जम्मा	१८	५०

[Beh.431]

सौन्दर्यकला तथा केशकला शिक्षा (Beautician and Hairdressing Education)

नमुना प्रश्न पत्र २०७७ (Model Question 2077)

कक्षा (Grade): XI

समय (Time) : 3 Hrs.

पूर्णाङ्क (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्नेछ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ । (The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् (Attempt All Questions.)

(9 x 1 = 9)

१. सौन्दर्य शास्त्र भनेको के हो ?

What is aesthetics?

२. सौन्दर्यकला शिक्षाका कुनै दुईवटा महत्त्व लेख्नुहोस् ।

Write any two importance of beautician education.

३. सन्तुलित भोजनमा हुनुपर्ने छ वटा तत्त्वहरूको नाम लेख्नुहोस् ।

Write the name of six elements of balanced diet.

४. निर्मलीकरण भनेको के हो ?

What is sterilization?

५. थ्रेडिङ गर्दा छालामा समस्या देखिएमा कसरी प्राथमिक उपचार गर्नुहुन्छ ?

What do you get first aid if skin rashes problem appears during threading?

६. शरीरका अनावश्यक रौं हटाउन अपनाइने कुनै दुईवटा घरेलु विधिहरू लेख्नुहोस्

Write any two homemade processes of removing unwanted hair.

७. केशमा पाइने तीनवटा तहहरूको नाम लेख्नुहोस् ।

Write the name of three layers of a hair strand.

८. स्पाका लागि प्रयोग हुने तीनवटा सामग्रीहरूको नाम लेख्नुहोस्

Write the name of any three materials used in spa.

९. यदी तपाईंको छाला सुख्खा छ भने कसरी स्याहार गर्नुहुन्छ ?

How do you care your skin when it is dry?

समूह ख (Group B)

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

(5 x 5 = 25)

१०. शरीरको सुन्दरताकालागिव्यायामले कसरी मद्दत पुर्याउँछ ?

How does physical exercise help for physical beauty?

अथवा(Or)

प्राथमिक उपचार, सरसफाइ र निर्मलीकरणको परिचय दिनुहोस्

Give introduction of first aid, sanitation and sterilization.

११. डेपिलेसन विधिको प्रयोग गरी अनुहारका अनावश्यक रौं हटाउने तरिकाको वर्णन गर्नुहोस् ।

Describe the depilation method of removing unwanted hairs from the face.

१२. तपाईं फुटेको पैतालाको उपचार कसरी गर्नुहुन्छ ? वर्णन गर्नुहोस् ।

How do you treat foot sole cracks? Describe.

१३. अनुहारको आकारको पहिचान नगरी शृङ्गार गरेमा त्यसबाट कस्तो असर पर्दछ ? विप्लेशन गर्नुहोस् ।

Write the procedure of the make-up on round face. What will be the result if make-up is done without identifying the shape of the face? Explain.

१४. छालाको परिचय दिनुहोस् । यसका कुनै पाँचवटा कार्यहरू उल्लेख गर्नुहोस्

Give introduction to skin. Write any five functions of skin.

अथवा(Or)

हातको सरसफाइ (म्यानिक्चोर) र शृङ्गार गर्ने तरिका लेख्नुहोस् ।

Write the procedure of manicure and its decoration.

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions) (3 X 8 = 24)

१५. केशमा देखिने समस्या र तिनका कारणहरू पहिचान गर्नुहोस् । केश स्याहारका लागि घरेलु उपायहरूको महत्वको विश्लेषण गर्नुहोस् ।

Identify hair problems and their causes. Analyze the importance of household measure for hair care.

१६. अनुहारको शृङ्गारको परिचय दिनुहोस् र यसको महत्त्व वर्णन गर्नुहोस् । प्राकृतिक अनुहारलाई आकर्षक बनाउने तरिकहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Give introduction to the facial make-up and its importance. Write the techniques of making the natural face attractive.

अथवा

ब्लोड्राई भनेको के हो ? ब्लोड्राई गर्ने तारिका र यसका फाइदा एवम् बेफाइदाहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

What is blow dry? Write the techniques of blow dry and its advantages and disadvantages.

Plumbing and Wiring

Grade: 11

Subject code: Plw. 435

Specification Grid

Unit	Content	Working Hour	Knowledge and Understand			Application			Higher Ability			Total Question Number			Marks Weight			Total Question	Total Marks
			VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L		
1	Introduction of Plumbing	2	6	1	1	1	3	0	2	1	1	9	5	2	16	9	25	16	1
2	Tools for Plumbing	12																	8
3	Plumbing Pipes and Material	10																	6
4	G.I./PVC Pipe Fittings, Joints and Valves	10																	6
5	Measurements and symbols used in plumbing	4																	2
6	Tools and accessories	14																	9
7	Concept of electricity	6																	5
8	Electric Circuit	12																	6
9	Electrical Power and Energy	4																	2
10	Cell and Battery	6																	5
	Total	80	6	1	1	1	3	0	2	1	1	9	5	2	16				9

Remarks:

- Item format in composite should be met as per the specification grid.
- Weightage in each unit should be met, but ± 2 marks variation will be allowed within units. But cannot be nil.
- SQ and LQ can be structured (have two or more sub-items). SQ and LQ can be distributed to two or more cognitive behaviors. In such case these will be added to their respective cognitive behavior. In sum the distribution of cognitive behavior should be approximately to the required distribution.
- The distribution of questions based on cognitive domain will be nearly 40% Knowledge and Understanding, 30% applying/skill and 30% higher ability level. Higher ability level covers analyzing, evaluating and creating
- In the case of short question there will be 2 "OR" questions and in the case of long question there will be 1 "OR" question.

Model Question

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practical.

The figures in the margin indicate full marks.

Group: A

Write Very short answer to the following Questions.

9x1=9

1. What is plumbing?
2. Write the full form of CPVC. CPVC.
3. For what purpose can we use reducer?
4. How can volume of material of pipe be measured?
5. Write the applications of micrometer.
6. What is the function of switch?
7. Define electric circuit.
8. A bulb is rated with 100 watt. What does it mean?
9. Define 1 unit electrical energy consumption.

Group: B

Write Short answer to the following Questions.

5x5=25

10. List out the steps involved in laying of pipe.
11. What are the different types of pipe joints?
12. Differentiate between AC and DC.
13. What is series combination of resistor? Find the equivalent resistance of it mentioning its characteristics.
14. Mention the different methods of charging a battery. Explain any one of them.

Group: C

Write Long answer to the following Questions.

2x8=16

15. List out the different types of tools used in plumbing works. Mention their use also.
16. Explain in detail about the construction and working principle of fluorescent lamp.

Hotel Management

Grade: 11

Subject Code: Hom. 439 (Grade 11)

Specification Grid

Class 11

Unit	Content	Working Hour	Knowledge and Understand			Application			Higher Ability			Total Question Number			Marks Weight			Total Question	Total Marks
			VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L	VS	S	L		
1	Introduction of Plumbing	10	6	1	1	1	3	0	2	1	1	9	5	2	9	25	16	16	6
2	Tools for Plumbing	12																	8
3	Plumbing Pipes and Material	12																	7
4	G.I./PVC Pipe Fittings, Joints and Valves	12																	7
5	Measurements and symbols used in plumbing	10																	6

6	Tools and accessories	12																	9
7	Concept of electricity	12																	7
8	Electric Circuit	10																	50
9	Electrical Power and Energy	12																	6
10	Cell and Battery	12																	8
	जम्मा	6	1	1	1	3	0	2	1	1	9	5	2	16	9	9	25	16	7

Remarks:

- Item format in composite should be met as per the specification grid.
- Weightage in each unit should be met, but ± 2 marks variation will be allowed within units. But cannot be nil.
- SQ and LQ can be structured (have two or more sub-items). SQ and LQ can be distributed to two or more cognitive behaviors. In such case these will be added to their respective cognitive behavior. In sum the distribution of cognitive behavior should be approximately to the required distribution.
- The distribution of questions based on cognitive domain will be nearly 40% Knowledge and Understanding, 300% applying/skill and 30% higher ability level. Higher ability level covers analyzing, evaluating and creating
- In the case of short question there will be 2 "OR" questions and in the case of long question there will be 1 "OR" question.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practical. The figures in the margin indicate full marks.

Section A

Write Very short answer to the following Questions.

9 x 1 = 9

1. Define Chain Hotel.
2. When and how Nepal did open its door for foreigners in terms of entry?
3. Who is Domestic Tourist?
4. Write any one function of Skipper in Hotel.
5. Write down the full form of GRE and FIT.
6. What is the function of the Emergency Key?
7. Who is responsible for preparation of cold food items?
8. What is the French term for Senior Captain?
9. What is the standard size of Square Table for four covers?

Section B

Write Short answer to the following Questions.

5 x 5 = 25

10. What the difference between Downtown hotel and Resort?
11. Explain the Basic Components of Tourism.
12. Explain the Telephone Handling Etiquette.
13. Write the major responsibilities of Room Attendants.
14. Explain the major outlets of F&B Department.

Section C

Write Long answer to the following Questions.

2 x 8 = 16

15. Draw a neat diagram of large hotel organization and explain it briefly.
16. Highlight the coordination departments of kitchen with their relationship.

आमसञ्चार

विशिष्टीकरण तालिका २०७७

कक्षा : ११

विषय : (Mcs. 441)

सि. नं.	क्षेत्र	कार्यघण्टा	प्रश्नको तह र प्रकार												जम्मा प्रश्न सङ्ख्या			जम्मा अङ्कभार			जम्मा प्रश्न	जम्मा अङ्कभार
			ज्ञान			बोध			प्रयोग			उच्च दक्षता										
			अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो		
१	आमसञ्चारको परिचय	२४	१	-	-	१	१	१	-	-	-	-	-	-	२	१	१	२	५	८	४	१५
२	पत्रकारिता	२४	१	-	-	१	-	-	१	१	-	-	-	१	३	१	१	३	५	८	५	१६
३	समाचार	२४		-	-		१	-		१		१	१		१	३		१	१५		४	१६
४	संवाददाता ररिपोर्टिङ	२४	१	-	-	१	१	-	१	१	-	-	-	३	२		३	१०		५	१३	
५	नयाँ माध्यम, अनलाइन पत्रकारिता र सामाजिक माध्यम	२४	१	१	-	१	-	-	-	-	-	-	१	२	१	१	२	५	८	४	१५	
	जम्मा अङ्कभार	१२०	४	१	-	४	३	१	२	३	-	१	१	२	११	८	३	११	४०	२४	२२	७५

प्रश्न संख्या, अङ्कभार र समय तालिका

क्र.स.	प्रश्नको प्रकार	प्रश्न सङ्ख्या	प्रति प्रश्न अङ्कभार	जम्मा अङ्कभार	समय (मिनेट)
१	धेरै छोटो प्रश्न	११	१	११	२६
२	छोटो प्रश्न	८	५	४०	९६
३	लामो प्रश्न	३	८	२४	५८
	जम्मा	२२		७५	१८० मिनेट (३ घण्टा)

द्रष्टव्यः

- प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा तोकिएका एकाईहरूका अंकभारमा फरक नपर्ने गरी प्रश्न सोध्नु पर्नेछ ।
- सामान्यतया ज्ञान तहका प्रश्न २० प्रतिशत, बोध तहका प्रश्न ३० प्रतिशत, प्रयोग तहका प्रश्न २५ प्रतिशत र उच्च दक्षता तहका प्रश्न २५ प्रतिशत सोधिने छ ।
- उच्च दक्षताअन्तर्गत विश्लेषण, मूल्यांकन र सिर्जना रहने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।
- एकाइ ३ र ४ वाट मा दुई ओटा अतिरिक्त छोटो प्रश्नहरू एवम एकाई १, २ र ५ वाट एउटा र लामो अतिरिक्त प्रश्न सोध्नु पर्नेछ । ति प्रश्नहरू ग्रीडमै तोकिएको तह र स्तरको हुनुपर्नेछ ।

समूह क
Gropu A

तलका प्रश्नहरूको अति सङ्क्षिप्त उत्तर दिनुहोस् । (Very short question)

१. एसएमसिआर (SMCR) को पूरा रूप लेख्नुहोस् ।
What is the full form of SMCR ? (K)
२. सञ्चार प्रक्रिया अन्तर्गत छापा माध्यममा हुने एक मुख्य अवरोध उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any one major interference of communication process in printed media. (U)
३. पेनी प्रेसको अवधारणा कुन देशबाट आएको हो ?
From where the concept of penny press is originated? (K)
४. पत्रकारिताको कुनै २ औचित्य लेख्नुहोस् ।
Write down any two significance of journalism. (U)
५. वातावरण पत्रकारिताले के कस्ता ज्वलन्त मुद्दामा सूचना संप्रेषण गर्नुपर्दछ ?
What type of burning issues should be delivered by environmental journalism? (A)
६. समाचारमा डेटलाइन किन उल्लेख गरिन्छ ?
Why should dateline be mentioned in news ? (K)
७. पत्रकारको कुनै एक काम लेख्नुहोस् ।
Write down any one duty of journalist (K)
८. सूचनाको कुनै एक महत्व लेख्नुहोस् ?
What is information ? (U)
९. तपाईंले चिनेको कुनै एक सवाददातालाई असल सवाददाताले ध्यान दिनुपर्ने कुनै २ सुझावहरू दिनुहोस् ।
Give any two suggestion about the things to be considered by good reporter to the journalist that you know well. (U)
१०. नेपालमा इन्टरनेटको सुरुवात कहिलेबाट भएको हो ?
When the internet service has been started in Nepal ? (K)
११. अनलाइन पत्रकारिताको कुनै २ बटा सिमितताहरू लेख्नुहोस् ।
Write down any two limitation of Online journalism.(U)

समूह ख
Group B

तलका प्रश्नहरूको सङ्क्षिप्त उत्तर दिनुहोस् । (Short questions)

१२. सञ्चारका प्रकारहरू उल्लेख गर्दै कुनै एकको छोटो व्याख्या गर्नुहोस् ।
Mention the types of communication and explain any one of them in brief. (U)
१३. आर्थिक पत्रकारिताको विषयवस्तुमा आधारित कुनै एक समाचारको नमुना तयार गर्नुहोस् ।
Make a sample of news on the subject matters based on eco-journalism ? (A)
अथवा
समाचारीय मुल्यको महत्व भल्कने गरि एक सम्पादकियको नमुना तयार पार्नुहोस् ।
Make a sample of editorial being focused on the news values. (A)
१४. अनुसन्धानमूलक रिपोर्टिग गर्दा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू चर्चा गर्नुहोस् ।
State the things to be considred while conduction research based reporting.
(HA)
१५. समाचारको स्रोतहरू प्रकाश पार्नुहोस् ।
Highlight the sources of news? (U)
अथवा
छापा र प्रशारण पत्रकारितामा के फरक छ ? उल्लेख गर्नुहोस् ।
What are the differences between print and broadcast journalism? Mention it
(U)
१६. समाचार लेखनको ढाँचा कस्तो हुन्छ? सचित्र बर्णन गर्नुहोस् ।
Introduce the news structure with figure. (A)
१७. एक असल संवाददाता हुनका लागि आवश्यक पर्ने योग्यता र गुणहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention the qualification and qualities required to be good reporter. (U)
१८. विद्यागत रिपोर्टिङको नमुना खाका तयार पार्नुहोस् ।
Make a sketch of model of Beat reporting. (A)
१९. अनलाइन पत्रकारिताको आवश्यकता र महत्व लेख्नुहोस् ?
Write down the importance and need of online journalism? (K)

समूह ग
Grop C

तलका प्रश्नहरूको लामो उत्तर दिनुहोस् । (Long question)

२०. सञ्चार प्रक्रिया कसरी सम्पन्न हुन्छ ? सचित्र व्याख्या गर्नुहोस् ।
How we complete the communication process? Explain with figure. (A)

२१. नेपालमा व्यावसायिक पत्रकारिताको आवश्यकता किन पर्दछ, आफ्ना तर्कसहित पुष्टि गर्नुहोस ।
Explain the importance of professional journalism in Nepal with suitable arguments. (H.A)

अथवा

बिट रिपोर्टिङ र अनुसन्धानात्मक रिपोर्टिङको तुलनात्मक विश्लेषण गर्नुहोस ?

or

Make a comparative analysis between beat reporting and investigative reporting? (H.A)

२२. सामाजिक सञ्जालले आम सञ्चारमा पारेको प्रभावको विश्लेषण गर्नुहोस ।

Evaluate the positive and negative aspects of social media . (H.A)

०००

स्वास्थ्य तथा शारीरिक शिक्षा

विशिष्टीकरण तालिका २०७७

प्रश्न संख्या, अङ्कभार र समय तालिका

कक्षा : ११

विषय : स्वास्थ्य तथा शारीरिक शिक्षा (Hpe.443)

प्रश्नको तह र प्रकार

एकाइ	क्षेत्र			ज्ञान			बोध			प्रयोग			उच्च दक्षता			जम्मा प्रश्न सङ्ख्या			जम्मा अङ्कभार			जम्मा प्रश्न	जम्मा अङ्क
		कार्यघण्टा	अङ्कभार			लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो		
१	स्वास्थ्य तथा शारीरिक शिक्षाको परिचय	५	५	-	-	-	-	१	-	-	-	-	-	-	-	१	-	-	५	-	१		५
२	स्वास्थ्यको लागि शारीरिक क्रियाकलाप	१६	१०	१	-	-	-	-	१	१	-	-	-	-	२	-	१	२	-	५	३		१०
३	स्वस्थ खानपान र जीवन शैली	१६	१०	-	-	-	१	-	-	-	-	१	१	-	-	२	-	१	२	-	५	३	१०
४	रोगप्रतिरोध क्षमता र सङ्क्रामक रोगहरू	१६	१०	-	-	-	-	१	-	-	१	-	-	-	-	२	-	-	१०	-	२		१०
५	प्रजनन स्वास्थ्य	१५	९	-	-	-	-	-	-	१	-	-	-	-	१	१		१	१	-	५	२	९
६	मानसिक स्वास्थ्य र लागु पदार्थको दुरुपयोग	१६	१०	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	१	-	-	२	-	-	१०	-	२	१०

७	राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय खेलहरू	१८	१२	१	१	-	१	१	-	-	-	-	-	-	-	२	२	-	२	१०	-	४	१२
८	खेलकुदको आयोजना	१०	६	-	-	-	-	-	-	१	१	-	-	-	-	१	१	-	१	५	-	२	६
९	साधारण र स्थानीय खेलहरू	५	३	१	-	-	१	-	-	१	-	-	-	-	-	३	-	-	३	-	-	३	३
जम्मा अङ्कभार		१२०	७५	३	२		३	३	१	४	२	१	१	१	१	११	८	३	११	४०	२४	२२	७५

क्र.स.	प्रश्नको प्रकार	प्रश्न सङ्ख्या	प्रति प्रश्न अङ्कभार	जम्मा अङ्कभार	समय (मिनेट)
१	धेरै छोटो प्रश्न	११	१	११	२६
२	छोटो प्रश्न	८	५	४०	९६
३	लामो प्रश्न	३	८	२४	५८
जम्मा		२२		७५	१८० मिनेट (३ घण्टा)

द्रष्टव्यः

- प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा तोकिएका एकाईहरूका अंकभारमा फरक नपर्ने गरी प्रश्न सोध्नु पर्नेछ ।
- सामान्यतया ज्ञान तहका प्रश्न २० प्रतिशत, बोध तहका प्रश्न ३० प्रतिशत, प्रयोग तहका प्रश्न २५ प्रतिशत र उच्च दक्षता तहका प्रश्न २५ प्रतिशत सोधिने छ ।
- उच्च दक्षताअन्तर्गत विश्लेषण, मूल्यांकन र सिर्जना रहने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।
- एकाइ ४,६, र ७ वाट मा दुई ओटा अतिरिक्त छोटो प्रश्नहरू एवम एकाई २,३ र ५ वाट एउटा र लामो अतिरिक्त प्रश्न सोध्नु पर्नेछ । ति प्रश्नहरू ग्रीडमै तोकिएको तह र स्तरको हुनुपर्नेछ

स्वास्थ्य र शारीरिक शिक्षा (Optional Health and Physical Education)

नमूनाप्रश्नपत्र (Model Question Paper)

कक्षा(Class) : ११(11)

पूर्णाङ्क (F.M.) : ७५ (75)

समय(Time): ३ घण्टा (3hr.)

समूह क (Group "A" X ११= ११)

कुनै ११ ओटा प्रश्नहरूको अति सङ्क्षिप्त उत्तर दिनुहोस् (Answer the any 11 Questions in very short)

१. शारीरिक तन्दुरुस्ती भन्नेको के हो?

What is physical fitness? (K)

१. सूर्य नमस्कारको पहिलो स्थितिको अभ्यास तपाईं कसरी गर्नु हुन्छ ?

Write a way to practice the first position of suryanamaskar. (A)

३. कार्बोहाइड्रेट्सको अभावमा देखिने कुनै मुख्य दुईओटा स्वास्थ्य समस्याहरू के हुन् ?

Write down two main health problems that appear to be due to lack of carbohydrates. (U)

४. हाम्रो जीवनशैली स्वस्थ हुनुपर्छ ? किन, एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।

Why should our lifestyle be healthy? Write in one sentence (HA)

५. महिनावारीको समयमा अपनाउनु पर्ने कुनै एक सुरक्षित व्यवहार लेख्नुहोस् ।

Write a safety behavior that can be adopted during menstruation. (A)

६. दक्षिण एसियाली खेलकूद महासङ्घको स्थापना कहिले भएको हो ?

When was South Asian Sports Federation established? (K)

७. अन्तर्राष्ट्रिय खेलका कुनै दुई ओटा महत्व लेख्नुहोस्

Write any two importance of International Games. (U)

८. दशओटा टिमको नकआउट टाइसिट निर्माण गर्दा कतिओटा टिमलाई बाई दिइन्छ?

How many byes are given to ten teams in constructing Knock out Tie sheet (Fixture)? (A)

९. साधारण खेलको कुनै एक महत्व लेख्नुहोस् ।

What any one importance of the local games? (K)

१०. तपाईंको गाउँघरमा खेल्ने कुनै एक स्थानीय खेलको पहिचान गरि त्यसको कुनै एक विशेषता लेख्नुहोस् ।

Identify any one local game played to your locality and write one feature of its. (U)

११. स्थानिय खेलको प्रवर्द्धन गर्नका लागि अपनाउनु पर्ने कुनै एक उपाय लेख्नुहोस ।

Write any one ways to promote the local game. (A)

समूह ख Group B

तलका प्रश्नहरूको सङ्क्षिप्तउत्तर दिनुहोस् । ५ X ८ = ४०

Answer the following questions in short.

१२. मानव जीवनमा स्वास्थ्य तथा शारीरिक शिक्षाको आवश्यकतालाई उदाहरण सहित प्रष्ट गर्नुहोस ।

Clarify the need of health and physical education in human life with examples.

१३. नेपालमा संचालित खोप कार्यक्रमको प्रभावकारिता सम्बन्धमा आफ्ना तर्कहरू प्रस्तुत गर्नुहोस । Give your arguments about the effectiveness of vaccination program in Nepal

१४. न्युमोनिया भएको कुनै एक छिमेकीलाई सो रोगबाट बच्न कुनै पाँच व्यवहारिक सुझावहरू दिनुहोस् ।

Give any five preventive suggestion to your neighbour to prevent the pneumonia.

१५. लागूपदार्थ दुरुपयोगका कुनै पाँच दीर्घकालिन असरहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Explain any five long term effects of drug Misuse.

OR

लागूपदार्थ दुरुव्यसनको नियन्त्रणको लागि तपाईंले स्वास्थ्य शिक्षा प्रदायकका रूपमा खेल्न सक्ने कुनै पाँच भूमिका लेख्नुहोस् ।

Write any five that role do you can play as a health education provider in controlling drug addiction.

१६. एन्जाइटि न्युरोसिस र डिप्रेसन रोगबीच कारण र लक्षणका आधारमा तुलना गर्नुहोस् ।

Compare among Anxiety, Neurosis and Depression on the basis of causes and symptoms.

१७. विश्वकप फुटबलमा कतिओटा टिमहरू बीच प्रतियोगिता हुन्छ ?ती टिमहरू कसरी छनोट गरिन्छ ?लेख्नुहोस ।

Write down, How many teams compete in the World Cup Football? How are these teams selected?

OR

तपाईंको विचारमा विद्यालयमा संचालन गरिदै आएको राष्ट्रपति रनीङ् शिल्ड प्रतियोगितालाई व्यवस्थित रूपमा संचालन गर्ने व्यवहारीक उपायहरु उल्लेख गर्नुहोस् ।

In your opinion, what should be done to run the Presidential Running Shield Competition effectively? Write.

१८. प्राचीन ओलम्पिक खेलको छोटो चर्चा गर्नुहोस् ।

Explain an ancient Olympic Games in short.

१९. १३ ओटा टिमको नकआउट प्रणालीमा ब्याडमिन्टन प्रतियोगिताको टाइसिट तयार गर्नुहोस् ।

Prepare a knock out tie sheet of 13 teams for a Badminton compition.

समूह ग(Group C) ३ X ८ = २४

तलका प्रश्नहरूको लामो उत्तर दिनुहोस् ।

Answer the following questions in long

२०. स्वास्थ्यपूर्ण र दीर्घ जीवनका लागि शारिरीक क्रियाकलापको महत्व र आवश्यकता उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention the need and importance of Physical activities for the healthier and longitivity of life .

२१. स्वस्थ जीवनशैलीको यापनका लागि तपाईंले अवलम्बन गर्ने तरिकाहरु आठ बुदाँमा वर्णन गर्नुहोस् ।

Descirbe the ways that you have adopted to follow the healthy lifestyle in eight points.

२२. पुरुष प्रजनन प्रणालीका अङ्गहरुको काम सचित्र व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the functions of male reproductive organs with labelled diagram.

OR

नेपाली महिलाहरुको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्यको वर्तमान अवस्थाको समीक्षा गर्नुहोस् । (Critically analyze the current sexual and reproductive health status of Nepali Women.

The End!

खेलकुद विज्ञान

कक्षा : ११

विशिष्टीकरण तालिका २०७७

विषय : खेलकुद विज्ञान (Sps.445)

प्रश्न योजना तथा अङ्कभार वितरण

एकाइ	क्षेत्र/एकाइ	कार्य घण्टा	अंक भार	ज्ञान			बोध			प्रयोग			उच्च दक्षता			प्रश्नगत जम्मा अङ्कभार			जम्मा अंकभार
				अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	
१	खेलकुद विज्ञानको अवधारणा	७	४	१	१	-	१	-	-	-	-	१	१	-	-	३	५	८	१६
२	गति विज्ञान	११	७																
३	खेलकुद चिकित्सा	८	५																
४	खेलकुद मनोविज्ञान	१३	८	१	-	-	-	१	-	-	-	-	-	-	१	१	५	८	१४
५	खेलकुद प्रशिक्षण	९	६																
६	खेलकुद व्यवस्थापन	८	४	-	-	-	१	-	-	१	१	-	१	-	-	३	५	-	८
७	खेलकुद शारीरिक मापन, परिक्षण र मुल्याङ्कन	८	४																
८	एथलेटिक्स	४	६	-	-	-	१	१	-	-	-	-	-	-	-	१	५	-	
९	योग विज्ञान र शारीरिक तन्दुरुस्ती	४																	६
१०	खेलहरु क	४	६	१	-	-	-	१	-	-	-	-	-	-	-	१	५	-	
११	खेलहरु ख	४																	
जम्मा		८०	५०	३	१		३	३		१	१	१	२		१	९	२५	१६	५०

खेलकूद विज्ञानको प्रश्न पत्रको समग्र ढाँचा

क्र.स.	प्रश्नको प्रकार	प्रश्न सङ्ख्या	प्रति प्रश्न अङ्कभार	जम्मा अङ्कभार	समय (मिनेट)
१	धेरै छोटो प्रश्न	९	१	९	२०
२	छोटो प्रश्न	५	५	२५	१००
३	लामो प्रश्न	२	८	१६	
जम्मा		१६		५०	१२० मिनेट (२ घण्टा)

द्रष्टव्यः

- प्रश्नहरु सोध्दा माथि तोकिएका समुहहरुमा रहेका एकाइवाट पाठ्यभार र अंकभारको सन्तुलन मिल्ने गरि प्रश्न सोध्नु पर्नेछ ।
- समूहको जम्मा अंकमा फरक नपर्ने गरी समूहभित्रका एकाइमा ± 3 फरक गरी प्रश्न निर्माण गर्न सकिनेछ तर प्रत्येक एकाइवाट प्रश्न सोधिने गरी विषयवस्तुको वैधता कायम गर्नुपर्नेछ ।
- सामान्यतया ज्ञान तहका प्रश्न २० प्रतिशत, बोध तहका प्रश्न ३० प्रतिशत, प्रयोग तहका प्रश्न २५ प्रतिशत र उच्च दक्षता तहका प्रश्न २५ प्रतिशत सोधिने छ ।
- उच्च दक्षताअन्तर्गत विश्लेषण, मूल्यांकन र सिर्जना रहने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।
- प्रश्न न ११ र १२ मा दुई ओटा अतिरिक्त छोटो प्रश्नहरु एवम प्रश्न न १५ मा एउटा र लामो अतिरिक्त प्रश्न सोध्नु पर्नेछ ।
- तोकिएका समुह भित्र पर्ने कुनै एकाइवाट लामो प्रश्न सोधिएमा सो एकाइ बाहेकका एकाइवाट अति छोटो र छोटो प्रश्नहरु सोध्नु पर्नेछ । लामो प्रश्नमा एक भन्दा बढी उप प्रश्नहरु पनि सोध्न सकिने छ ।

नमुना प्रश्न

Model Question

विषय : खेलकुद विज्ञान [Sps.445]

समय ३ घण्टा

Attempt all question

समूह क : तलकाप्रश्नहरुको एक वाक्यमा उत्तर लेख्नुहोस् । (९×१=९)

Group A: Write the answers to the following questions in one sentence. (9 × 1 = 9)

१. खेलकुद विज्ञान भनेको के हो ? What is sports Science? (K)
२. विजुलीको पोललाई जमिनमा ठाडो पार्दा कुनश्रेणीको उत्तोलकको प्रयोग हुन्छ ? What type of lever is used when erecting an electricity pole on the ground? (HA)
३. खेलाडीहरुको शारीरिक समस्याहरु समाधान गर्न अपनाउन सकिने कुनै एउटा उपाय लेख्नुहोस् । Write down a solution that can be used to solve the physical problems of players (U)
४. व्यक्तित्वलाई क्रेसमरले कतिभागमावर्गिकरण गरेका छन् ? How many types of personality are there according to Krestcher? (K)
५. खेलकुदमा एन्थ्रोपोमेट्रिक मापन प्रयोग गर्नुको दुई कारणहरु औलाउनुहोस् । Suggest the reasons for using anthropometric measurements in sports. HA)
६. खेलकुद प्रतियोगितामा मानवश्रोत व्यवस्थापन भनेको के हो ? What is human resource management in sports competition. (K)
७. खेलाडीहरुको खेल कौशलको मापन गर्ने कुनै एउटा उपाय लेख्नुहोस् । Write down a way to measure the sports performance of players. (U)
८. योगासनको प्रयोगबाट मनोक्रियात्मक फाइदा कसरी लिन सकिन्छ ? How to get psychological benefits from the use of yoga (U)
९. फुटबल खेलको आधारभूत सीपहरु के के हुन् ? What are the basic skills of football ? (U)

समूह ख : तलका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर लेख्नुहोस् । (५×५=२५)

Group B: Write short answers to the following questions. (5 × 5 = 25)

१०. खेलकुद विज्ञानको उद्देश्यहरू सूचिबद्ध गर्नुहोस् ।

List the objectives of sports science. (K)

११. प्रशिक्षणको भार भनेको के हो ? यसका प्रकारहरू बयान गर्नुहोस् ।

What is training Load? Describe its types (U)

अथवा Or

खेलकुदमा पोषणको महत्व र आवश्यकता प्रष्ट पार्नुहोस् ।

Clarify the need and importance of nutrition in sports? Explain. (U)

१२. खेलकुदमा एन्थ्रोपोमेट्रिक मापनको प्रयोग कसरी गर्नुहुन्छ ?

How do you apply anthropometric measurements in sports? (A)

अथवा Or

शारीरिक तन्दुरुस्तीका लागि योगाभ्यासको प्रयोग र मनोक्रियात्मक फाइदाहरू पहिचान गर्नुहोस् ।

Identify the use of yoga practice and psychological benefits for physical fitness. (A)

१३. एथलेटिक्सलाई परिभाषित गर्दै हाइजम्पका चरणहरू वर्णन गर्नुहोस् ।

What is athletics? Explain the steps of the high jump. (U)

१४. फुटबल खेलका रक्षात्मक र आक्रामक रणनीतिहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention the defensive and offensive strategies in football games. (U)

समूह ग : तलका प्रश्नहरूको लामो उत्तर लेख्नुहोस् । (२×८=१६)

Group C: Write long answers to the following questions. (2 × 8 = 16)

१५. खेलकुदको क्षेत्र र खेलाडिको लागि मानव गतिविज्ञानको अध्ययन किन जरुरी छ ठोस तर्क सहित आफ्ना भनाई पेश गर्नुहोस् ।

Study of Kinesiology is essential for sports person and in the field of sports? Present your logical arguments. (A)

अथवा Or

खेल मनोविज्ञानलाई परिभाषित गर्दै यसका क्षेत्रहरू वर्णन गर्नुहोस् । Define Sports psychology and describe its areas. (U)

१६. खेलाडीहरुको गति र लचकताको अभिवृद्धि गर्नको लागि एक हप्ते तालिम कार्यक्रमको खाका तयार गर्नुहोस् । Prepare a one-week training program to increase players' speed and flexibility (HA)

समाप्त

सामाजिक अध्ययन तथा जीवनोपयोगी शिक्षा

सैद्धान्तिक मूल्याङ्कन

विशिष्टीकरण तालिका, २०७७

कक्षा ११

विषय : सामाजिक अध्ययन तथा जीवनोपयोगी शिक्षा [Sol.447]

पूर्णाङ्क: ७५

समय: ३ घण्टा

एकाइ	क्षेत्र/इकाइ	पाठ्य भार	ज्ञान २० प्रतिशत			बोध २७ प्रतिशत			प्रयोग तथा सिप २८ प्रतिशत			उच्चदक्षता २५ प्रतिशत			जम्मा प्रश्नसङ्ख्या			जम्मा अङ्कभार		
			अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो	अति छोटो	छोटो	लामो
१	सामाजिक तथा जीवनोपयोगी शिक्षाको अवधारणा	४				१			१	१		१		१	३	१	१	३	५	८
२	जीवनोपयोगी सिपको रूपमा डिजिटल सिपहरू तथा सामान्य अनुसन्धान सिप	९																		
३	जीवनोपयोगी सिप	११																		
४	मानव समाजको उद्भव र विकास	१०	२	१		१	१	१	१				१		४	३	१	४	१५	८
५	भूगोल र सामाजिक जीवन	१२																		
६	विश्वको इतिहास	१२																		

७	सामाजिक पहिचान र विविधता	१४																		
८	संविधान र नागरिक सचेतना	१०	२	१		१	१		१	१	१		१		४	४	१	४	२०	८
९	बस्ती र जनसाङ्ख्यिकी	१४																		
१०	अर्थतन्त्र र विकास	१२																		
११	स्वास्थ्य र सामाजिक विकास	१२																		
	जम्मा	१२०	५	२		२	२	१	३	२	१	१	२	१	११	८	३	११	४०	२४

प्रश्नका प्रकारहरू

प्रश्नका प्रकारहरू	सोधिने सङ्ख्या	समय विभाजन (मिनेट)	पूर्णाङ्क
अति छोटो प्रश्न	११	२०	११×१ . ११
छोटो प्रश्न	८	९४	८×५ . ४०
लामो प्रश्न	३	६६	३×८ . २४
जम्मा	२२	३ घण्टा	७५

द्रष्टव्य :

- सबै प्रश्न अनिवार्य हुने छन् ।
- प्रश्नहरू माथि उल्लिखित ज्ञान, बोध, प्रयोग तथा सिप र उच्च दक्षताको निर्धारित प्रतिशत भार मिल्ने गरी निर्माण गर्नुपर्ने छ । एउटै एकाईबाट मात्र धेरै प्रश्न नपर्ने गरी सन्तुलन मिलाउनु पर्नेछ ।

- १२, १५ र २१ नम्बरका प्रश्नहरूमा एक अतिरिक्त प्रश्न सोधिने छ ।
- एउटा क्लष्टरबाट सोधिने प्रश्नहरूमा ज्ञान, बोध, प्रयोग र उच्च दक्षताका प्रश्न जुनसुकै एकाइबाट पनि सोध्न सकिने छ । तर प्रश्न संख्या र प्रश्नको प्रकृति तोकिए वमोजिम नै हुनुपर्ने छ । एकाई एकबाट लामो प्रश्न सोधिने छैन । तेस्रो क्लष्टरमा छोटो अतिरिक्त प्रश्न सोध्दा प्रश्न सोधीएका एकाईबाट नदोहोरिने गरी सोध्नुपर्ने छ ।
- उच्च दक्षता अन्तर्गत, विश्लेषण, मूल्यांकन, सिर्जनात्मक र मूल्य सम्बन्धी प्रश्नहरू समावेश गर्नुपर्ने छ ।

पूर्णाङ्क: ७५

समय: ३ घण्टा

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् ।

समुह क

तलका प्रश्नहरूको अति छोटो उत्तर दिनुहोस् । $११ \times १ = ११$

१. सामाजिक अध्ययन र सामाजिक विज्ञान विचको अन्तरसम्बन्ध एक वाक्यमा उल्लेख गर्नुहोस् ।
२. परियोजना कार्य गर्ने सिलसिलामा समुदायका व्यक्तिहरूसँग कसरी कुराकानी शुरु गर्नुहुन्छ ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
३. इन्टरनेटको प्रयोग गर्दा सावधानी अपनाउनु पर्दछ । किन ? कुनै एक तर्क प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
४. होमो सेपियन्स मानव जातीको कुनै एक विशेषता लेख्नुहोस् ?
५. होरोडोटसले लेखेको इतिहासको चर्चित पुस्तकको नाम लेख्नुहोस् ।
६. तपाईं कुन पर्यावरणीय क्षेत्रमा बस्नुहुन्छ र त्यसले तपाईंको जीवनमा पारेको कुनै एक प्रभाव लेख्नुहोस् ।
७. जात र जनजाति विचको कुनै एक फरक लेख्नुहोस् ।
८. नेपालको राष्ट्रिय सभाको निर्वाचनको लागि कस्तो निर्वाचन प्रणाली अवलम्बन गरिएको छ ?
९. उद्यमशीलता भनेको के हो ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
१०. ग्रामिण बस्ती र सहरी बस्ती विचको कुनै एक भिन्नता लेख्नुहोस् ।
११. लागुपदार्थको दुर्व्यसनबाट बच्ने कुनै एक उपाय सुझाउनुहोस् ।

समुह ख

तलका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिनुहोस् ।

$८ \times ५ = ४०$

१२. अन्तरवैयक्तिक सीपको प्रभावकारी उपयोग कसरी गर्न सकिन्छ ? आफ्ना साथीलाई कुनै पाँचवटा सुझावहरू प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

अथवा

कम्प्युटर तथा अन्य डिजिटल डिभाइसको प्रयोगले तपाईंको जीवनमा पारेका सकारात्मक प्रभावहरु लेख्नुहोस् ।

१३. पशुपालन युगको जीवन पद्धतीका विशेषतालाई पाँचवटा बुँदामा उल्लेख गर्नुहोस् ।
१४. भौगोलिक विविधताले पर्यटन क्षेत्रमा पार्ने प्रभावहरु व्याख्या गर्नुहोस् ।
१५. औद्योगिक क्रान्तिले विश्वमा उपनिवेशको शुरुआत गर्यो । यस भनाईलाई पुष्टि गर्नुहोस् ।

अथवा

छुवाछुत विरुद्धको कानुनी व्यवस्था प्रभावकारी हुन नसक्नाका कारणहरु पाँचवटा बुँदामा विश्लेषण गर्नुहोस् ।

१६. सरकारी वित्त भनेको के हो ? उदाहरणसहित सरकारी वित्तका श्रोतहरु उल्लेख गर्नुहोस् ।
१७. जनसंख्या वितरणमा प्रभाव पार्ने कुनै ५ तत्वहरुको व्याख्या गर्नुहोस् ।
१८. हाम्रो देशको सीमा सुरक्षाका लागि कस्तो रणनीति अवलम्बन गर्नु पर्छ भन्ने सन्दर्भमा राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्लाई सुझावसहित पत्र लेख्नुहोस् ।
१९. आफ्ना किशोर तथा युवावस्थाका साथीहरुलाई नियमित योग तथा ध्यान गर्न का लागि प्रेरित गर्नु परेमा तपाईं कसरी प्रेरित गर्नुहुन्छ ?

समुह ग

तलका प्रश्नहरुको लामो उत्तर दिनुहोस् ।

३ X ८ = २४

२०. तनावलाई प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गर्न कुनै ८ ओटा व्यवहारिक सुझावहरु प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
२१. मानवलाई ढुङ्गे युगबाट कृषि तथा पशुपालन युगमा रुपान्तरण हुनुमा कुन कुन कुराले प्रेरित गरेको थियो ? के नेपाली समाजमा कृषि र पशुपालन युगको प्रभाव देख्न सकिन्छ ? कसरी ?

अथवा

नेपाली समाजमा जाति व्यवस्थाले उब्जाएका समस्याहरू पहिचान गर्दै जाति व्यवस्था नभएको भए नेपाली समाज कस्तो हुन्थ्योहोला, आफ्नो विचार प्रस्तुत गर्नुहोस्

२२. “अन्तर्राष्ट्रिय युवा दिवसका दिनमा १० प्रतिभावान् युवालाई जनही रु १ लाख नगद पुरस्कार सहित राष्ट्रिय युवासम्मान प्रदान गरिएको छ ।” प्रस्तुत समाचार पढेर तपाईंले पनि भविष्यमा यस्तै पुरस्कार प्राप्त गर्न के गर्नु हुन्छ ? आफ्नो कार्य योजना प्रस्तुत गर्नुहोस् ।